Poti Sea Port Corporation JSC

International Financial Reporting Standards Financial Statements and Independent Auditor's Report

31 December 2018

Contents

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

FINANCIAL STATEMENTS

Statement of Financial Position 1
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income 2
Statement of Changes in Equity 3
Statement of Cash Flows 4

Notes to the Financial Statements

1 Poti Sea Port Corporation and its Operations 5
2 Operating Environment of the Company 5
3 Summary of Significant Accounting Policies 5
4 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies 14
5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations 16
6 New Accounting Pronouncements 17
7 Balances and Transactions with Related Parties 20
8 Property, Plant and Equipment 21
9 Investments in Associates 22
10 Finance Lease Receivables 23
11 Inventories 23
12 Trade and Other Receivables 24
13 Cash and Cash Equivalents 25
14 Share Capital 25
15 Finance Lease Liabilities 26
16 Deferred Income 27
17 Trade and Other Payables 27
18 Analysis of Revenue by Category 27
19 Cost of Sales 28
20 General and Administrative Expenses 28
21 Finance Income 28
22 Finance Costs 28
23 Contingencies and Commitments 29
24 Financial Risk Management 30
25 Management of Capital 34
26 Fair Value Disclosures 34
27 Presentation of Financial Instruments by Measurement Category 36
28 Accounting Policies before 1 January 2018 36

OTHER INFORMATION - Management Report – Business Overview 2018

Independent Auditor's Report

To the Shareholder and Management of Poti Sea Port Corporation JSC

Our opinion

In our opinion, the financial statements (the 'financial statements') present fairly, in all material respects, the financial position of Poti Sea Port Corporation JSC (the "Company") as at 31 December 2018, and its financial performance and itscash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The financial statements comprise:

- the statement of financial position as at 31 December 2018;
- the statement of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the statement of changes in equity for the year then ended;
- the statement of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the financial statements, which include summary of significant accounting policies.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements* section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Company in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. Other information comprises Management Report (but does not include the financial statements and our auditor's report thereon.

Our opinion on the financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated.

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Based on the work performed in the course of our audit, in our opinion, in all material respects:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements; and
- the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing and complies with respective regulatory normative acts.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Company's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC

For and on behalf of PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

5 June 2019
Tbilisi, Georgia

Poti Sea Port Corporation JSC
Statement of Financial Position

In thousands of Georgian Lari	Note	31 December 2018	31 December 2017
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment ('PPE')	8	434,086	292,395
Prepayments for PPE		2,463	2,836
Intangible assets		45	25
Investments in associates	9	11,261	7,199
Finance lease receivables	10	26,243	25,389
Total non-current assets		**474,098**	**327,844**
Current assets			
Inventories	11	4,714	2,190
Trade and other receivables	12	9,207	9,481
Other tax receivables, net		-	496
Finance lease receivables	10	5,275	4,960
Cash and cash equivalents	13	10,531	11,444
Total current assets		**29,727**	**28,571**
TOTAL ASSETS		**503,825**	**356,415**
EQUITY			
Share capital	14	196,370	196,370
Retained earnings		11,470	5,665
Revaluation reserve		252,112	98,508
Other reserves		7,468	4,900
TOTAL EQUITY		**467,420**	**305,443**
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Finance lease liabilities	15	10,323	-
Deferred income	16	10,858	7,951
Total non-current liabilities		**21,181**	**7,951**
Current liabilities			
Borrowings		-	7,025
Finance lease liabilities	15	712	-
Deferred income	16	135	398
Trade and other payables	17	5,861	3,884
Other tax payables, net		639	-
Dividends payable		-	23,330
Current income tax payable		7,877	8,384
Total current liabilities		**15,224**	**43,021**
TOTAL LIABILITIES		**36,405**	**50,972**
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		**503,825**	**356,415**

Approved for issue and signed on 5 June 2019.

Klaus Holm Laursen
Managing Director

Andreas Hoch
Chief Finance Officer

In thousands of Georgian Lari	Note	31 December 2018	31 December 2017
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment ('PPE')	8	434,086	292,395
Prepayments for PPE		2,463	2,836
Intangible assets		45	25
Investments in associates	9	11,261	7,199
Finance lease receivables	10	26,243	25,389
Total non-current assets		**474,098**	**327,844**
Current assets			
Inventories	11	4,714	2,190
Trade and other receivables	12	9,207	9,481
Other tax receivables, net		-	496
Finance lease receivables	10	5,275	4,960
Cash and cash equivalents	13	10,531	11,444
Total current assets		**29,727**	**28,571**
TOTAL ASSETS		**503,825**	**356,415**
EQUITY			
Share capital	14	196,370	196,370
Retained earnings		11,470	5,665
Revaluation reserve		252,112	98,508
Other reserves		7,468	4,900
TOTAL EQUITY		**467,420**	**305,443**
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Finance lease liabilities	15	10,323	-
Deferred income	16	10,858	7,951
Total non-current liabilities		**21,181**	**7,951**
Current liabilities			
Borrowings		-	7,025
Finance lease liabilities	15	712	-
Deferred income	16	135	398
Trade and other payables	17	5,861	3,884
Other tax payables, net		639	-
Dividends payable		-	23,330
Current income tax payable		7,877	8,384
Total current liabilities		**15,224**	**43,021**
TOTAL LIABILITIES		**36,405**	**50,972**
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		**503,825**	**356,415**

Approved for issue and signed on 5 June 2019.

Klaus Holm Laursen
Managing Director

Andreas Hoch
Chief Finance Officer

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Revenue	18	150,049	139,403
Cost of sales	19	(58,234)	(51,533)
Gross profit		**91,815**	**87,870**
Other operating (expense)/income		(1,059)	1,438
General and administrative expenses	20	(30,750)	(29,518)
Foreign exchange gains/(losses)		972	(3,567)
Operating profit		**60,978**	**56,223**
Finance income	21	6,777	7,587
Finance costs	22	(985)	(100)
Share of results of associates	9	1,494	1,558
Profit before income tax		**68,264**	**65,268**
Income tax expense		(10,464)	(9,412)
PROFIT FOR THE YEAR		**57,800**	**55,856**
Other comprehensive income:			
Items that will not be reclassified to profit or loss:			
Revaluation of property, plant and equipment	8	155,492	-
Revaluation decrease of property, plant and equipment	8	(1,887)	(131)
Reclassification of revaluation to retained earnings		1,887	131
Share of other comprehensive income of associates	9	2,568	-
Other comprehensive income for the year		**158,060**	**-**
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME FOR THE YEAR		**215,860**	**55,856**

Poti Sea Port Corporation JSC
Statement of Changes in Equity

In thousands of Georgian Lari	Note	Share capital	Revaluation reserve	Other reserves	Retained earnings	Total
Balance at 1 January 2017		**196,370**	**98,639**	**4,900**	**56,820**	**356,729**
Profit for the year		-	-	-	55,856	55,856
Other comprehensive income for the year		-	-	-	-	-
Total comprehensive income for 2017		-	-	-	55,856	55,856
Transfer of revaluation surplus		-	(131)	-	131	-
Dividends declared	14	-	-	-	(107,142)	(107,142)
Balance at 31 December 2017		**196,370**	**98,508**	**4,900**	**5,665**	**305,443**
Profit for the year		-	-	-	57,800	57,800
Other comprehensive income for the year		-	155,491	2,568	-	158,059
Total comprehensive income for 2018		-	155,491	2,568	57,800	215,859
Transfer of revaluation surplus		-	(1,887)	-	1,887	-
Dividends declared	14	-	-	-	(53,882)	(53,882)
Balance at 31 December 2018		**196,370**	**252,112**	**7,468**	**11,470**	**467,420**

In thousands of Georgian Lari	Note	2018	2017
Cash flows from operating activities			
Profit before income tax		68,264	65,268
Adjustments for:			
Depreciation of property, plant and equipment	8	22,415	22,187
Impairment of property, plant and equipment	8	3,357	467
Impairment of trade and other receivables	12	2	110
Loss/(gain) on disposals of property, plant and equipment, net		3,055	(38)
Finance income	21	(6,777)	(7,587)
Interest expense less capitalised finance costs	22	1,086	636
Write-off of construction in progress	8	863	127
Other non-cash operating items		(1,857)	(973)
Foreign exchange translation differences		(1,073)	3,031
Share of results of associates		(1,494)	(1,558)
Operating cash flows before working capital changes		**87,841**	**81,670**
Decrease in trade and other receivables		309	2,876
(Increase)/decrease in inventories		(1,495)	576
Increase/(decrease) in trade and other payables		1,871	(1,068)
Increase/(decrease) in taxes payable		1,135	2,450
Changes in working capital		**1,820**	**4,834**
Income taxes paid		(9,792)	-
Interest income received		1,205	2,123
Interest paid		(1,086)	(636)
Net cash from operating activities		**79,988**	**87,991**
Cash flows from investing activities			
Purchases of property, plant and equipment	8	(8,687)	(4,658)
Proceeds from the sale of property, plant and equipment		6,941	108
Receipts from finance lease receivables		5,375	5,173
Loan repayments received from related parties		-	9,342
Net cash from investing activities		**3,629**	**9,965**
Cash flows from financing activities			
Payments for finance lease liabilities		(402)	-
Repayment of borrowings		(6,924)	(6,888)
Dividends paid to the Company's shareholders	14	(76,136)	(84,256)
Net cash used in financing activities		**(83,462)**	**(91,144)**
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		(1,068)	(2,287)
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	13	**11,444**	**6,919**
Cash and cash equivalents at the end of the year	13	**10,531**	**11,444**
Significant non-cash investing transaction			
Recognition of finance lease liabilities	15	10,485	-

1 Poti Sea Port Corporation and its Operations

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards for the year ended 31 December 2018 for Poti Sea Port Corporation JSC (the "Company").

Poti Sea Port was established in XIX century and its reconstruction and expansion started in 1899, to which Niko Nikoladze, a well-known publicist and public figure made the largest contribution. In 2018, the Port has celebrated 160th Anniversary. At present, it is equipped with modern technologies and operates indoor and outdoor storage facilities, motor and rail roads, a distribution substation and other ancillary infrastructure. The Port has eight transit facilities located at the 15 berths and is engaged in serving ships, cargo and container handling, dispatching operations, warehousing, berths rental and terminal services, etc. in Poti, Georgia.

In 1999 the Company was registered as a legal entity of public law and on 27 December 2004 it was reorganised to a limited liability company ("LLC") owned by the Government of Georgia. On 3 April 2008, the Company was reorganised into a joint stock company set up in accordance with Georgian regulations and is registered by Poti Court with identification number: 215080999.

As at 31 December 2018 and 2017 the Company's 100% shares owner was APM Terminals BV, Netherlands (APMTBV) and the Company was ultimately controlled by A.P. Moller-Maersk Group.

The only 100% owned subsidiary of the Company, Yacht Club LLC, was liquidated in 2018.

Registered address and place of business. The registered office and place of business of the Company is at 52 David Aghmashenebeli Street, Poti, Georgia.

Presentation currency. These financial statements are presented in Georgian Lari ("GEL"), unless otherwise stated.

2 Operating Environment of the Company

The Company's principal business activities are within Georgia. Georgia displays certain characteristics of an emerging market, including relatively high inflation and high interest rates. Georgian tax legislation is subject to varying interpretations and frequent changes.

The future economic direction of Georgia is largely dependent upon the effectiveness of economic, financial and monetary measures undertaken by the Government, together with tax, legal, regulatory and political developments.

Management is unable to predict all developments which could have an impact on the Georgian economy and consequently what effect, if any, they could have on the future financial position of the Company. Management believes it is taking all the necessary measures to support the sustainability and development of the Company's business.

3 Summary of Significant Accounting Policies

Basis of preparation. These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRS") and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, under the historical cost convention, except that property, plant and equipment is remeasured at fair value on a regular basis. The principal accounting policies applied in the preparation of these financial statements are set out below. Apart from the accounting policy changes resulting from the adoption of IFRS 9 and IFRS 15 effective from 1 January 2018, these policies have been consistently applied to all the periods presented, unless otherwise stated (refer to Note 5 for new and amended standards adopted by the Company). The principal accounting policies in respect of financial instruments and revenue recognition applied till 31 December 2017 are presented in Note 28.

3 Summary of Significant Accounting Policies (continued)

The preparation of the financial statements in conformity with IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise its judgement in the process of applying the Company's accounting policies. The areas involving a higher degree of judgement or complexity, or areas where assumptions and estimates are significant to the financial statements are disclosed in Note 4.

Associates. Associates are entities over which the Company has significant influence (directly or indirectly), but not control, generally accompanying a shareholding of between 20 and 50 percent of the voting rights. Investments in associates are accounted for using the equity method of accounting and are initially recognised at cost, and the carrying amount is increased or decreased to recognise the investor's share of the profit or loss of the investee after the date of acquisition. Dividends received from associates reduce the carrying value of the investment in associates. Other post-acquisition changes in the Company's share of net assets of an associate are recognised as follows: (i) the Company's share of profits or losses of associates is recorded in the profit or loss for the year as the share of results of associates, (ii) the Company's share of other comprehensive income is recognised in other comprehensive income and presented separately, (iii); all other changes in the Company's share of the carrying value of net assets of associates are recognised in profit or loss within the share of results of associates.

Share of other comprehensive income of associate, which is due from the gain on revaluation of the associate's property, plant and equipment, is accounted under 'Other reserves' in the statement of changes in equity of the Company.

However, when the Company's share of losses in an associate equals or exceeds its interest in the associate, including any other unsecured receivables, the Company does not recognise further losses, unless it has incurred obligations or made payments on behalf of the associate.

Unrealised gains on transactions between the Company and its associates are eliminated to the extent of the Company's interest in the associates; unrealised losses are also eliminated unless the transaction provides evidence of an impairment of the asset transferred.

Disposals of subsidiaries, associates or joint ventures. When the Company ceases to have control or significant influence, any retained interest in the entity is remeasured to its fair value at the date when control is lost, with the change in carrying amount recognised in profit or loss. The fair value is the initial carrying amount for the purposes of subsequently accounting for the retained interest as an associate, joint venture or financial asset. In addition, any amounts previously recognised in other comprehensive income in respect of that entity, are accounted for as if the Company had directly disposed of the related assets or liabilities. This may mean that amounts previously recognised in other comprehensive income are reclassified to profit or loss.

If the ownership interest in an associate is reduced but significant influence is retained, only a proportionate share of the amounts previously recognised in other comprehensive income are reclassified to profit or loss where appropriate.

Foreign currency translation. The Company's functional currency and the Company's presentation currency is the national currency of Georgia, Georgian Lari ("GEL").

Transactions and balances. Monetary assets and liabilities are translated into functional currency at the official exchange rate of the National Bank of Georgia ("NBG") at the respective end of the reporting period. Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of the transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into each entity's functional currency at year-end official exchange rates of the NBG are recognised in profit or loss.

Foreign exchange gains and losses that relate to borrowings are presented in the statement of profit or loss and other comprehensive income within 'finance costs'. All other foreign exchange gains and losses are presented on the face of income statement as 'Foreign exchange gains less losses'. Non-monetary items measured at fair value in a foreign currency, including equity investments, are translated using the exchange rates at the date when the fair value was determined.

Effects of exchange rate changes on non-monetary items measured at fair value in a foreign currency are recorded as part of the fair value gain or loss.

3 Summary of Significant Accounting Policies (continued)

As at 31 December 2018, the official rate of exchange, as determined by the National Bank of Georgia, was US Dollar ("USD") 1 = GEL 2.6766 and Euro ("EUR") 1 = GEL 3.0701 (31 December 2017: USD 1 = GEL 2.5922 and EUR 1 = GEL 3.1044). The average exchange rate for the year ended 31 December 2018 was USD 1 = GEL 2.5345 and EUR 1 = GEL 2.9913 (2017: USD 1 = GEL 2.5086 and EUR 1 = GEL 2.8322). At present, the Georgian Lari is not a freely convertible currency in most countries outside of Georgia.

Property, plant and equipment. Property and equipment except for construction in progress, is measured at fair value less accumulated depreciation and impairment, where required. Construction in progress is measured at cost.

Property and equipment except for construction in progress, is subject to revaluation with sufficient regularity to ensure that the carrying amount does not differ materially from that which would be determined using fair value at the end of the reporting period. Increases in the carrying amount arising on revaluation are credited to other comprehensive income and increase the revaluation reserve in statement of changes in equity. Decreases that offset previous increases of the same asset are recognised directly in other comprehensive income and decrease the previously recognised revaluation reserve in statement of changes in equity; all other decreases are charged to profit or loss for the year. The revaluation reserve for property, plant and equipment included in equity is transferred directly to retained earnings when the revaluation surplus is realised on the retirement or disposal of the asset.

Subsequent costs are included in the asset's carrying amount or recognised as a separate asset, as appropriate, only when it is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the Company and the cost of the item can be measured reliably. Costs of minor repairs and day-to-day maintenance are expensed when incurred. Cost of replacing major parts or components of property, plant and equipment items are capitalised and the replaced part is retired.

At the end of each reporting period management assesses whether there is any indication of impairment of property, plant and equipment. If any such indication exists, management estimates the recoverable amount, which is determined as the higher of an asset's fair value less costs to sell and its value in use. The carrying amount is reduced to the recoverable amount and the impairment loss is recognised in profit or loss for the year to the extent it exceeds the previous revaluation surplus in equity. An impairment loss recognised for an asset in prior years is reversed where appropriate if there has been a change in the estimates used to determine the asset's value in use or fair value less costs to sell.

Gains and losses on disposals are determined by comparing proceeds with carrying amount and are recognised in profit or loss for the year within other operating income or costs.

Depreciation. Land is not depreciated. Items of property, plant and equipment are depreciated from the date that they are installed and are ready for use, or in respect of internally constructed assets, from the date that the asset is completed and ready for use (construction in progress is not depreciated). Depreciation on other items of property, plant and equipment is calculated using the straight-line method to allocate their cost or revalued amounts to their residual values over their estimated useful lives:

	Useful lives in years
Buildings	1 to 68 years
Ships, rigs and containers	1 to 28 years
Production facilities, equipment and infrastructure	1 to 68 years

The residual value of an asset is the estimated amount that the Company would currently obtain from the disposal of the asset less the estimated costs of disposal, if the asset was already of the age and in the condition expected at the end of its useful life. The assets' residual values and useful lives are reviewed, and adjusted if appropriate, at the end of each reporting period.

Intangible assets. The Company's intangible assets have definite useful lives and primarily include capitalised computer software. Intangible assets are capitalised on the basis of the costs incurred to acquire and bring them to use and are amortised using the straight-line method over their useful lives:

	Useful lives in years
Software licences	3 years

3 Summary of Significant Accounting Policies (continued)

If impaired, the carrying amount of intangible assets is written down to the higher of value in use and fair value less costs to sell.

Impairment of non-financial assets. Assets that are subject to depreciation and amortisation are reviewed for impairment whenever events or changes in circumstances indicate that the carrying amount may not be recoverable. An impairment loss is recognised for the amount by which the asset's carrying amount exceeds its recoverable amount. The recoverable amount is the higher of an asset's fair value less costs of disposal and value in use. For the purposes of assessing impairment, assets are grouped at the lowest levels for which there are largely independent cash inflows (cash-generating units). Prior impairments of non-financial assets (other than goodwill) are reviewed for possible reversal at each reporting date.

Financial instruments – ***key measurement terms.*** Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The best evidence of fair value is the price in an active market. An active market is one in which transactions for the asset or liability take place with sufficient frequency and volume to provide pricing information on an ongoing basis.

Fair value of financial instruments traded in an active market is measured as the product of the quoted price for the individual asset or liability and the number of instruments held by the entity. This is the case even if a market's normal daily trading volume is not sufficient to absorb the quantity held and placing orders to sell the position in a single transaction might affect the quoted price.

Valuation techniques such as discounted cash flow models or models based on recent arm's length transactions or consideration of financial data of the investees are used to measure fair value of certain financial instruments for which external market pricing information is not available. Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on solely observable market data (that is, the measurement requires significant unobservable inputs). Transfers between levels of the fair value hierarchy are deemed to have occurred at the end of the reporting period.

Transaction costs are incremental costs that are directly attributable to the acquisition, issue or disposal of a financial instrument. An incremental cost is one that would not have been incurred if the transaction had not taken place. Transaction costs include fees and commissions paid to agents (including employees acting as selling agents), advisors, brokers and dealers, levies by regulatory agencies and securities exchanges, and transfer taxes and duties. Transaction costs do not include debt premiums or discounts, financing costs or internal administrative or holding costs.

Amortised cost ("AC") is the amount at which the financial instrument was recognised at initial recognition less any principal repayments, plus accrued interest, and for financial assets less assets less any allowance for expected credit losses *("ECL")*. Accrued interest includes amortisation of transaction costs deferred at initial recognition and of any premium or discount to the maturity amount using the effective interest method. Accrued interest income and accrued interest expense, including both accrued coupon and amortised discount or premium (including fees deferred at origination, if any), are not presented separately and are included in the carrying values of the related items in the statement of financial position.

The effective interest method is a method of allocating interest income or interest expense over the relevant period, so as to achieve a constant periodic rate of interest (effective interest rate) on the carrying amount. The effective interest rate is the rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts (excluding future credit losses) through the expected life of the financial instrument or a shorter period, if appropriate, to the net carrying amount of the financial instrument. The effective interest rate discounts cash flows of variable interest instruments to the next interest repricing date, except for the premium or discount which reflects the credit spread over the floating rate specified in the instrument, or other variables that are not reset to market rates. Such premiums or discounts are amortised over the whole expected life of the instrument. The present value calculation includes all fees paid or received between parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate. For assets that are purchased or originated

3 Summary of Significant Accounting Policies (continued)

credit impaired ("POCI") at initial recognition, the effective interest rate is adjusted for credit risk, i.e. it is calculated based on the expected cash flows on initial recognition instead of contractual payments.

Financial instruments – initial recognition. Financial instruments at FVTPL are initially recorded at fair value. All other financial instruments are initially recorded at fair value adjusted for transaction costs. Fair value at initial recognition is best evidenced by the transaction price. A gain or loss on initial recognition is only recorded if there is a difference between fair value and transaction price which can be evidenced by other observable current market transactions in the same instrument or by a valuation technique whose inputs include only data from observable markets. After the initial recognition, an ECL allowance is recognised for financial assets measured at AC and investments in debt instruments measured at FVOCI, resulting in an immediate accounting loss.

All purchases and sales of financial assets that require delivery within the time frame established by regulation or market convention ("regular way" purchases and sales) are recorded at trade date, which is the date on which the Company commits to deliver a financial asset. All other purchases are recognised when the entity becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

Financial assets – classification and subsequent measurement – measurement categories. The Company classifies financial assets in the following measurement categories: FVTPL, FVOCI and AC. The classification and subsequent measurement of debt financial assets depends on: (i) the Company's business model for managing the related assets portfolio and (ii) the cash flow characteristics of the asset.

Financial assets – classification and subsequent measurement – business model. The business model reflects how the Company manages the assets in order to generate cash flows – whether the Company's objective is: (i) solely to collect the contractual cash flows from the assets ("hold to collect contractual cash flows",) or (ii) to collect both the contractual cash flows and the cash flows arising from the sale of assets ("hold to collect contractual cash flows and sell") or, if neither of (i) and (ii) is applicable, the financial assets are classified as part of "other" business model and measured at FVTPL.

Business model is determined for a group of assets (on a portfolio level) based on all relevant evidence about the activities that the Company undertakes to achieve the objective set out for the portfolio available at the date of the assessment. Factors considered by the Company in determining the business model include the purpose and composition of a portfolio, past experience on how the cash flows for the respective assets were collected, how risks are assessed and managed, how the assets' performance is assessed and how managers are compensated.

Financial assets – classification and subsequent measurement – cash flow characteristics. Where the business model is to hold assets to collect contractual cash flows or to hold contractual cash flows and sell, the Company assesses whether the cash flows represent solely payments of principal and interest ("SPPI").

Where the contractual terms introduce exposure to risk or volatility that is inconsistent with a basic lending arrangement, the financial asset is classified and measured at FVTPL. The SPPI assessment is performed on initial recognition of an asset and it is not subsequently reassessed.

Financial assets – reclassification. Financial instruments are reclassified only when the business model for managing the portfolio as a whole changes. The reclassification has a prospective effect and takes place from the beginning of the first reporting period that follows after the change in the business model. The entity did not change its business model during the current and comparative period and did not make any reclassifications.

Financial assets impairment – credit loss allowance for ECL. The Company assesses, on a forward-looking basis, the ECL for debt instruments measured at AC and FVOCI and for the exposures arising from loan commitments and financial guarantee contracts, for contract assets. The Company measures ECL and recognises Net impairment losses on financial and contract assets at each reporting date. The measurement of ECL reflects: (i) an unbiased and probability weighted amount that is determined by evaluating a range of possible outcomes, (ii) time value of money and (iii) all reasonable and supportable information that is available without undue cost and effort at the end of each reporting period about past events, current conditions and forecasts of future conditions.

3 Summary of Significant Accounting Policies (continued)

Debt instruments measured at AC and contract assets are presented in the statement of financial position net of the allowance for ECL.

For finance lease receivables, the Company applies a three stage model for impairment, based on changes in credit quality since initial recognition. A financial instrument that is not credit-impaired on initial recognition is classified in Stage 1. Financial assets in Stage 1 have their ECL measured at an amount equal to the portion of lifetime ECL that results from default events possible within the next 12 months or until contractual maturity, if shorter ("12 Months ECL"). If the Company identifies a significant increase in credit risk ("SICR") since initial recognition, the asset is transferred to Stage 2 and its ECL is measured based on ECL on a lifetime basis, that is, up until contractual maturity but considering expected prepayments, if any ("Lifetime ECL"). If the Company determines that a financial asset is credit-impaired, the asset is transferred to Stage 3 and its ECL is measured as a Lifetime ECL.

The Company applies the IFRS 9 simplified approach to measuring expected credit losses which uses a lifetime expected loss allowance for all trade receivables. To measure the expected credit losses, individual assessment of trade receivable balances is performed.

Financial assets – write-off. Financial assets are written-off, in whole or in part, when the Company exhausted all practical recovery efforts and has concluded that there is no reasonable expectation of recovery. The write-off represents a derecognition event. The Company may write-off financial assets that are still subject to enforcement activity when the Company seeks to recover amounts that are contractually due, however, there is no reasonable expectation of recovery.

Financial assets - derecognition. The Company derecognises financial assets when (a) the assets are redeemed or the rights to cash flows from the assets otherwise expire or (b) the Company has transferred the rights to the cash flows from the financial assets or entered into a qualifying pass-through arrangement whilst (i) also transferring substantially all the risks and rewards of ownership of the assets or (ii) neither transferring nor retaining substantially all the risks and rewards of ownership but not retaining control.

Control is retained if the counterparty does not have the practical ability to sell the asset in its entirety to an unrelated third party without needing to impose additional restrictions on the sale.

Financial liabilities – measurement categories. Financial liabilities are classified as subsequently measured at AC, except for (i) financial liabilities at FVTPL: this classification is applied to derivatives, financial liabilities held for trading (e.g. short positions in securities), contingent consideration recognised by an acquirer in a business combination and other financial liabilities designated as such at initial recognition and (ii) financial guarantee contracts and loan commitments.

Financial liabilities – derecognition. Financial liabilities are derecognised when they are extinguished (i.e. when the obligation specified in the contract is discharged, cancelled or expires).

Modifications of liabilities that do not result in extinguishment are accounted for as a change in estimate using a cumulative catch up method, with any gain or loss recognised in profit or loss, unless the economic substance of the difference in carrying values is attributed to a capital transaction with owners.

Offsetting financial instruments. Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognised amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously. Such a right of set off (a) must not be contingent on a future event and (b) must be legally enforceable in all of the following circumstances: (i) in the normal course of business, (ii) in the event of default and (iii) in the event of insolvency or bankruptcy.

Cash and cash equivalents. Cash and cash equivalents include cash in hand, deposits held at call with banks, and other short-term highly liquid investments with original maturities of three months or less. Cash and cash equivalents are carried at AC because: (i) they are held for collection of contractual cash flows and those cash flows represent SPPI, and (ii) they are not designated at FVTPL. Features mandated solely by legislation, such as the bail-in legislation in certain countries, do not have an impact on the SPPI test, unless they are included in contractual terms such that the feature would apply even if the legislation is subsequently changed. Restricted balances are excluded from cash and cash equivalents for the purposes of the cash flow statement. Balances restricted from being exchanged or used to settle a liability for at least twelve months after the reporting period are included in other non-current assets.

3 Summary of Significant Accounting Policies (continued)

Trade and other receivables. Trade and other receivables are recognised initially at fair value and are subsequently carried at amortised cost using the effective interest method.

Trade and other payables. Trade payables are accrued when the counterparty performs its obligations under the contract and are recognised initially at fair value and subsequently carried at AC using the effective interest method.

Borrowings. Borrowings are recognised initially at fair value, net of transaction costs incurred and are subsequently carried at amortised cost using the effective interest method.

Capitalisation of borrowing costs. General and specific borrowing costs directly attributable to the acquisition, construction or production of assets that are not carried at fair value and that necessarily take a substantial time to get ready for intended use or sale (qualifying assets) are capitalised as part of the costs of those assets, if the commencement date for capitalisation is on or after 1 January 2009.

The commencement date for capitalisation is when (a) the Company incurs expenditures for the qualifying asset; (b) it incurs borrowing costs; and (c) it undertakes activities that are necessary to prepare the asset for its intended use or sale.

Capitalisation of borrowing costs continues up to the date when the assets are substantially ready for their use or sale.

The Company capitalises borrowing costs that could have been avoided if it had not made capital expenditure on qualifying assets. Borrowing costs capitalised are calculated at the Company's average funding cost (the weighted average interest cost is applied to the expenditures on the qualifying assets), except to the extent that funds are borrowed specifically for the purpose of obtaining a qualifying asset. Where this occurs, actual borrowing costs incurred on the specific borrowings less any investment income on the temporary investment of these borrowings are capitalised.

Finance lease receivables. Where the Company is a lessor in a lease which transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the lessee, the assets leased out are presented as a finance lease receivable and carried at the present value of the future lease payments. Finance lease receivables are initially recognised at commencement (when the lease term begins), using a discount rate determined at inception (the earlier of the date of the lease agreement and the date of commitment by the parties to the principal provisions of the lease).

The difference between the gross receivable and the present value represents unearned finance income. This income is recognised over the term of the lease using the net investment method (before tax), which reflects a constant periodic rate of return. Incremental costs directly attributable to negotiating and arranging the lease are included in the initial measurement of the finance lease receivable and reduce the amount of income recognised over the lease term. Finance income from leases is recorded within finance income in profit or loss for the year.

Credit loss allowance is recognised in accordance with the general ECL model / using a simplified approach at lifetime ECL. The ECL is determined in the same way as for loans and advances measured at AC and recognised through an allowance account to write down the receivables' net carrying amount to the present value of expected cash flows discounted at the interest rates implicit in the finance leases. The estimated future cash flows reflect the cash flows that may result from obtaining and selling the assets subject to the lease.

Finance lease liabilities. Where the Company is a lessee in a lease which transferred substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the Company, the assets leased are capitalised in property, plant and equipment at the commencement of the lease at the lower of the fair value of the leased asset and the present value of the minimum lease payments. Each lease payment is allocated between the liability and finance charges so as to achieve a constant rate on the finance balance outstanding. The corresponding rental obligations, net of future finance charges, are included in borrowings. The interest cost is charged to profit or loss over the lease period using the effective interest method. The assets acquired under finance leases are depreciated over their useful life or the shorter lease term, if the Company is not reasonably certain that it will obtain ownership by the end of the lease term.

3 Summary of Significant Accounting Policies (continued)

Income taxes. Income taxes have been provided for in the financial statements in accordance with legislation enacted or substantively enacted by the end of the reporting period.

On 13 May 2016 the Government of Georgia enacted the changes in the Tax Code of Georgia whereby companies (other than banks, credit unions, insurance companies, microfinance organizations and pawn shops) do not have to pay income tax on their profit earned since 1 January 2017, until that profit is distributed or deemed distributed in a form of dividend. 15 % income tax is payable on gross up value (i.e. net dividends shall be grossed up by withholding tax 5%, if applicable, and divided by 0.85) at the moment of the dividend payment to individuals or to non-resident legal entities. Dividends paid to resident legal entities from the profits earned since 1 January 2017 are tax exempted.

Dividends on earnings accumulated during the period from 1 January 2008 to 1 January 2017 is subject to income tax on grossed up value, reduced by respective tax credit calculated as a share of corporate income tax declared and paid on taxable profits vs total net profits for the same period multiplied to the dividend to be distributed. However, tax credit amount should not exceed the actual income tax imposed on dividend distribution.

Income tax arising from distribution of dividends is accounted for as an income tax expense in the period in which dividends are declared, regardless of the actual payment date or the period for which the dividends are paid.

In addition to the distribution of dividends, the tax is still payable on expenses or other payments incurred not related to economic activities, free delivery of assets or services and representation costs that exceed the maximum amount determined by the Tax Code of Georgia. All advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime and other certain transactions with such entities as well as loans granted to individuals or non-residents are immediately taxable. Such taxes along with other taxes, net of tax credits claimed on assets or services received in exchange for the advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime or recovery of loans granted to individuals or non-residents, are recorded under 'Taxes other than on income' within operating expenses.

Uncertain tax positions. The Company's uncertain tax positions are reassessed by management at the end of each reporting period. Liabilities are recorded for income tax positions that are determined by management as more likely than not to result in additional taxes being levied if the positions were to be challenged by the tax authorities. The assessment is based on the interpretation of tax laws that have been enacted or substantively enacted by the end of the reporting period, and any known court or other rulings on such issues. Liabilities for penalties, interest and taxes other than on income are recognised based on management's best estimate of the expenditure required to settle the obligations at the end of the reporting period. Adjustments for uncertain income tax positions are recorded within the income tax charge.

Value added tax. Output value added tax related to sales is payable to tax authorities on the earlier of (a) collection of receivables from customers or (b) delivery of goods or services to customers. Input VAT is generally recoverable against output VAT upon receipt of the VAT invoice. The tax authorities permit the settlement of VAT on a net basis. Input VAT related to acquisition of Property, Plant and Equipment items are deferred for 5 to 10 years for entities having more than 20% VAT exempted turnover.

Inventories. Inventories are recorded at the lower of cost and net realisable value. The cost of inventory is determined on the weighted average basis, and includes expenditure incurred in acquiring the inventories, production or conversion costs and other costs incurred in bringing them to their existing location and condition. Net realisable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the estimated cost of completion and selling expenses.

Prepayments. Prepayments are carried at cost less provision for impairment. A prepayment is classified as non-current when the goods or services relating to the prepayment are expected to be obtained after one year, or when the prepayment relates to an asset which will itself be classified as non-current upon initial recognition. Prepayments to acquire assets are transferred to the carrying amount of the asset once the Company has obtained control of the asset and it is probable that future economic benefits associated with the asset will flow to the Company. Other prepayments are written off to profit or loss when the goods or services relating to the prepayments are received. If there is an indication that the assets, goods or

3 Summary of Significant Accounting Policies (continued)

services relating to a prepayment will not be received, the carrying value of the prepayment is written down accordingly and a corresponding impairment loss is recognised in profit or loss for the year.

Share capital. Ordinary shares are classified as equity. Incremental costs directly attributable to the issue of new shares are shown in equity as a deduction, net of tax, from the proceeds. Any excess of the fair value of consideration received over the par value of shares issued is recorded as share premium in equity.

Dividends. Dividends are recorded as a liability and deducted from equity in the period in which they are declared and approved. Any dividends declared after the reporting period and before the financial statements are authorised for issue are disclosed in the subsequent events note.

Provisions for liabilities and charges. Provisions for liabilities and charges are non-financial liabilities of uncertain timing or amount. They are accrued when the Company has a present legal or constructive obligation as a result of past events, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation, and a reliable estimate of the amount of the obligation can be made. Provisions are measured at the present value of the expenditures expected to be required to settle the obligation using a pre-tax rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the obligation. The increase in the provision due to the passage of time is recognised as an interest expense.

Levies and charges, such as taxes other than income tax or regulatory fees based on information related to a period before the obligation to pay arises, are recognised as liabilities when the obligating event that gives rise to pay a levy occurs, as identified by the legislation that triggers the obligation to pay the levy. If a levy is paid before the obligating event, it is recognised as a prepayment.

Revenue recognition. Revenue is income arising in the course of the Company's ordinary activities. Revenue is recognised in the amount of transaction price. Transaction price is the amount of consideration to which the Company expects to be entitled in exchange for transferring control over promised goods or services to a customer, excluding the amounts collected on behalf of third parties.

Revenue is recognised net of discounts and value added taxes.

Sales of services. Sales of services are recognised in the accounting period in which the services are rendered, by reference to the stage of completion of the specific transaction assessed on the basis of the actual service provided as a proportion of the total services to be provided.

Where the contracts include multiple performance obligations, the transaction price is allocated to each separate performance obligation based on the stand-alone selling prices.

Revenue from container and general cargo and from additional services. Revenue from container and general cargo operations, as well as revenue from additional services are recognised on an event basis. Revenue is recognised after the service has been provided, based on discharge and load lists, Terminal Departure Records (TDRs), Summary Sheets etc.

Revenue from marine services. Revenue from marine services is recognised once the vessel enters the harbour (at the point of berthing). Revenue is recognised net of discounts.

Lease revenue. The Company earns rental income from leased out berths under operating leases. Lease revenue from operating leases is recognised on a straight-line basis over the lease term, irrespective of when the payments are due.

Revenue from yard handling. Yard handling revenue is composed of several interrelated revenue streams, which could be split between event and time related services. *Event relate services* include operations on container yard, and the revenue is recognised as soon as the service is provided. *Time related services* include container and general cargo storage, car parking revenue and terminal fees. The time related services are recognised as revenue on a monthly basis.

3 Summary of Significant Accounting Policies (continued)

Interest income. Interest income is recorded for all debt instruments, other than those at FVTPL, on an accrual basis using the effective interest method. This method defers, as part of interest income, all fee received between the parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate, all other premiums or discounts. Interest income on debt instruments at FVTPL calculated at nominal interest rate is presented within 'finance income' line in profit or loss.

Fees integral to the effective interest rate include origination fees received or paid by the Company relating to the creation or acquisition of a financial asset, for example fees for evaluating creditworthiness, evaluating and recording guarantees or collateral, negotiating the terms of the instrument and for processing transaction documents.

Interest income is calculated by applying the effective interest rate to the gross carrying amount of financial assets, except for (i) financial assets that have become credit impaired (Stage 3), for which interest revenue is calculated by applying the effective interest rate to their AC, net of the ECL provision, and (ii) financial assets that are purchased or originated credit impaired, for which the original credit-adjusted effective interest rate is applied to the AC.

Government grants. Grants from the government are recognised at their fair value where there is reasonable assurance that the grant will be received and the Company will comply with all attached conditions.

Government grants relating to the purchase of property, plant and equipment are included in non-current liabilities as deferred income and are credited to profit or loss on a straight line basis over the expected lives of the related assets. Government grants relating to costs are deferred and recognised in profit or loss for the year as other operating income over the period necessary to match them with the costs that they are intended to compensate.

Employee benefits. Wages, salaries, paid annual leave and sick leave, bonuses, and medical insurance are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of the Company.

Amendment of the financial statements after issue. Any changes to these financial statements after issue require approval of the Company's management who authorised these financial statements for issue.

4 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies

The Company makes estimates and assumptions that affect the amounts recognised in the financial statements and the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year. Estimates and judgements are continually evaluated and are based on management's experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. Management also makes certain judgements, apart from those involving estimations, in the process of applying the accounting policies. Judgements that have the most significant effect on the amounts recognised in the financial statements and estimates that can cause a significant adjustment to the carrying amount of assets and liabilities within the next financial year include:

Finance leases and derecognition of financial assets. Management applies judgement to determine if substantially all the significant risks and rewards of ownership of financial assets and lease assets are transferred to counterparties, in particular which risks and rewards are the most significant and what constitutes substantially all risks and rewards.

Initial recognition of related party transactions. In the normal course of business the Company enters into transactions with its related parties. IFRS 9 requires initial recognition of financial instruments based on their fair values. Judgement is applied in determining if transactions are priced at market or non-market interest rates, where there is no active market for such transactions. The basis for judgement is pricing for similar types of transactions with unrelated parties and effective interest rate analyses.

Going concern. Management prepared these financial statements on a going concern basis, which contemplates the realisation of assets and the satisfaction of liabilities in the normal course of business. In making this judgement management considered the Company's financial position, results of operations, current intentions and analysis of future operations.

4 Critical Accounting Estimates, and Judgements in Applying Accounting Policies (continued)

ECL measurement. Measurement of ECLs is a significant estimate that involves determination methodology, models and data inputs. Details of ECL measurement methodology are disclosed in Note 24. Default rates have a major impact on credit loss allowance, as well as models of macro-economic scenarios. The Company regularly reviews and validates the models and inputs to the models to reduce any differences between expected credit loss estimates and actual credit loss experience.

The Company used supportable forward looking information for measurement of ECL, primarily an outcome of its own macro-economic forecasting model. The most significant forward looking assumptions that correlate with ECL level and their assigned weights were foreign exchange rates and GDP growth rate of Georgia.

Significant increase in credit risk ("SICR"). In order to determine whether there has been a significant increase in credit risk, the Company compares the risk of a default occurring over the life of a financial instrument at the end of the reporting date with the risk of default at the date of initial recognition. The assessment considers relative increase in credit risk rather than achieving a specific level of credit risk at the end of the reporting period. The Company considers all reasonable and supportable forward looking information available without undue cost and effort, which includes a range of factors, including behavioural aspects of particular customer portfolios. The Company identifies behavioural indicators of increases in credit risk prior to delinquency and incorporated appropriate forward looking information into the credit risk assessment at an individual instrument.

Useful lives of property, plant and equipment. The estimation of the useful lives of items of property, plant and equipment is a matter of judgment based on the experience with similar assets. The future economic benefits embodied in the assets are consumed principally through use. However, other factors, such as technical or commercial obsolescence and wear and tear, often result in the diminution of the economic benefits embodied in the assets. Management assesses the remaining useful lives in accordance with the current technical conditions of the assets and estimated period during which the assets are expected to earn benefits for the Company. The following primary factors are considered: (a) the expected usage of the assets; (b) the expected physical wear and tear, which depends on operational factors and maintenance programme; and (c) the technical or commercial obsolescence arising from changes in market conditions.

Were the estimated useful lives to differ by 10% from management's estimates, the impact on depreciation for the year ended 31 December 2018 would be to increase it by GEL 2,086 thousand or decrease it by 1,695 thousand (2017: to increase it by GEL 2,224 thousand or decrease it by 1,875 thousand).

Valuation of property, plant and equipment. Property, plant and equipment of the Company are stated at fair value based on reports prepared by KPMG Georgia LLC. For asset classes where comparable market data is available, the valuator applied market approach using direct market comparison method.

Market approach provides an indication of value by comparing the asset with identical or comparable (that is similar) assets, for which price information is available. Market approach was used for determination of fair value of the Company's land plots and non-specialized assets. For the remaining assets, due to the nature of the properties and lack of comparable market data, the fair value has been estimated based on the cost approach.

Cost approach provides the indication of value calculating the current replacement or reproduction cost of an asset and making deductions for physical deterioration and all other relevant forms of obsolescence. Cost approach was used for determination of the fair value of the Company's specialised assets. Depreciated replacement cost (DRC) – the amount of cost of creating an item, similar to the analysed target, has been estimated using the market prices existing on the date of the analysis, less all relevant forms of depreciation and impairment.

Finally, the income approach, which is based on the assumption that the value that can be paid for the asset on the market is determined by its ability to generate cash flows in the future, was used to determine the amount of economic depreciation of the assessed specialised property of the Company. The result obtained in the framework of the income approach is the upper limit of the fair value in the use of the specialised property.

4 Critical Accounting Estimates, and Judgements in Applying Accounting Policies (continued)

As a result of this analysis, the Company's assets were not considered to be economically obsolete as at the reporting date.

The principal assumptions underlying the estimation of the value in use of the properties based on income approach are those relating to the possible revenues and appropriate discount rates. These valuations are regularly compared market information and actual transactions by the Company and those reported by the market. The impact on the aggregate valuations of reasonably possible changes in these assumptions, with all other variables held constant, is as follows:

- The WACC was assumed to be 11.46%. Should this rate increase / decrease by 1 percentage point, the value in use of the properties would be GEL 84,660 thousand lower / GEL 68,430 thousand higher.
- Should the estimated revenue per DCF model increase / decrease by 5 percent, the value in use of the properties would be GEL 101,727 thousand higher / GEL 101,727 thousand lower.

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations

Adoption of IFRS 9 "Financial Instruments". The Company adopted IFRS 9, Financial Instruments, from 1 January 2018. The Company elected not to restate comparative figures and recognised any adjustments to the carrying amounts of financial assets and liabilities in the opening retained earnings as of the date of initial application of the standards, 1 January 2018. Consequently, the revised requirements of the IFRS 7, Financial Instruments: Disclosures, have only been applied to the current period. The comparative period disclosures repeat those disclosures made in the prior year.

The significant new accounting policies applied in the current period are described in Note 3. Accounting policies applied prior to 1 January 2018 and applicable to the comparative information are disclosed in Note 28.

The financial assets as previously measured in accordance with IAS 39 and the amounts determined upon adoption of IFRS 9 are not materially different as at 1 January 2018, as the new ECL model did not have significant impact on the Company's financial statements.

Cash and cash equivalents. All classes of cash and cash equivalents as disclosed in Note 13 were reclassified from loans and receivables ("L&R") measurement category under IAS 39 to AC measurement category under IFRS 9 at the adoption date of the standard. The ECLs for cash and cash equivalents balances were insignificant.

At 31 December 2017, all of the Company's financial liabilities were carried at AC. There were no changes to the classification and measurement of financial liabilities.

Adoption of IFRS 15 "Revenue from Contracts with Customers". The Company applied simplified method of transition to IFRS 15, and elected to apply the practical expedient available for simplified transition method. The Company applies IFRS 15 retrospectively only to contracts that were not completed at the date of initial application (1 January 2018). There have been no material effects at transition to IFRS 15 as at 1 January 2018 and for the year ended 31 December 2018

The following amended standards became effective for the Company from 1 January 2018, but did not have any material impact on the Company:

- Amendments to IFRS 2 "Share-based Payment" (issued on 20 June 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).
- Amendments to IFRS 4 - "Applying IFRS 9 Financial Instruments with IFRS 4 Insurance Contracts" (issued on 12 September 2016 and effective, depending on the approach, for annual periods beginning on or after 1 January 2018 for entities that choose to apply temporary exemption option, or when the entity first applies IFRS 9 for entities that choose to apply the overlay approach).

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations (continued)

- Annual Improvements to IFRSs 2014-2016 cycle – Amendments to IFRS 1 an IAS 28 (issued on 8 December 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).
- IFRIC 22 "Foreign Currency Transactions and Advance Consideration" (issued on 8 December 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).
- Amendments to IAS 40 – "Transfers of Investment Property" (issued on 8 December 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).

6 New Accounting Pronouncements

Certain new standards and interpretations have been issued that are mandatory for the annual periods beginning on or after 1 January 2019 or later, and which the Company has not early adopted.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Amendments to IFRS 10 and IAS 28 (issued on 11 September 2014 and effective for annual periods beginning on or after a date to be determined by the IASB). These amendments address an inconsistency between the requirements in IFRS 10 and those in IAS 28 in dealing with the sale or contribution of assets between an investor and its associate or joint venture. The main consequence of the amendments is that a full gain or loss is recognised when a transaction involves a business. A partial gain or loss is recognised when a transaction involves assets that do not constitute a business, even if these assets are held by a subsidiary. The Company is currently assessing the impact of the new standard on its financial statements.

IFRS 16, Leases (issued on 13 January 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019). The new standard sets out the principles for the recognition, measurement, presentation and disclosure of leases. All leases result in the lessee obtaining the right to use an asset at the start of the lease and, if lease payments are made over time, also obtaining financing. Accordingly, IFRS 16 eliminates the classification of leases as either operating leases or finance leases as is required by IAS 17 and, instead, introduces a single lessee accounting model. Lessees will be required to recognize: (a) assets and liabilities for all leases with a term of more than 12 months, unless the underlying asset is of low value; and (b) depreciation of lease assets separately from interest on lease liabilities in the statement of profit or loss and other comprehensive income. IFRS 16 substantially carries forward the lessor accounting requirements in IAS 17. Accordingly, a lessor continues to classify its leases as operating leases or finance leases, and to account for those two types of leases differently.

The Company decided that it will apply the standard from its mandatory adoption date of 1 January 2019 using the modified retrospective method, without restatement of comparatives. Right-of-use assets for property leases are measured on transition as if the new rules had always applied. All other right-of-use assets are measured at the amount of the lease liability on adoption (adjusted for any prepaid or accrued expenses). The Company assessed the impact of the new standard to be immaterial on its financial statements.

IFRS 17 "Insurance Contracts"(issued on 18 May 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2021). IFRS 17 replaces IFRS 4, which has given companies dispensation to carry on accounting for insurance contracts using existing practices. As a consequence, it was difficult for investors to compare and contrast the financial performance of otherwise similar insurance companies. IFRS 17 is a single principle-based standard to account for all types of insurance contracts, including reinsurance contracts that an insurer holds. The standard requires recognition and measurement of groups of insurance contracts at: (i) a risk-adjusted present value of the future cash flows (the fulfilment cash flows) that incorporates all of the available information about the fulfilment cash flows in a way that is consistent with observable market information; plus (if this value is a liability) or minus (if this value is an asset) (ii) an amount representing the unearned profit in the group of contracts (the contractual service margin). Insurers will be recognising the profit from a group of insurance contracts over the period they provide insurance coverage, and as they are released from risk. If a group of contracts is or becomes loss-making, an entity will be recognising the loss immediately. The Company is currently assessing the impact of the new standard on its financial statements.

6 New Accounting Pronouncements (continued)

IFRIC 23 "Uncertainty over Income Tax Treatments" (issued on 7 June 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019). IAS 12 specifies how to account for current and deferred tax, but not how to reflect the effects of uncertainty. The interpretation clarifies how to apply the recognition and measurement requirements in IAS 12 when there is uncertainty over income tax treatments. An entity should determine whether to consider each uncertain tax treatment separately or together with one or more other uncertain tax treatments based on which approach better predicts the resolution of the uncertainty. An entity should assume that a taxation authority will examine amounts it has a right to examine and have full knowledge of all related information when making those examinations. If an entity concludes it is not probable that the taxation authority will accept an uncertain tax treatment, the effect of uncertainty will be reflected in determining the related taxable profit or loss, tax bases, unused tax losses, unused tax credits or tax rates, by using either the most likely amount or the expected value, depending on which method the entity expects to better predict the resolution of the uncertainty. An entity will reflect the effect of a change in facts and circumstances or of new information that affects the judgments or estimates required by the interpretation as a change in accounting estimate. Examples of changes in facts and circumstances or new information that can result in the reassessment of a judgment or estimate include, but are not limited to, examinations or actions by a taxation authority, changes in rules established by a taxation authority or the expiry of a taxation authority's right to examine or re-examine a tax treatment. The absence of agreement or disagreement by a taxation authority with a tax treatment, in isolation, is unlikely to constitute a change in facts and circumstances or new information that affects the judgments and estimates required by the Interpretation. The Company is currently assessing the impact of the interpretation on its financial statements.

Prepayment Features with Negative Compensation – Amendments to IFRS 9 (issued on 12 October 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019). The amendments enable measurement at amortised cost of certain loans and debt securities that can be prepaid at an amount below amortised cost, for example at fair value or at an amount that includes a reasonable compensation payable to the borrower equal to present value of an effect of increase in market interest rate over the remaining life of the instrument. In addition, the text added to the standard's basis for conclusion reconfirms existing guidance in IFRS 9 that modifications or exchanges of certain financial liabilities measured at amortised cost that do not result in the derecognition will result in an gain or loss in profit or loss. Reporting entities will thus in most cases not be able to revise effective interest rate for the remaining life of the loan in order to avoid an impact on profit or loss upon a loan modification. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IAS 28 "Long-term Interests in Associates and Joint Ventures" (issued on 12 October 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019).The amendments clarify that reporting entities should apply IFRS 9 to long-term loans, preference shares and similar instruments that form part of a net investment in an equity method investee before they can reduce such carrying value by a share of loss of the investee that exceeds the amount of investor's interest in ordinary shares. The Company does not expect a material impact of the amendments on its financial statements.

Annual Improvements to IFRSs 2015-2017 cycle - amendments to IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 and IAS 23 (issued on 12 December 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019).The narrow scope amendments impact four standards. IFRS 3 was clarified that an acquirer should remeasure its previously held interest in a joint operation when it obtains control of the business. Conversely, IFRS 11 now explicitly explains that the investor should not remeasure its previously held interest when it obtains joint control of a joint operation, similarly to the existing requirements when an associate becomes a joint venture and vice versa. The amended IAS 12 explains that an entity recognises all income tax consequences of dividends where it has recognised the transactions or events that generated the related distributable profits, eg in profit or loss or in other comprehensive income. It is now clear that this requirement applies in all circumstances as long as payments on financial instruments classified as equity are distributions of profits, and not only in cases when the tax consequences are a result of different tax rates for distributed and undistributed profits. The revised IAS 23 now includes explicit guidance that the borrowings obtained specifically for funding a specified asset are excluded from the pool of general borrowings costs eligible for capitalisation only until the specific asset is substantially complete. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

6 New Accounting Pronouncements (continued)

Amendments to IAS 19 "Plan Amendment, Curtailment or Settlement" (issued on 7 February 2018 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019).The amendments specify how to determine pension expenses when changes to a defined benefit pension plan occur. When a change to a plan—an amendment, curtailment or settlement—takes place, IAS 19 requires to remeasure net defined benefit liability or asset. The amendments require to use the updated assumptions from this remeasurement to determine current service cost and net interest for the remainder of the reporting period after the change to the plan. Before the amendments, IAS 19 did not specify how to determine these expenses for the period after the change to the plan. By requiring the use of updated assumptions, the amendments are expected to provide useful information to users of financial statements. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to the Conceptual Framework for Financial Reporting (issued on 29 March 2018 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2020).The revised Conceptual Framework includes a new chapter on measurement; guidance on reporting financial performance; improved definitions and guidance - in particular the definition of a liability; and clarifications in important areas, such as the roles of stewardship, prudence and measurement uncertainty in financial reporting. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Definition of a business – Amendments to IFRS 3 (issued on 22 October 2018 and effective for acquisitions from the beginning of annual reporting period that starts on or after 1 January 2020).The amendments revise definition of a business. A business must have inputs and a substantive process that together significantly contribute to the ability to create outputs. The new guidance provides a framework to evaluate when an input and a substantive process are present, including for early stage companies that have not generated outputs. An organised workforce should be present as a condition for classification as a business if are no outputs. The definition of the term 'outputs' is narrowed to focus on goods and services provided to customers, generating investment income and other income, and it excludes returns in the form of lower costs and other economic benefits. It is also no longer necessary to assess whether market participants are capable of replacing missing elements or integrating the acquired activities and assets. An entity can apply a 'concentration test'. The assets acquired would not represent a business if substantially all of the fair value of gross assets acquired is concentrated in a single asset (or a group of similar assets. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Definition of materiality – Amendments to IAS 1 and IAS 8 (issued on 31 October 2018 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2020).The amendments clarify the definition of material and how it should be applied by including in the definition guidance that until now has featured elsewhere in IFRS. In addition, the explanations accompanying the definition have been improved. Finally, the amendments ensure that the definition of material is consistent across all IFRS Standards. Information is material if omitting, misstating or obscuring it could reasonably be expected to influence the decisions that the primary users of general purpose financial statements make on the basis of those financial statements, which provide financial information about a specific reporting entity. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Unless otherwise described above, the new standards and interpretations are not expected to affect significantly the Company's financial statements.

7 Balances and Transactions with Related Parties

Parties are generally considered to be related if the parties are under common control or if one party has the ability to control the other party or can exercise significant influence or joint control over the other party in making financial and operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

At 31 December 2018 the outstanding balances with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Global ultimate parent	Immediate parent company	Entities under common control	Associates	Key management personnel	Other related parties
Gross amount of trade receivables	-	-	2,405	159	-	-
Investments in associates	-	-	-	11,261	-	-
Finance lease liabilities	-	-	(11,035)	-	-	-
Trade and other payables	-	-	(578)	-	-	-
Accrued liabilities and advances received	-	-	(262)	-	-	-
Accrued salaries and bonuses	-	-	-	-	(905)	-

At 31 December 2017 the outstanding balances with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Global ultimate parent	Immediate parent company	Entities under common control	Associates	Key management personnel	Other related parties
Gross amount of trade receivables	-	-	1,885	194	-	-
Investments in associates	-	-	-	7,199	-	-
Finance lease liabilities	-	-	-	-	-	-
Trade and other payables	-	-	(7)	-	-	-
Accrued liabilities and advances received	-	-	(391)	-	-	-
Accrued salaries and bonuses	-	-	-	-	(489)	-

The income and expense items with related parties for the year ended 31 December 2018 were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Global ultimate parent	Immediate parent company	Entities under common control	Associates
Revenue from services rendered	-	-	24,610	1,060
Lease revenue	-	-	-	408
Other revenue	-	-	1	-
Other operating income	-	-	764	21
Management fees		(7,034)	-	-
IT service fees	-	-	(1,263)	-
Other services	-	-	(36)	-
Interest income	1	-	10	-
Interest expense	-	-	(778)	-
Share of profit of associates	-	-	-	1,494
Share of other comprehensive income of associate				2,568

The income and expense items with related parties for the year ended 31 December 2017 were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Global ultimate parent	Immediate parent company	Entities under common control	Associates
Revenue from services rendered	-	-	22,063	1,296
Lease revenue	-	-	-	408
Other revenue	-	-	4	-
Other operating income	-	-	18	55
Management fees	-	(6,663)	-	-
IT service fees	-	-	(1,258)	-
Other services	-	-	(575)	-
Interest income	1	-	35	-
Share of profit of associates	-	-	-	1,558

7 Balances and Transactions with Related Parties (continued)

Key management compensation. Key management includes Executive Directors.

Key management compensation is presented below:

	2018		2017	
In thousands of Georgian Lari	**Expense**	**Accrued liability**	**Expense**	**Accrued liability**
Short-term benefits:				
- Salaries	2,734	-	2,400	-
- Short-term bonuses	1,288	(905)	787	(489)
- Benefits in-kind	660	-	526	-
Total	**4,682**	**(905)**	**3,713**	**(489)**

Short-term bonuses fall due wholly within twelve months after the end of the period in which key management rendered the related services.

8 Property, Plant and Equipment

Movements in the carrying amount of property, plant and equipment ("PP&E") were as follows:

In thousands of Georgian Lari	**Land and buildings**	**Ships, rigs and containers**	**Production facilities, equipment and infrastructure**	**Construction in progress**	**Total**
Cost/revalued amount					
Balance at 1 January 2017	**251,558**	**14,572**	**82,018**	**5,250**	**353,398**
Additions	-	-	-	1,822	1,822
Transfers	844	(162)	3,740	(4,422)	-
Disposals	-	-	(310)	(127)	(437)
Balance at 31 December 2017	**252,402**	**14,410**	**85,448**	**2,523**	**354,783**
Additions	-	10,485	-	9,040	19,525
Transfers	1,914	898	5,624	(8,436)	-
Disposals	-	(9,346)	(1,953)	(863)	(12,162)
Elimination of depreciation	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
Increase in revaluation reserve	133,470	6,766	26,122	-	166,358
Decrease in revaluation reserve	(10,176)	-	(690)	-	(10,866)
Impairment as a result of revaluation	(2,788)	-	(569)	-	(3,357)
Balance at 31 December 2018	**326,353**	**21,171**	**85,529**	**2,264**	**435,317**
Depreciation and impairment losses					
Balance at 1 January 2017	23,160	2,331	14,401	-	39,892
Depreciation charge	12,512	1,295	8,380	-	22,187
Depreciation on disposal	-	-	(158)	-	(158)
Impairment charge to profit or loss	-	-	-	467	467
Balance at 31 December 2017	**35,672**	**3,626**	**22,623**	**467**	**62,388**
Depreciation charge	12,797	1,813	7,805	-	22,415
Depreciation on disposal	-	(2,633)	(1,975)	-	(4,608)
Elimination of depreciation	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
Balance at 31 December 2018	-	764	-	467	1,231
Carrying amounts					
1 January 2017	228,398	12,241	67,617	5,250	313,506
31 December 2017	216,730	10,784	62,825	2,056	292,395
31 December 2018	**326,353**	**20,407**	**85,529**	**1,797**	**434,086**

8 Property, Plant and Equipment (continued)

Carrying Value of PP&E had no valuation taken place would have been GEL 300,863 thousand, GEL 284,785 thousand and GEL 261,609 thousand as at 1 January 2017, 31 December 2017 and 31 December 2018, respectively.

Included in Ships, rigs and containers are assets held under finance leases with a carrying value of GEL 9,722 thousand (2017: nil).

Revaluation. As at 31 December 2018 Property, plant and equipment, except for construction in progress and assets acquired under finance lease, have been revalued to market value. The valuation was carried out by an independent firm of appraisers, KPMG Georgia LLC, who hold a recognised and relevant professional qualification and who have recent experience in valuation of assets of similar location and category.

The majority of the Company's property, plant and equipment is specialised in nature and is rarely sold on the open market other than as part of a continuing business. Except for the part of property plant and equipment, which was appraised on the basis of recent market transactions, the market for similar property, plant and equipment is not active in Georgia and does not provide a sufficient number of sales of comparable property, plant and equipment for using a market-based approach for determining fair value.

Depreciated replacement cost was estimated based on internal sources and analysis of the Georgian market for similar property, plant and equipment. Various market data were collected from published information, catalogues, statistical data etc., and industry experts. Suppliers of property, plant and equipment were also contacted in Georgia.

As a result of valuation, fair value of properties excluding construction in progress and assets acquired under finance lease was determined to be USD 157,900 thousand (equivalent to GEL 422,600 thousand, using the GEL/USD exchange rate of 2.6766).

Construction in progress: Construction in progress as at 31 December 2018 and consists mainly of uninstalled equipment and ongoing technical projects (2017: uninstalled equipment). There were no capitalised borrowing costs related to the acquisition or construction of property, plant and equipment in 2018.

At 31 December 2018 (2017: nil) no properties or equipment had been pledged to third parties as collateral.

9 Investments in Associates

The Company's interests in its principal associates, all incorporated in Georgia, were as follows:

Name	Nature of Business	31 December 2018	31 December 2017
Associates			
Channel Energy Limited	Oil terminals on the Black Sea coast	25%	25%
Doctranshipment Poti JSC	Cargo weighing service in the port	50%	50%

Both associates are lessees of the Company. None of the investees are publicly listed entities and consequently do not have published price quotations.

The table below summarises the movements in the carrying amount of the Company's investment in associates.

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Carrying amount at 1 January	**7,199**	**5,641**
Share of profit of associates	1,494	1,558
Share of other comprehensive income of associates	2,568	-
Carrying amount at 31 December	**11,261**	**7,199**

10 Finance Lease Receivables

The Company has finance lease arrangements for the properties and equipment located on the areas of berths #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 and #15. The lease arrangements are denominated in US Dollars. The average term of finance leases entered into is 25 years.

Finance lease payments receivable (gross investment in the leases) and their present values are as follows:

In thousands of Georgian Lari	Due in 1 year	Due between 2 and 5 years	Due after 5 years	Total
Finance lease payments receivable at 31 December 2018	**5,831**	**31,870**	**49,551**	**87,252**
Unearned finance income	(5,846)	(28,040)	(21,848)	(55,734)
Present value of lease payments receivable at 31 December 2018	**(15)**	**3,830**	**27,703**	**31,518**
Finance lease payments receivable at 31 December 2017	**5,482**	**29,971**	**54,530**	**89,983**
Unearned finance income	(5,649)	(27,722)	(26,263)	(59,634)
Present value of lease payments receivable at 31 December 2017	**(167)**	**2,249**	**28,267**	**30,349**

Analysis by credit quality of finance lease receivables is as follows:

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Neither past due nor impaired – exposure to		
- Medium-sized companies	31,518	30,349
Total neither past due nor impaired	**31,518**	**30,349**
Total finance lease receivables	**31,518**	**30,349**

All finance lease receivables fall under Stage 1 (12-months ECL) and have been rated as 'Excellent' based on the management's internal credit risk policies.

The finance lease receivables are not collateralised.

11 Inventories

Inventories of the Company comprise spare parts, materials, fuel and other inventories. Allowance for inventory obsolescence for the year ended 31 December 2018 was GEL 3,000 thousand (2017: GEL 4,028 thousand).

The cost of inventories recognised as an expense during the period amounted to GEL 10,924 thousand (2017: GEL 7,374 thousand).

12 Trade and Other Receivables

In thousands of Georgian Lari	**2018**	**2017**
Trade receivables	8,940	8,169
Other financial receivables	106	74
Less: impairment loss provision	(349)	(894)
Total financial assets within trade and other receivables	***8,697***	***7,349***
Prepayments	510	2,132
Total trade and other receivables	**9,207**	**9,481**

Trade receivables of GEL 2,258 thousand (2017: GEL 2,543 thousand) net of impairment loss provisions are denominated in foreign currency, mainly in US Dollars.

The Company applies the IFRS 9 simplified approach to measuring expected credit losses for all trade and other receivables which uses a 12 Month ECLs unless a significant increase in credit risk occurs, then Lifetime ECLs, unless the increase reverses.

To measure the expected credit losses, the Company assesses the trade and other receivables both individually and as groups, grouped based on credit risk characteristics and the days past due.

The expected loss rates are based on the payment profiles of sales over a period of 18 month before 31 December 2018 or 1 January 2018 respectively and the corresponding historical credit losses experienced within this period. The historical loss rates are adjusted to reflect current and forward-looking information on macroeconomic factors affecting the ability of the customers to settle the receivables. The Company has identified the GDP and foreign currency rates of the country in which it sells its services to be the most relevant factors, and accordingly adjusts the historical loss rates based on expected changes in these factors.

In % of gross value	**Loss rate**	**Gross carrying amount**	**Lifetime ECL**
Trade receivables			
- current	*0%*	3,225	-
- less than 30 days overdue	*1%*	339	3
- 30 to 90 days overdue	*10%*	13	1
- 91 to 180 days overdue	*30%*	9	3
- 181 to 360 days overdue	*50%*	2	1
- over 360 days overdue	*100%*	340	340
Individual assessment	*0%*	5,012	1
Total trade receivables		**8,940**	**349**

Other financial receivables in the amount of GEL 106 thousand have all been classified as current with no credit loss allowance.

The following table explains the changes in the credit loss allowance for trade and other receivables under simplified ECL model between the beginning and the end of the annual period:

in thousands of Georgian Lari	**Credit loss allowance**
Balance at 1 January 2018	**894**
New originated	2
Financial assets derecognised during the period	(547)
Balance at 31 December 2018	**349**

12 Trade and Other Receivables (continued)

Movements in the impairment provision for trade receivables during 2017 are as follows:

In thousands of Georgian Lari	**2017**
Provision for impairment at 1 January	**996**
Provision for impairment during the year	110
Amounts written off during the year as uncollectible	(212)
Provision for impairment at 31 December	**894**

Analysis by credit quality of trade and other receivables at 31 December 2017 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	**2017**
Total neither past due nor impaired	6,381
Individually determined to be impaired (gross)	
- less than 90 days overdue	1,412
- 91 to 180 days overdue	47
- 181 to 270 days overdue	14
- 270 to 365 days overdue	4
- over 365 days overdue	311
Total individually impaired	**1,788**
Less impairment provision	(894)
Total trade and other receivables at 31 December	**7,275**

GEL 2,463 thousand of prepayment was recognised in the current reporting period related to the purchase of property, plant and equipment (2017: GEL 2,836).

None of the trade and other receivables balances (2017: nil) have been collateralised.

13 Cash and Cash Equivalents

In thousands of Georgian Lari	**2018**	**2017**
Cash on hand	-	3
Bank balances payable on demand	10,531	11,441
Total cash and cash equivalents	**10,531**	**11,444**

Bank balances payable on demand are held with banks which are "B rated" based on Fitch Ratings.

14 Share Capital

As of 31 December 2018 and 2017, the Company had issued total of 196,370 ordinary shares with a par value of 1 GEL per share. All issued ordinary shares are fully paid. All ordinary shares rank equally with regard to the Company's residual assets.

In accordance with Georgian legislation, the Company's distributable reserves are limited to the balance of retained earnings as recorded in the Company's statutory financial statements prepared in accordance with IFRS.

14 Share Capital (continued)

The holders of ordinary shares are entitled to receive dividends as declared from time to time, and are entitled to one vote per share at meetings of the Company.

Dividends declared and paid during the year were as follows:

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Dividends payable at 1 January	**(23,330)**	**-**
Dividends declared during the year	(53,882)	(107,142)
Dividends paid during the year	76,136	84,256
Foreign exchange gain/(loss) on dividends payable	1,076	(444)
Dividends payable at 31 December	**-**	**(23,330)**
Dividends per share declared during the year	**0.274**	**0.546**

All dividends are declared and paid in US Dollars.

15 Finance Lease Liabilities

Minimum lease payments under finance leases and their present values are as follows:

In thousands of Georgian Lari	Due in 1 year	Due between 1 and 5 years	Due after 5 years	Total
Minimum lease payments at 31 December 2018	**1,849**	**9,247**	**6,858**	**17,954**
Less future finance charges	(1,137)	(4,442)	(1,340)	(6,919)
Present value of minimum lease payments at 31 December 2018	**712**	**4,805**	**5,518**	**11,035**

The table below sets out the movement in the Company's finance lease liabilities.

In thousands of Georgian Lari	Lease liabilities
Finance lease liabilities at 1 January 2018	**-**
Principal addition	10,485
Interest accrued	778
Principal paid	(402)
Interest paid	(778)
Foreign exchange adjustments	952
Liabilities from financing activities at 31 December 2018	**11,035**

Out of the total principal addition of GEL 10,485 thousand, GEL 5,717 thousand has been generated from a sale and leaseback transaction on a tugboat that the Company entered into in March 2018 (Note 16).

Leased assets with a carrying amount of GEL 9,721 thousand, disclosed in Note 8, are effectively pledged for finance lease liabilities as the rights to the leased asset revert to the lessor in the event of default.

16 Deferred Income

On 31 August 2004 the Government of Georgia, represented by the Ministry of Finance of Georgia, entered into a grant agreement with the Government of the Netherlands, represented by De Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V., entitling Boskalis International B.V. to receive EUR 5,355 thousand for rehabilitation works of the breakwater.

On 31 August 2004, the Company entered into an agreement with the Government of Georgia, entitling the Company to receive a loan and a grant for the rehabilitation works in the amounts of EUR 9,945 thousand and EUR 5,355 thousand, respectively. As at 31 December 2018 and 2017 deferred revenue represents the Government grant in the amount of GEL 7,951 thousand and GEL 8,349 thousand, respectively, with respect to the received grant.

The Company recognised deferred income on sale and leaseback of a tugboat that had been transferred to its related party, Svitzer Georgia LLC, under the sale agreement and leased back under the towage service agreement. The transaction has been recognised as sale and leaseback transaction and respective deferred income has been recognised in the Company's balance sheet in the amount of GEL 3,308 thousand. The deferred income is amortised over 10 years, term of the lease.

In thousands of Georgian Lari	**2018**	**2017**
Deferred income at 1 January	8,349	8,747
Deferred income recognized on sale of equipment	3,308	-
Amortisation of deferred income to match related depreciation	(664)	(398)
Deferred income from government grant at 31 December	**10,993**	**8,349**

17 Trade and Other Payables

In thousands of Georgian Lari	**2018**	**2017**
Trade payables	2,221	473
Accrued liabilities and other creditors	998	1,799
Total financial payables within trade and other payables at AC	***3,219***	***2,272***
Accrued employee benefit costs	2,555	1,414
Advances received	87	198
Total other payables	***2,642***	***1,612***
Trade and other payables at 31 December	**5,861**	**3,884**

18 Analysis of Revenue by Category

Analysis of revenue by category under revenue recognition guidance effective from 1 January 2018:

In thousands of Georgian Lari	**2018**	**2017**
Container and general cargo	74,443	67,654
Marine services	37,951	38,210
Yard handling	16,935	13,398
Lease	16,622	15,966
Additional services	4,098	4,175
Total revenue	**150,049**	**139,403**

The Company earns all the revenue from contracts with customers by performing services over time.

19 Cost of Sales

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Depreciation	21,599	21,242
Staff costs	16,940	16,783
Repairs and maintenance	5,688	4,678
Towage service fee	3,357	-
Impairment of property, plant and equipment	3,357	467
Cost of energy resources used	4,413	3,249
Dredging expenses	267	3,607
Other	2,613	1,507
Total cost of sales	**58,234**	**51,533**

20 General and Administrative Expenses

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Staff costs	10,778	10,036
Professional services*	8,531	7,822
Taxes other than income tax	2,752	2,708
IT cost	2,050	1,720
Security	1,923	1,542
Depreciation and amortisation	816	945
Insurance	755	737
Repairs and maintenance	362	858
Business trip expenses	346	368
Advertising and marketing services	258	232
Impairment of trade and other receivables	2	110
Other	2,177	2,440
Total general and administrative expenses	**30,750**	**29,518**

(*) Professional services includes GEL 260 thousand (2017: GEL 181 thousand) - fees incurred for audit services provided by Auditor/Audit Firm as defined in the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

21 Finance Income

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Interest income on finance lease receivable	5,547	5,443
Interest income on bank accounts	1,205	2,054
Other interest income	25	90
Total finance income	**6,777**	**7,587**

22 Finance Costs

In thousands of Georgian Lari	2018	2017
Interest expense	1,086	636
Foreign exchange gains less losses from borrowings	(101)	(536)
Total finance costs	985	**100**
Less capitalised finance costs	-	-
Total finance costs recognised in profit or loss	**985**	**100**

23 Contingencies and Commitments

Legal proceedings. From time to time and in the normal course of business, claims against the Company may be received. On the basis of its own estimates and both internal and external professional advice, the Management is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of claims in excess of provisions that have been made in these financial statements.

Competition Agency case. On 8 June 2016 fourteen transportation companies based in Poti lodged a complaint to the Georgian Competition Agency to stop the Company from implementing a new container cargo handling structure, as it was claimed to be incompatible with the norms of the Georgian Competition Law.

On 21 April 2017 the Competition Agency issued a decision partially upholding the claims of the plaintiffs and finding breach of the Competition Law by the Company. On 25 May 2017 the Company appealed the Competition Agency's decision by lodging an administrative claim to the Tbilisi City Court's Administrative Chamber. Since the date, several hearings have been held in the Tbilisi City Court, but status of the case has not yet changed. The Management believes that no additional provision for possible losses was necessary to be made in the financial statements in this regard.

Tax legislation. The taxation system in Georgia is relatively new and is characterised by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are often unclear, contradictory and subject to varying interpretation by different tax authorities. Taxes are subject to review and investigation by a number of government bodies, which have the authority to impose severe fines, penalties and interest charges. A tax year remains open for review by the tax authorities during the three subsequent calendar years, however, under certain circumstances a tax year may remain open longer.

These circumstances may create tax risks in Georgia that are substantially more significant than in many other countries. Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on these financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations, could be significant.

The Company's uncertain tax positions are reassessed by the Management at the end of each reporting period. Liabilities are recorded for income tax positions that are determined by management as more likely than not to result in additional taxes being levied if the positions were to be challenged by the tax authorities.

The assessment is based on the interpretation of tax laws that have been enacted or substantively enacted by the end of the reporting period. Liabilities for penalties, interest and taxes other than on income are recognised based on management's best estimate of the expenditure required to settle the obligations at the end of the reporting period.

Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on these financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations, could be significant.

Capital expenditure commitments. As per the share-purchase agreement signed between the Government of Georgia, Ras Al Khaimah Investment Authority (the former shareholder of Poti Sea Port Corporation JSC that sold its shares in the Company to APMTBV.), APM Terminals B.V. and the Company, the Company assumed an obligation to develop the Port with good industry standards and make the Port a first class port with the handling capacity to facilitate growth of Georgia's import and export and making Poti Sea Port a recognised regional logistics hub. This includes maintenance and renovation of existing berths and equipment as well as expansion of the Port's berth and yard capacity. Total investment to fulfil the obligation was defined at USD 65 million in the period of 2012-2018. As at 30 June 2015, the Company had already fulfilled the obligation in whole, however there has been a disagreement with the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia on certain positions. The Company issued a report, prepared by an independent consultant, confirming its position to the State, but no Act of Acceptance has yet been signed from the State.

Apart from the above, as at 31 December 2018 the Company has contractual capital expenditure commitments in respect of property, plant and equipment totalling GEL 3,000 thousand (2017: nil).

24 Financial Risk Management

The risk management function within the Company is carried out in respect of financial risks, operational risks and legal risks. Financial risk comprises market risk (including currency risk, interest rate risk and other price risk), credit risk and liquidity risk. The primary objectives of the financial risk management function are to establish risk limits, and then ensure that exposure to risks stays within these limits. The operational and legal risk management functions are intended to ensure proper functioning of internal policies and procedures, in order to minimise operational and legal risks.

Credit risk. The Company exposes itself to credit risk, which is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to meet an obligation.

Exposure to credit risk arises as a result of the Company's lending and other transactions with counterparties, giving rise to financial assets and off-balance sheet credit-related commitments.

The Company's maximum exposure to credit risk is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position. For financial guarantees issued, commitments to extend credit, undrawn credit lines and export/import letters of credit, the maximum exposure to credit risk is the amount of the commitment.

Credit risk management. Credit risk is the one of the largest risks for the Company's business; management therefore carefully manages its exposure to credit risk.

The estimation of credit risk for risk management purposes is complex and involves the use of models, as the risk varies depending on market conditions, expected cash flows and the passage of time. The assessment of credit risk for a portfolio of assets entails further estimations of the likelihood of defaults occurring, the associated loss ratios and default correlations between counterparties.

Limits. The Company structures the levels of credit risk it undertakes by placing limits on the amount of risk accepted in relation to one borrower, or groups of borrowers, and to geographical and industry segments. Limits on the level of credit risk by product and industry sector are approved regularly by management. Such risks are monitored on a revolving basis and are subject to an annual, or more frequent, review.

Credit limit are analysed and approved by the Management. In order to monitor exposure to credit risk, regular reports are produced based on a structured analysis focusing on the customer's financial performance. Any significant interaction with customers with deteriorating creditworthiness are reported to and reviewed by Management. The Company's management reviews the performance of counterparties and follows up on past due balances.

Expected credit loss (ECL) measurement. ECL is a probability-weighted estimate of the present value of future cash shortfalls (i.e., the weighted average of credit losses, with the respective risks of default occurring in a given time period used as weights). An ECL measurement is unbiased and is determined by evaluating a range of possible outcomes. ECL measurement is based on four components used by the Company: Probability of Default ("PD"), Exposure at Default ("EAD"), Loss Given Default ("LGD") and Discount Rate.

EAD is an estimate of exposure at a future default date, taking into account expected changes in the exposure after the reporting period, including repayments of principal and interest, and expected drawdowns on committed facilities. PD is an estimate of the likelihood of default to occur over a given time period. LGD is an estimate of the loss arising on default. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, including from any collateral. It is usually expressed as a percentage of the EAD. The expected losses are discounted to present value at the end of the reporting period. The discount rate represents the effective interest rate ("EIR") for the financial instrument or an approximation thereof.

Management models *Lifetime ECL,* that is, losses that result from all possible default events over the remaining lifetime period of the financial instrument. The *12-month ECL,* represents a portion of lifetime ECLs that result from default events on a financial instrument that are possible within 12 months after the reporting period, or remaining *lifetime period* of the financial instrument if it is less than a year.

24 Financial Risk Management (continued)

The ECLs that are estimated by management for the purposes of these financial statements are point-in-time estimates, rather than through-the-cycle estimates that are commonly used for regulatory purposes. The estimates consider *forward looking information,* that is, ECLs reflect probability weighted development of key macroeconomic variables that have an impact on credit risk.

For purposes of measuring PD, the Company defines default as a situation when the exposure meets one or more of the following criteria:

- the borrower is more than 90 days past due on its contractual payments;
- the borrower meets the unlikeliness-to-pay criteria listed below:
  - the borrower is deceased;
  - the borrower is insolvent; and
  - it is becoming likely that the borrower will enter bankruptcy.

For purposes of disclosure, the Company fully aligned the definition of default with the definition of credit-impaired assets. The default definition stated above is applied to all types of financial assets of the Company.

The Company performs ECL assessment on an individual basis for all types of financial instruments.

ECL assessment on an individual basis is performed by weighting the estimates of credit losses for different possible outcomes against the probabilities of each outcome. The Company defines at least two possible outcomes for each assessed loan, one of which leads to a credit loss even if the probability of such a scenario may be very low.

In general, ECL is the sum of the multiplications of the following credit risk parameters: EAD, PD and LGD, that are defined as explained above, and discounted to present value using the instrument's effective interest rate. The ECL is determined by predicting credit risk parameters (EAD, PD and LGD) for each future [month / year] during the lifetime period for each individual exposure. These three components are multiplied together and adjusted for the likelihood of survival (i.e. the exposure has been repaid or defaulted in an earlier month). This effectively calculates an ECL for each future period that is then discounted back to the reporting date and summed up. The discount rate used in the ECL calculation is the original effective interest rate or an approximation thereof.

Forward-looking information incorporated in the ECL models. The calculation of ECLs incorporate supportable forward-looking information. The Company identified certain key economic variables that correlate with developments in credit risk and ECLs. Forecasts of economic variables (the "base economic scenario") are provided by the Company and provide the best estimate of the expected macro-economic development over the next year.

Market risk. The Company takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) currency, (b) interest rates and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Currency risk. Currency risk is the risk that the value of financial instruments will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The Company has exposure to the effects of fluctuations in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position and cash flows.

In respect of currency risk, Management sets limits on the level of exposure by currency and in total. The positions are monitored monthly. The table below summarises the Company's exposure to foreign currency exchange rate risk at the balance sheet date:

24 Financial Risk Management (continued)

In thousands of Georgian Lari	At 31 December 2018 Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position	At 31 December 2017 Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position
US Dollars	37,872	11,058	26,814	2,722	30,419	(27,697)
Euros	8	672	(664)	33	7	26
Total	**37,880**	**11,730**	**26,150**	**2,755**	**30,426**	**(27,671)**

The above analysis includes only monetary assets and liabilities. Investments in equities and non-monetary assets are not considered to give rise to any material currency risk. As of 31 December 2017, the Company had balances in Georgian Lari and other currencies.

The following table presents sensitivities of profit and loss and equity to reasonably possible changes in exchange rates applied at the balance sheet date relative to the Company's functional currency, with all other variables held constant:

	At 31 December 2018		At 31 December 2017	
In thousands of Georgian Lari	Impact on profit or loss	Impact on equity	Impact on profit or loss	Impact on equity
US Dollar strengthening by 20% (2016: strengthening by 10%)	5,363	4,558	(5,539)	(5,539)
US Dollar weakening by 20% (2016: weakening by 10%)	(5,363)	(4,558)	5,539	5,539
Euro strengthening by 20% (2016: strengthening by 10%)	(133)	(113)	5	5
Euro weakening by 20% (2016: weakening by 10%)	133	113	(5)	(5)

The exposure was calculated only for monetary balances denominated in currencies other than the functional currency of the respective entity of the Company.

Interest rate risk. The Company takes on exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows. Interest margins may increase as a result of such changes, but may reduce or create losses in the event that unexpected movements arise. Management monitors on a daily basis and sets limits on the level of mismatch of interest rate repricing that may be undertaken.

The table below summarises the Company's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the Company's financial assets and liabilities at carrying amounts, categorised by the earlier of contractual interest repricing or maturity dates.

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	More than 1 year	Non-monetary	Total
31 December 2018						
Total financial assets	19,577	-	-	31,518	-	51,095
Total financial liabilities	(2,933)	-	-	(10,323)	-	(13,256)
Net interest sensitivity gap at 31 December 2018	**16,644**	**-**	**-**	**21,195**	**-**	**37,839**
31 December 2017						
Total financial assets	18,789	-	-	30,349	-	49,138
Total financial liabilities	(473)	(26,933)	(3,422)	-	-	(30,828)
Net interest sensitivity gap at 31 December 2017	**18,316**	**(26,933)**	**(3,422)**	**30,349**	**-**	**18,310**

24 Financial Risk Management (continued)

All of the Company's debt instruments bear variable interest rate and reprice on a monthly basis.

The Company does not have formal policies and procedures in place for the management of interest rate risks as management considers this risk as insignificant to the Company's business.

At 31 December 2018, if interest rates at that date had been 100 basis points lower (2017: 100 basis points lower) with all other variables held constant, profit for the year would have been GEL 54 thousand (2017: 231 thousand) higher, mainly as a result of lower interest expense on variable interest liabilities. If interest rates had been 100 basis points higher (2017: 100 basis points higher), with all other variables held constant, profit would have been GEL 51 thousand (2017: 231 thousand) lower, mainly as a result of higher interest expense on variable interest liabilities. Sensitivity was calculated for finance lease liabilities only (2017: borrowings only).

The Company monitors interest rates for its financial instruments. The table below summarises effective interest rates at the respective end of the reporting period based on reports reviewed by key management personnel:

	2018			2017		
In % p.a.	**GEL**	**USD**	**Euro**	**GEL**	**USD**	**Euro**
Assets						
Cash and cash equivalents	7%	1%	-	7%	1%	-
Loans issued	-	-	-	-	0.51%	-
Liabilities						
Borrowings	-	-	-	-	4.64%	-

Interest rates disclosed in the table above, represent average effective rates for individual financial instruments.

The sign "-" in the table above means that the Company does not have the respective assets or liabilities in the corresponding currency.

Liquidity risk. Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities. The Company is exposed to daily calls on its available cash resources. Management monitors monthly rolling forecasts of the Company's cash flows.

The Company seeks to maintain a stable funding base primarily consisting of trade and other payables. The Company's liquidity portfolio comprises cash and cash equivalents (Note 13).

The liquidity position is monitored on regular basis by the management of the Company.

The table below shows liabilities at 31 December 2018 by their remaining contractual maturity. The amounts disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows. Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the statement of financial position because the statement of financial position amount is based on discounted cash flows.

When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period.

24 Financial Risk Management (continued)

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2018 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Finance lease liabilities (Note 15)	(712)	-	-	(4,805)	(5,518)	(11,035)
Trade payables (Note 17)	(2,221)	-	-	-	-	(2,221)
Total future payments, including future principal and interest payments	**(2,933)**	**-**	**-**	**(4,805)**	**(5,518)**	**(13,256)**

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2017 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Loans from financial institutions	-	(3,603)	(3,422)	-	-	(7,025)
Trade payables (Note 17)	(473)	-	-	-	-	(473)
Payable for financial services	-	(23,330)	-	-	-	(23,330)
Total future payments, including future principal and interest payments	**(473)**	**(26,933)**	**(3,422)**	**-**	**-**	**(30,828)**

25 Management of Capital

The Company's objectives when managing capital are to safeguard the Company's ability to continue as a going concern in order to provide returns for shareholders and benefits for other stakeholders and to maintain an optimal capital structure to reduce the cost of capital. In order to maintain or adjust the capital structure, the Company may adjust the amount of dividends paid to shareholder, return capital to shareholder, issue new shares or sell assets to reduce debt. The amount of capital that the Company managed as of 31 December 2018 was GEL 467,420 thousand (2017: GEL 305,443 thousand).

26 Fair Value Disclosures

Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on observable market data (that is, unobservable inputs). Management applies judgement in categorising financial instruments using the fair value hierarchy. If a fair value measurement uses observable inputs that require significant adjustment, that measurement is a Level 3 measurement. The significance of a valuation input is assessed against the fair value measurement in its entirety.

a) Recurring fair value measurements

Recurring fair value measurements are those that the accounting standards require or permit in the statement of financial position at the end of each reporting period:

26 Fair Value Disclosures (continued)

The level in the fair value hierarchy into which the recurring fair value measurements are categorised are as follows:

	2018				2017			
In thousands of Georgian Lari	**Level 1**	**Level 2**	**Level 3**	**Total**	**Level 1**	**Level 2**	**Level 3**	**Total**
NON-FINANCIAL ASSETS								
- Land and buildings	-	-	252,430	252,430	-	-	216,730	216,730
- Ships, rigs and containers	-	-	14,315	14,315	-	-	10,784	10,784
- Production facilities, equipment and infrastructure	-	-	85,157	85,157	-	-	62,825	62,825
TOTAL ASSETS RECURRING FAIR VALUE MEASUREMENTS	**-**	**-**	**351,902**	**351,902**	**-**	**-**	**290,339**	**290,339**

Assets and liabilities not measured at fair value but for which fair value is disclosed. Fair values analysed by level in the fair value hierarchy and the carrying value of assets and liabilities not measured at fair value are as follows:

	31 December 2018				31 December 2017			
In thousands of Georgian Lari	**Level 1**	**Level 2**	**Level 3**	**Carrying value**	**Level 1**	**Level 2**	**Level 3**	**Carrying value**
ASSETS								
Other financial assets								
- Trade receivables	-	8,591	-	8,591	-	7,275	-	7,275
- Other financial receivables	-	106	-	106	-	73	-	73
- Finance lease receivables	-	31,518	-	31,518	-	30,349	-	30,349
TOTAL ASSETS	**-**	**40,215**	**-**	**40,215**	**-**	**37,697**	**-**	**37,697**
LIABILITIES								
Borrowings								
- Term loan	-	-	-	-	-	7,025	-	7,025
Other financial liabilities								
- Trade payables	-	2,221	-	2,221	-	473	-	473
- Finance lease liabilities	-	11,035	-	11,035	-	-	-	-
- Other accrued liabilities	-	998	-	998	-	1,799	-	1,799
TOTAL LIABILITIES	**-**	**14,254**	**-**	**14,254**	**-**	**9,297**	**-**	**9,297**

The fair values in level 2 and level 3 of the fair value hierarchy were estimated using the discounted cash flows valuation technique. The fair value of floating rate instruments that are not quoted in an active market was estimated to be equal to their carrying amount. The fair value of unquoted fixed interest rate instruments was estimated based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities.

Financial assets carried at amortised cost. The fair value of floating rate instruments is normally their carrying amount. The estimated fair value of fixed interest rate instruments is based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities. Discount rates used depend on the credit risk of the counterparty.

Liabilities carried at amortised cost. Fair values of liabilities were determined using valuation techniques. The estimated fair value of fixed interest rate instruments with stated maturities were estimated based on expected cash flows discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities.

27 Presentation of Financial Instruments by Measurement Category

For the purposes of measurement, IFRS 9 "Financial Instruments" classifies financial assets into the following categories: (a) financial assets at FVTPL; (b) debt instruments at FVOCI, (c) equity instruments at FVOCI and (c) financial assets at AC. Financial assets at FVTPL have two sub-categories: (i) assets mandatorily measured at FVTPL, and (ii) assets designated as such upon initial recognition or subsequently. In addition, finance lease receivables form a separate category. All of the financial assets of the Company fall into the financial assets at AC category.

For the purposes of measurement at 31 December 2017, IAS 39 "Financial Instruments: Recognition and Measurement", classified financial assets into the following categories: (a) L&R; (b) AFS financial assets; (c) financial assets HTM and (d) financial assets at FVTPL ("FVTPL"). Financial assets at FVTPL had two sub-categories: (i) assets designated as such upon initial recognition, and (ii) those classified as held for trading. In addition, finance lease receivables formed a separate category. All of the Company's financial assets at 31 December 2017 fell in the L&R category. All of the Company's financial liabilities were carried at amortised cost as of 31 December 2017 and 31 December 2018.

28 Accounting Policies before 1 January 2018

Accounting policies applicable to the comparative period ended 31 December 2017 that were amended by IFRS 9 and IFRS 15, are as follows.

Financial instruments – key measurement terms. Depending on their classification financial instruments are carried at fair value, or amortised cost as described below.

Classification of financial assets. Financial assets have the following categories: (a) loans and receivables; (b) available-for-sale financial assets; (c) financial assets held to maturity and (d) financial assets at fair value through profit or loss. Financial assets at fair value through profit or loss have two sub-categories: (i) assets designated as such upon initial recognition, and (ii) those classified as held for trading.

Loans and receivables are unquoted non-derivative financial assets with fixed or determinable payments other than those that the Company intends to sell in the near term. The Company's loans and receivables comprise of 'trade and other receivables' and 'cash and cash equivalents' in the statement of financial position.

Classification of financial liabilities. Financial liabilities have the following measurement categories: (a) held for trading which also includes financial derivatives and (b) other financial liabilities. Liabilities held for trading are carried at fair value with changes in value recognised in profit or loss for the year (as finance income or finance costs) in the period in which they arise. Other financial liabilities are carried at amortised cost. The Company's other financial liabilities comprise of 'trade and other payables' and 'borrowings' in the statement of financial position.

Finance lease receivables. Impairment losses are recognised in profit or loss when incurred as a result of one or more events ("loss events") that occurred after the initial recognition of finance lease receivables.

Revenue recognition. Revenue is measured at the fair value of the consideration received or receivable, and represents amounts receivable for goods supplied, stated net of discounts, returns and value added taxes. The Company recognises revenue when the amount of revenue can be reliably measured; when it is probable that future economic benefits will flow to the entity; and when specific criteria have been met for each of the Company's activities, as described below. When the fair value of goods received in a barter transaction cannot be measured reliably, the revenue is measured at the fair value of the goods or service given up.

Sales of services. Sales of services are recognised in the accounting period in which the services are rendered, by reference to the stage of completion of the specific transaction assessed on the basis of the actual service provided as a proportion of the total services to be provided.

Poti Sea Port Corporation JSC

Management Report – Business Overview 2018

1. The entity's business development, performance and position:

General information. Poti Sea Port Corporation JSC (the "Company") was registered in 1999 as a legal entity of public law and on 27 December 2004 it was reorganised to a limited liability company ("LLC") owned by the Government of Georgia. On 3 April 2008, the Company was reorganised into a joint stock company set up in accordance with Georgian regulations and is registered by Poti Court with identification number: 215080999.

Principal activity. Strategically-located, Poti Sea Port is the largest port in Georgia handling liquid and dry bulk, ferries as well as containers. It has 15 berths, with total berth length of 2,900 meters. The port currently serves as the European gateway for international trade in Georgia, Armenia and Azerbaijan, and is ideally located to become a future hub for Central Asia trade.

Sales by services offered. Summary of services offered by the Company is as follows:

- Quay & Marine
- Cargo loading and unloading from/to vessel
- Yard handling
- Cargo/container storage
- Docking
- Ferry
- Ro-Ro

8 berths from 15 are leased out under operating lease and the company earns rental income from it.

'000 GEL

	Revenue Category	Amount
1	Revenue from Container and General Cargo	74,443
2	Revenue from Marine Services	37,951
3	Yard Handling Revenue	16,935
4	Lease Revenue	16,622
5	Revenue from Additional Services	4,098

Performance. Poti Sea Port has experienced high growth over the last decade and the fundamentals for continued solid growth remain.

In 2018 the company recorded operating revenue of GEL 150,049 thousand. The net profit amounted to GEL 57,800,000, which is 3% more compared to 2017 year. The average number of employees was 858, including 93 females (2017: 891 including 93 female).

Revenue is 8% higher compared to 2017 and is in line with the increased volume turnover.

Key reasons for turnover increase in 2018:

1. Regional stability improved fundamentals for cargo moving through Georgia and the Caucasian corridor;
2. Fuel price increase gave more opportunity for oil producing countries to invest in infrastructural projects, therefore raised the number of commercial deals;
3. Improved quality of services offered and increased port availability has improved the port's customer value proposition thereby attracting additional business.

2. Entity's future development plans:

To support the Port's ambition to be the leading gateway to the Caucasus region, the company presented an expansion project to the north of the current port location. The project includes the construction of an additional 1,600m of breakwater, 700m of quay, 25ha of yard together with modern handling equipment and superstructures.

The expansion project is targeted at both bulk and container cargo, and will allow the Port to handle vessels with a LOA of 250m and a 13.5m vessel draft, and enables the port to offer an improved customer value proposition through use of larger vessels and optimized handling cost.

Projected construction start date is early 2020, with project completion expected in 2021.

3. Review of the research and development performed by the entity:

In 2018 the Company was not engaged in any research and development activities.

4. Information on the branches of an entity:

The Company does not have any legal Branches and it is located in Poti, Georgia.

5. Key financial and non-financial indicators:

	'000 GEL	**2018**	**2017**	**Explanation of variances**
1	Revenue	150,049	139,403	Increased turnover
2	Gross profit	91,815	87,870	Increased turnover
3	Net profit	57,800	55,856	Increased turnover
4	Gross profit margin	61%	63%	Increase of Cost of Sale

The analyses of key non-financial indicators are the following:

		2018	**2017**
1	Number of vessel calls	Total: 768 PSPC: 457 Lessees: 311	Total: 927 PSPC: 515 Lessees: 412
2	Number of TEU	363,936	318,762
3	Number staff as of 31 December	832	891
4	Tonnage of general cargo	941,728	1,275,910

***TEU= Twenty Foot Equivalent Unit/Container*

(i) Relationship with employees. The number of staff in the Company is in the range of 800 - 900. The Company has a well-structured recruitment policy and only candidates with relevant qualification, experience and skills are recruited by the Company.

As an employer, Poti Sea Port Corporation offers exceptional advancement opportunities, a positive work environment, and competitive salary for hard-working people, where the employee rights are well protected.

(ii) Relationship with suppliers and customers. The Company has established strong professional relationship with customers by demonstrating customer care, loyalty.

(iii) Relationship with tax authority. Tax accounting system of the Company is well established and managed. The accounting department of the Company is staffed with employees with relevant qualification and sufficient experience, which regularly attend different trainings to be on track of changes in the tax legislation affecting the Company.

6. Detailed information on the acquisition of its own shares

In 2018 no acquisition of own shares made by the Company.

7. Additional explanations of amounts given in the annual financial statements

In 2018 the Company agreed the better credit terms with several key suppliers and as a result the period for credit limit increased from 0 days to 30 days.

8. Review of the entity's credit, market, liquidity and cash flow risks and mechanisms for their management

Most of the Company's sales are made through bank transfers, before provision of the services to the customers; consequently, there are no delays in collection of receivables. The credit terms with customers ranges from 0 to current month +15 days.

9. Major risks and uncertainties, enterprise goal and policy with respect to financial risk management

Credit risks concentration

The Company is exposed to concentrations of credit risk. Management monitors and discloses concentrations of credit risk regularly. At 31 December 2018 and 31 December 2017, the Company had no counterparty with aggregated receivables balance above GEL 10% of the Company's capital.

The Company's bank deposits are held only with two banks (2018: two banks) thus exposing the Company to a limited concentration of credit risk.

Market risk

The Company takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) foreign currencies, (b) interest bearing assets and liabilities and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Sensitivities to market risks included below are based on a change in a factor while holding all other factors constant. In practice this is unlikely to occur and changes in some of the factors may be correlated – for example, changes in interest rate and changes in foreign currency rates.

Political risks

Due to the specifics of the Company's business, future performance of the Company is closely linked to the political situation in Georgia and the neighbouring countries.

Currency risk

Currency risk is the risk that the value of financial instruments will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The Group has exposure to the effects of fluctuations in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position and cash flows.

In respect of currency risk, Management sets limits on the level of exposure by currency and in total. The positions are monitored monthly. The table below summarises the Group's exposure to foreign currency exchange rate risk at the balance sheet date:

	At 31 December 2018			At 31 December 2017		
In thousands of Georgian Lari	**Monetary financial assets**	**Monetary financial liabilities**	**Net balance sheet position**	**Monetary financial assets**	**Monetary financial liabilities**	**Net balance sheet position**
US Dollars	37,872	11,058	26,814	2,722	30,419	(27,697)
Euros	8	672	(664)	33	7	26
Total	**37,880**	**11,730**	**26,150**	**2,755**	**30,426**	**(27,671)**

Klaus Holm Laursen

Managing Director

Andreas Hoch

Chief Finance Officer

5 June 2019

APM TERMINALS Lifting Global Trade.

Poti Sea Port Corporation JSC

Management Report – Business Overview 2018

1. The entity's business development, performance and position:

General information. Poti Sea Port Corporation JSC (the "Company") was registered in 1999 as a legal entity of public law and on 27 December 2004 it was reorganised to a limited liability company ("LLC") owned by the Government of Georgia. On 3 April 2008, the Company was reorganised into a joint stock company set up in accordance with Georgian regulations and is registered by Poti Court with identification number: 215080999.

Principal activity. Strategically-located, Poti Sea Port is the largest port in Georgia handling liquid and dry bulk, ferries as well as containers. It has 15 berths, with total berth length of 2,900 meters. The port currently serves as the European gateway for international trade in Georgia, Armenia and Azerbaijan, and is ideally located to become a future hub for Central Asia trade.

Sales by services offered. Summary of services offered by the Company is as follows:

- Quay & Marine
- Cargo loading and unloading from/to vessel
- Yard handling
- Cargo/container storage
- Docking
- Ferry
- Ro-Ro

8 berths from 15 are leased out under operating lease and the company earns rental income from it.

'000 GEL

	Revenue Category	Amount
1	Revenue from Container and General Cargo	74,443
2	Revenue from Marine Services	37,951
3	Yard Handling Revenue	16,935
4	Lease Revenue	16,622
5	Revenue from Additional Services	4,098

Performance. Poti Sea Port has experienced high growth over the last decade and the fundamentals for continued solid growth remain.

In 2018 the company recorded operating revenue of GEL 150,049 thousand. The net profit amounted to GEL 57,800,000, which is 3% more compared to 2017 year. The average number of employees was 858, including 93 females (2017: 891 including 93 female).

Revenue is 8% higher compared to 2017 and is in line with the increased volume turnover.

Key reasons for turnover increase in 2018:

1. Regional stability improved fundamentals for cargo moving through Georgia and the Caucasian corridor;
2. Fuel price increase gave more opportunity for oil producing countries to invest in infrastructural projects, therefore raised the number of commercial deals;
3. Improved quality of services offered and increased port availability has improved the port's customer value proposition thereby attracting additional business.

APM Terminals Poti
Poti Sea Port Corp.
38, D. Aghmashenebeli Str.
4401 Poti, Georgia
T +995-493-277777
F +995-493-220688
www.apmterminals.com

2. Entity's future development plans:

To support the Port's ambition to be the leading gateway to the Caucasus region, the company presented an expansion project to the north of the current port location. The project includes the construction of an additional 1,600m of breakwater, 700m of quay, 25ha of yard together with modern handling equipment and superstructures.

The expansion project is targeted at both bulk and container cargo, and will allow the Port to handle vessels with a LOA of 250m and a 13.5m vessel draft, and enables the port to offer an improved customer value proposition through use of larger vessels and optimized handling cost.

Projected construction start date is early 2020, with project completion expected in 2021.

3. Review of the research and development performed by the entity:

In 2018 the Company was not engaged in any research and development activities.

4. Information on the branches of an entity:

The Company does not have any legal Branches and it is located in Poti, Georgia.

5. Key financial and non-financial indicators:

	'000 GEL	**2018**	**2017**	**Explanation of variances**
1	Revenue	150,049	139,403	Increased turnover
2	Gross profit	91,815	87,870	Increased turnover
3	Net profit	57,800	55,856	Increased turnover
4	Gross profit margin	61%	63%	Increase of Cost of Sale

The analyses of key non-financial indicators are the following:

		2018	**2017**
1	Number of vessel calls	Total: 768 PSPC: 457 Lessees: 311	Total: 927 PSPC: 515 Lessees: 412
2	Number of TEU	363,936	318,762
3	Number staff as of 31 December	832	891
4	Tonnage of general cargo	941,728	1,275,910

***TEU= Twenty Foot Equivalent Unit/Container*

(i) Relationship with employees. The number of staff in the Company is in the range of 800 - 900. The Company has a well-structured recruitment policy and only candidates with relevant qualification, experience and skills are recruited by the Company.

As an employer, Poti Sea Port Corporation offers exceptional advancement opportunities, a positive work environment, and competitive salary for hard-working people, where the employee rights are well protected.

(ii) Relationship with suppliers and customers. The Company has established strong professional relationship with customers by demonstrating customer care, loyalty.

(iii) Relationship with tax authority. Tax accounting system of the Company is well established and managed. The accounting department of the Company is staffed with employees with relevant qualification and sufficient experience, which regularly attend different trainings to be on track of changes in the tax legislation affecting the Company.

6. Detailed information on the acquisition of its own shares

In 2018 no acquisition of own shares made by the Company.

7. Additional explanations of amounts given in the annual financial statements

In 2018 the Company agreed the better credit terms with several key suppliers and as a result the period for credit limit increased from 0 days to 30 days.

8. Review of the entity's credit, market, liquidity and cash flow risks and mechanisms for their management

Most of the Company's sales are made through bank transfers, before provision of the services to the customers; consequently, there are no delays in collection of receivables. The credit terms with customers ranges from 0 to current month +15 days.

9. Major risks and uncertainties, enterprise goal and policy with respect to financial risk management

Credit risks concentration

The Company is exposed to concentrations of credit risk. Management monitors and discloses concentrations of credit risk regularly. At 31 December 2018 and 31 December 2017, the Company had no counterparty with aggregated receivables balance above GEL 10% of the Company's capital.

The Company's bank deposits are held only with two banks (2018: two banks) thus exposing the Company to a limited concentration of credit risk.

Market risk

The Company takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) foreign currencies, (b) interest bearing assets and liabilities and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Sensitivities to market risks included below are based on a change in a factor while holding all other factors constant. In practice this is unlikely to occur and changes in some of the factors may be correlated – for example, changes in interest rate and changes in foreign currency rates.

Political risks

Due to the specifics of the Company's business, future performance of the Company is closely linked to the political situation in Georgia and the neighbouring countries.

Currency risk

Currency risk is the risk that the value of financial instruments will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The Group has exposure to the effects of fluctuations in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position and cash flows.

In respect of currency risk, Management sets limits on the level of exposure by currency and in total. The positions are monitored monthly. The table below summarises the Group's exposure to foreign currency exchange rate risk at the balance sheet date:

	At 31 December 2018			At 31 December 2017		
In thousands of Georgian Lari	**Monetary financial assets**	**Monetary financial liabilities**	**Net balance sheet position**	**Monetary financial assets**	**Monetary financial liabilities**	**Net balance sheet position**
US Dollars	37,872	11,058	26,814	2,722	30,419	(27,697)
Euros	8	672	(664)	33	7	26
Total	**37,880**	**11,730**	**26,150**	**2,755**	**30,426**	**(27,671)**

Klaus Holm Laursen

Managing Director

Andreas Hoch

Chief Finance Officer

5 June 2019

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2018 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 1
მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება 3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა 5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო 5
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები 6
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები 18
5 ახალი სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები 21
6 საბუღალტრო აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები 22
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 26
8 ძირითადი საშუალებები 28
9 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში 29
10 ფინანსური იჯარის მოთხოვნები 30
11 მარაგები 30
12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 31
13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 33
14 საწესდებო კაპიტალი 33
15 ფინანსური იჯარის ვალდებულებები 34
16 გადავადებული შემოსავალი 34
17 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 35
18 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით 35
19 რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება 36
20 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები 36
21 ფინანსური შემოსავალი 36
22 ფინანსური დანახარჯები 37
23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები 37
24 ფინანსური რისკის მართვა 38
25 კაპიტალის მართვა 44
26 რეალური ღირებულების შეფასება 45
27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით 47
28 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1 იანვრამდე 47

სხვა ინფორმაცია - მმართველობითი ანგარიშგება - საქმიანობის მიმოხილვა 2018

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი მოსაზრებით, ფინანსური ანგარიშგება (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგება“) ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია ჩვენი დასკვნის *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“- ნაწილში.*

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, პირობითი აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს წარმოადგენს.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული პროფესიულ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის („IESBA“-ის კოდექსი) მოთხოვნების შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ აღნიშნული ნორმებით და IESBA-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობით ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე გაცემულ ჩვენ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობით ანგარიშგებას, და განვიხილოთ მმართველობითი ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგების

გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და მოიცავს თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნის შესაბამისად სრულ ინფორმაციას.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- მმართველობით ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლის ფინანსური ანგარიშგებაც წარმოდგენილია, მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად; და
- მმართველობითი ანგარიშგება მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას და შესაბამისობაშია შესაფერის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველოს სახელით (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

5 ივნისი 2019
თბილისი, საქართველო

ათასი ლარი	შენიშვნა	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	434,086	292,395
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი ავანსები		2,463	2,836
არამატერიალური აქტივები		45	25
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	9	11,261	7,199
ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	10	26,243	25,389
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**474,098**	**327,844**
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	11	4,714	2,190
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12	9,207	9,481
სხვა საგადასახადო მოთხოვნები, წმინდა		-	496
ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	10	5,275	4,960
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	10,531	11,444
სულ მიმდინარე აქტივები		**29,727**	**28,571**
სულ აქტივები		**503,825**	**356,415**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	14	196,370	196,370
გაუნაწილებელი მოგება/დაგროვილი დეფიციტი		11,470	5,665
გადაფასების რეზერვი		252,112	98,508
სხვა რეზერვები		7,468	4,900
სულ კაპიტალი		**467,420**	**305,443**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	15	10,323	-
გადავადებული შემოსავალი	16	10,858	7,951
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**21,181**	**7,951**
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები		-	7,025
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	15	712	-
გადავადებული შემოსავალი	16	135	398
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	17	5,861	3,884
სხვა საგადასახადო დავალიანებები, ნეტო		639	-
დივიდენდების დავალიანებები		-	23,330
მიმდინარე მოგების გადასახადის დავალიანება		7,877	8,384
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		**15,224**	**43,021**
სულ ვალდებულებები		**36,405**	**50,972**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**503,825**	**356,415**

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2019 წლის 5 ივნისს.

_____	_____
კლაუს ჰოლმ ლოურსენი	ანდრეას ჰოხი
მმართველი დირექტორი	ფინანსური დირექტორი

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5 - 48 გვერდებზე, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ათასი ლარი	შენიშვნა	2018	2017
ამონაგები	18	150,049	139,403
სერვისის თვითღირებულება	19	(58,234)	(51,533)
საერთო მოგება		**91,815**	**87,870**
სხვა საოპერაციო (ხარჯი)/ მოგება		(1,059)	1,438
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(30,750)	(29,518)
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შემოსულობა/(ზარალი)		972	(3,567)
საოპერაციო მოგება		**60,978**	**56,223**
ფინანსური შემოსავალი	21	6,777	7,587
ფინანსური დანახარჯები	22	(985)	(100)
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	9	1,494	1,558
მოგება დაბეგვრამდე		**68,264**	**65,268**
მოგების გადასახადის ხარჯი		(10,464)	(9,412)
წლის მოგება		**57,800**	**55,856**
სხვა სრული შემოსავალი:			
მუხლები, რომელიც არ რეკლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში:			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	8	155,492	-
ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემცირება	8	(1,887)	(131)
გაუნაწილებებლი მოგების/დაგროვილი დეფიციტის გადაფასების რეკლასიფიკაცია		1,887	131
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	9	2,568	-
წლის სხვა სრული შემოსავალი		**158,060**	**-**
სულ წლის სხვა სრული შემოსავალი		**215,860**	**55,856**

ათასი ლარი	შენიშვნა	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		**196,370**	**98,639**	**4,900**	**56,820**	**356,729**
წლის მოგება		-	-	-	55,856	55,856
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	-	-
სულ 2017 წლის სხვა სული შემოსავალი		-	-	-	55,856	55,856
გადაფასების ნამეტის გადატანა		-	(131)	-	131	-
გამოცხადებული დივიდენდები	14	-	-	-	(107,142)	(107,142)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		**196,370**	**98,508**	**4,900**	**5,665**	**305,443**
წლის მოგება		-	-	-	57,800	57,800
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	155,491	2,568	-	158,059
სულ 2018 წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	155,491	2,568	57,800	215,859
გადაფასების ნამეტის გადატანა		-	(1,887)	-	1,887	-
გამოცხადებული დივიდენდები	14	-	-	-	(53,882)	(53,882)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		**196,370**	**252,112**	**7,468**	**11,470**	**467,420**

ათასი ლარი	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		68,264	65,268
შესწორებები:			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	8	22,415	22,187
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	8	3,357	467
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	12	2	110
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/ (შემოსულობა), ნეტო		3,055	(38)
ფინანსური შემოსავალი	21	(6,777)	(7,587)
საპროცენტო დანახარჯი შემცირებული კაპიტალიზირებული ფინანსური ხარჯით	22	1,086	636
მიმდინარე მშენებლობის ჩამოწერა	8	863	127
სხვა არაფულადი საოპერაციო მუხლები		(1,857)	(973)
უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები		(1,073)	3,031
მეკავშირე საწრამოების შედეგების წილი		(1,494)	(1,558)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		**87,841**	**81,670**
სავაჭრო მოთხოვნების შემცირება		309	2,876
მარაგების (ზრდა)/შემცირება		(1,495)	576
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		1,871	(1,068)
საგადასახადო დავალიანებების ზრდა		1,135	2,450
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		**1,820**	**4,834**
გადახდილი მოგების გადასახადი		(9,792)	-
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		1,205	2,123
გადახდილი პროცენტი		(1,086)	(636)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		**79,988**	**87,991**
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	8	(8,687)	(4,658)
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		6,941	108
ფინანსური იჯარის მოთხოვნებიდან მიღებული შემოსულობა		5,375	5,173
დაკავშირებული მხარეებისგან სესხების დაბრუნება		-	9,342
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		**3,629**	**9,965**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ფინანსური იჯარის ვალდებულებების გადახდები		(402)	-
ნასესხები სახსრების გადახდა		(6,924)	(6,888)
კომპანიის აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდები	14	(76,136)	(84,256)
ფინანსური საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(83,462)**	**(91,144)**
ფულად სახსრებზე და მათ ეკვივალენტებზე უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილების გავლენა		(1,068)	(2,287)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	13	**11,444**	**6,919**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	13	**10,531**	**11,444**
მნიშვნელოვანი არაფულადი საინვესტიციო ტრანზაქცია			
ფინანსური იჯარის ვალდებულებების აღიარება	15	10,485	-

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5 - 48 გვერდებზე, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (‘ფასს’) მიხედვით, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურისთვის (შემდგომში „კომპანია“).

ფოთის საზღვაო ნავსადგური დაარსდა XIX საუკუნეში და მისი რეკონსტრუქცია და გაფართოება დაიწყო 1899 წელს, რაშიც დიდი წვლილი შეიტანა ნიკო ნიკოლაძემ, ცნობილმა პუბლიცისტმა და საზოგადო მოღვაწემ. 2018 წელს, ნასადგურმა 160 წლის იუბილე აღნიშნა. ამჟამად, ის აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით და ახორციელებს შიდა და გარე საწყობების, საავტომობილო და სარკინგზო გზების, სადისტრიბუციო ქვესადგურისა და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურის ოპერირებას. ნავსადგურს გააჩნია რვა სატრანზიტო ნაგებობა 15 ნავმისადგომზე, ახორციელებს გემების მომსახურებას, ტვირთისა და კონტეინერების დამუშავებას, სადისპეტჩერო საქმიანობას, სასაწყობეების, ნავსადგომების არენდასა და ტერმინალის მომსახურებას და ა.შ. ფოთში, საქართველოში.

1999 წელს, კომპანია დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი და 2004 წლის 24 სექტემბერს განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად, გახდა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფი შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს, კომპანია, განხორციელებული რეორგაინზაციის შედეგად, გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად, საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 215080999.

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100% წილის მფლობელი იყო APM Terminals BV, ნიდერლანდები (APMTBV) და საბოლოო მაკონტროლებელი - A.P. Moller-Maersk ჯგუფი.

კომპანის 100% საკუთრებაში არსებული ერთადერთი შვილობილი კომპანია, შპს Yacht Club-ი, ლიკვიდირებულია 2018 წელს.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული ოფისი და საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის ქუჩა #52, ფოთი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. ხშირია ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში და ინტერპრეტაციებში.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება ზუსტად იწინასწარმეტყველოს მოვლენათა ყველა შესაძლო განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს საქართველოს ეკონომიკაზე და შესაბამისად კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის მიმართავს ყველა საჭირო ღონისძიებას კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში, პირვანდელი ღირებულების მეთოდით. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. გარდა ფასს 9-ისა და ფასს 15-ის, რომლებიც ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან, მიღებით გამოწვეული სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებისა, აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხილეთ მე-5 შენიშვნა კომპანიის მიერ მიღებული ახალი და შესწორებული სტანდარტებისთვის). ფინანსურ ინსტრუმენტებსა და ამონაგების აღიარებასთან დაკავშირებით 2017 წლის 31 დეკემბრამდე გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის მოითხოვება გარკვეული კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენება. აგრეთვე, მოითხოვება ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენება, კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომელიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოებია ისინი, რომლებზეც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (პირდაპირ ან ირიბად), მაგრამ არ აკონტროლებს მათ, და, როგორც წესი, კომპანია მათი ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე ფლობს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიცია აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდით და მათი საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და საბალანსო ღირებულება იზრდება ან მცირდება, რათა აღიარდეს ინვესტორის წილი შეძენის თარიღის შემდეგ ინვესტიციის მიმღების მოგებაში ან ზარალში. მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული დივიდენდების ოდენობით მცირდება მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება. მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივებში კომპანიის წილის შეძენის შემდგომი სხვა ცვლილებები შემდეგნაირად აღიარდება: (i) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში აღირიცხება წლის მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის სახით; (ii) კომპანიის წილი სხვა სრულ შემოსავალში აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და მისი წარდგენა ხდება ცალკე; (iii) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებაში ყველა სხვა ცვლილება, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, „წილი მეკავშირე საწარმოს შედეგებში“-ს ფარგლებში.

მეკავშირე საწარმოს სხვა სრული შემოსავლის წილი, რომელიც მეკავშირე საწარმოს ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემოსულობისგანაა გამოწვეული, აღირიცხება „სხვა რეზერვებში“, კომპანიის კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

თუმცა, მაშინ, როცა კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების ზარალში ტოლია ან აღემატება კომპანიის მთიან წილს მეკავშირე საწარმოებში, რაც ასევე მოიცავს ნებისმიერ სხვა არაუზრუნველყოფილ მოთხოვნებს, კომპანია აღარ აღიარებს შემდგომ ზარალს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მას აღებული აქვს მოვალეობები ან განხორციელებული აქვს გადახდები ერთობლივი საქმიანობის სახელით.

კომპანიასა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსულობები ანულირდება კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში წილის ოდენობამდე; არარეალიზებული ზარალიც ანულირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ოპერაცია წარმოქმნის გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

შვილობილი საწარმოების, მეკავშირე საწარმოების ან ერთობლივი საქმიანობის გასხვისება. როდესაც კომპანიას აღარ გააჩნია კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა, საწარმოში დარჩენილი ნებისმიერი წილი კონტროლის დაკარგვის თარიღით ხელახლა შეფასდება რეალური ღირებულებით. საბალანსო ღირებულების ცვლილება კი, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. რეალური ღირებულება არის საწყისი საბალანსო ღირებულება მეკავშირე საწარმოში, ერთობლივ საქმიანობაში ან ფინანსურ აქტივში დარჩენილი წილის შემდგომი აღრიცხვის მიზნებისათვის. ამასთან, ნებისმიერი თანხა, რომელიც ადრე

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აღიარდა სხვა სრულ შემოსავალში მოცემულ საწარმოსთან მიმართებით, აღირიცხება ისე, თითქოს კომპანიამ უშუალოდ გაასხვისა დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს, რომ სხვა სრულ შემოსავალში ადრე აღიარებული თანხები რეციკლირდება მოგებაში ან ზარალში. როდესაც მეკავშირე საწარმოში საკუთრების წილი მცირდება, მაგრამ შენარჩუნებულია მნიშვნელოვანი გავლენა, მაშინ ადრე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხების პროპორციული წილი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში, საჭიროებისამებრ.

უცხოური ვალუტის გადაანგარიშება. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც ის ოპერირებს. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი (“₾”).

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება საწარმოს სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. უცხოური ვალუტის შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშებიდან საქართველოს ბანკის მიერ განსაზღვრული სავალუტო კურსით, აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში.

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი, აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - ‘ფინანსური დანახარჯები’. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - როგორც „უცხოური ვალუტის შემოსულობები, შემცირებული ზარალით“. რეალური ღირებულებით შეფასებული არა-ფულადი მუხლები უცხოურ ვალუტაში, კაპიტალ ინვესტიციების ჩათვლით, გადაანგარიშდება რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღით ვალუტის გაცვლის კურსით.

უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილების გავლენა არა-ფულად მუხლებზე ფასდება რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში და აღირიცხება, როგორც რეალური ღირებულების შემოსულობა ან ზარალი.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ოფიციალური ვალუტის გაცვლის კურსი, საქართველოს ბანკის მონაცემების მიხედვით, იყო შემდეგი: აშშ დოლარი 1 = 2.6766 ლარს და 1 ევრო = 3.0701 ლარს (2017 წლის 31 დეკემბერი: 1 აშშ დოლარი=2.5922 ლარი და 1 ევრო=3.1044 ლარს). 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის საშუალო ვალუტის გაცვლის კურსი იყო 1 აშშ დოლარი=2.5345 და 1 ევრო =2.9913 ლარს (2017 1 აშშ დოლარი = 2.5086 ლარს და 1 ევრო= 2.8322 ლარს). ამჟამად, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები, მიმდინარე მშენებლობების გარდა, აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის და გაუფასურების ანარიცხებით, საჭიროებისამებრ. მიმდინარე მშენებლობა ფასდება თვითღირებულებით.

შენობა-ნაგებობები, გარდა მიმდინარე მშენებლობებისა, ექვემდებარება საკმარისი პერიოდულობით გადაფასებას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებისაგან, რომელიც განისაზღვრებოდა რეალური ღირებულებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. გადაფასებისას მიღებული საბალანსო ღირებულების ზრდა მიეკუთვნება სხვა სრულ შემოსავალს და საკუთარ კაპიტალში ზრდის გადაფასების ნამეტს. ყველა დანარჩენი შემცირებები აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. საკუთარ კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში გადაიტანება მაშინ, როდესაც რეალიზდება გადაფასების რეზერვი, აქტივის ხმარებიდან ამოღების ან გასხვისების შედეგად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ და დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტის და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. თუ მსგავსი ინდიკატორი არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, სანამ არ გადააჭარბებს გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების დადგენისას გამოყენებულ ბუღალტრულ შეფასებში ცვლილებების შემთხვევაში შეიძლება მოხდეს წინა წლებში ასახული გაუფასურების ზარალის დაკორექტირება.

ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, საოპარაციო შემოსავალს ან დანახარჯებში.

ცვეთა. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების მუხლებს ცვეთა ერიცხებათ მათი დამონტაჟების და გამოსაყენებლად მზადყოფნის დღიდან. შიდა მშენებლობის აქტივებთან დაკავშირებით, აქტივის გამოსაყენებლად მზად ყოფნის დღიდან (მიმდინარე მშენებლობას ცვეთა არ ერიცხება). სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, მათი ღირებულების ან გადაფასებული თანხების ნარჩენი ღირებულების გადანაწილებით მათ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
შენობა - ნაგებობები	1-დან 68 წლამდე
გემები, ამწეები და კონტეინერები	1-დან 28 წლამდე
წარმოების ობიექტები, აღჭურივილობა და ინფრასტრუქტურა	1-დან 68 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გახვისებიდან - გასხვისებასთან დაკავშირებული დანახარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე იმ ხნის არის და იმ მდგომარეობაშია, როგორც იქნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნია, და, ძირითადად, წარმოდგენილია კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის სახით. არამატერიალური აქტივები კაპიტალიზდება, მათი გამოყენების დაწყებისათვის გაწეული დანახარჯების საფუძველზე. არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზია	3 წელი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გაუფასურების შემთხვევაში, არამატერიალური აქტივების ღირებულება ჩამოიწერება გამოყენების ღირებულებასა და გასხვისების დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდეს ღირებულებამდე.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. აქტივებს, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურებაზე აფასებენ მაშინ, როდესაც მოვლენების ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მის გამოყენებით მისაღებ ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც ხდება დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა (ფულადი სახსრების მაგენერირებელი ერთეულები). ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ხდება არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურებების გადახედვა მასში შესაძლო კორექტირების გამოვლენის მიზნით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის ნებაყოფლობითი ოპერაციისას, ბაზრის მონაწილეთა შორის შეფასების თარიღისთვის მიმდინარე საბაზრო პირობებში. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გავრცელებით, საწარმოს ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის საკმარისი ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტრებულ ფასზე.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის, გამოიყენება შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან მოდელები რომლებიც ეფუძნება ე.წ. „გაშლილი ხელის მანძილის“ პრინციპით შესრულებული ოპერაციებს ან ინვესტიციის მიმღების ფინანსური მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებების გაანალიზება ხდება რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით: (i) პირველი დონის შეფასება არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიური ბაზრების კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი), რომლის მოპოვება საწარმოს შეუძლია შეფასების თარიღისთვის; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი ემპირიული ამოსავალი მონაცემი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასება, არის შეფასება რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები). რეალური ღირებულების დონეების იერარქიაში ცვლილებები ხორციელდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

გარიგების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. დამატებითია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლები, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები), მრჩევლებისთვის, ბროკერებისთვის, დილერებისთვის და მარეგულირებლებისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომელიც მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების თანხას გამოკლებული ძირითადი თანხის გადახდა, დამატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით *("ECL").* დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება სავარაუდო მომავალი ფულადი გადახდები ან შემოსავლები (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადაზე ან საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობის საბაზრო განაკვეთების მიხედვით განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, მაგალითისთვის, სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად, ის თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყის აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, რაც იწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივების, რომელთა მიწოდება მოითხოვება რეგულირებით ან ბაზრის კონვენციით („ჩვეულებრივი" შესყიდვები და გაყიდვები) გარკვეულ ვადებში, შეძენა და გაყიდვა აისახება ვაჭრობის თარიღით: ეს ის თარიღია, როდესაც კომპანიამ აიღო ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულება. ყველა სხვა შეძენა აღიარდება მაშინ, როდესაც საწარმო გახდება მოცემული ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მონაწილე მხარე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსურ აქტივებს შეფასების შემდეგ კატეგორიებად აჯგუფებს: რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL'), რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ('FVOCI') და ამორტიზებული ღირებულებით ('AC'). ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნეს მოდელზე, რომელიც გამოიყენება ფინანსური აქტივების მართვისთვის; და (ii) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს მოდელი. ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი'), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი') ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა" ბიზნეს მოდელში და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL').

კომპანიის აქტივებისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს მოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება და როგორ ხდება ხელმძღვანელების ანაზღაურება.

ფინანსური აქტივები– კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას ("SPPI").

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც „რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება-ზარალში ასახვით". SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სასესხო ვალდებულებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისთვის და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები წარდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გათვალისწინებით, წმინდად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური იჯარის მოთხოვნებისთვის, კომპანია საერთო სამ ეტაპიან მოდელს იყენებს, რომელიც დამყარებულია თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხის ცვლილებაზე. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე. 1-ლი ეტაპის ფინანსური ინეტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება თანხით, რომელიც წარმოადგენს ამ ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს, რომელიც შესაძლოა გამოწვეული იყოს საკრედიტო შემთხვევის დადგომისას შემდეგი 12 თვის განმავლობაში, ან ამ ინსტრუმენტის კონტრაქტული ვადის განმავლობაში, რომელიც უფრო ხანმოკლეა (‘12 თვიანი საკრედიტო ზარალი’). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გამოვლინდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (‘SICR’), აქტივი გადადის მე-2 ეტაპზე და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე. ეს მოქმედია სახელშეკრულებო ვადის გასვლამდე, მაგრამ ითვალისწინებს მოსალოდნელ გადახდილ ავანსებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში („მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). თუ კომპანია გადაწყვეტს, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია, აქტივი გადადის მესამე ეტაპზე და მისი ECL-ი ფასდება როგორც მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კომპანია იყენებს ფასს 9-ის გამარტივებულ მიდგომას სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის, რომლის მიხედვითაც ზარალის რეზერვი ფასდება თანხით, რომელიც ამ ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლია. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად, ხორციელდება სავაჭრო მოთხოვნების ნაშთების შეფასება.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადის გასვლა ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო გარიგება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კომპანია გადაცემულ აქტივზე კონტროლს ინარჩუნებს, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და, ამავე დროს, ამ შესაძლებლობის გამოყენება შეუძლია ცალმხრივად და აქტივის გადაცემაზე ყოველგვარი დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც ‘შემდგომი ამორტიზებული ღირებულებით’ (‘AC’), გარდა (i) “რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა” (“FVTPL”): ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს, პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემძენის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური საგარანტიო ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოეწურება).

ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ იწვევს ვალდებულების დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის („catch up") მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელების კაპიტალთან დაკავშირებულ ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთ გადაფარვის მსგავსი უფლება: (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას, (ii) დეფოლტის შემთხვევაში და (iii) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) არსებობს სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადის მიღებისთვის, რომელიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია ("FVTPL"). მახასიათებლებს, რომლებიც მხოლოდ კანონმდებლობით განისაზღვრება, როგორიცაა მაგალითად სავალო ვალდებულებების რესტრუქტურიზაციის კანონმდებლობა გარკვეულ ქვეყნებში, გავლენა არა აქვს მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდაზე. შეზღუდული ნაშთები გამოირიცხება ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტებისაგან ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მომზადების მიზნებისათვის. ნაშთები, რომელთა გადაცვლაზე ან რომელთა მეშვეობით ვალდებულების ანგარიშსწორებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოდან მინიმუმ თორმეტ თვიანი შეზღუდვა მაინც არსებობს, აისახება სხვა გრძელვადიან აქტივებში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. სავაჭრო მოთხოვნები აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაჰენტი ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, გაწეული გარიგების დანახარჯების გარეშე, შემდეგ კი აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზება. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული საერთო და სპეციფიკური დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიკუთვნებადია აქტივის შეძენასთან, მშენებლობასთან ან შექმნასთან, და რომელიც რეალური ღირებულებით არ აღირიცხება, და რასაც მის განზრახული მიზნით მოხმარებისათვის ან გასაყიდად მნიშვნელოვანი დრო სჭირდება (განსაკუთრებული აქტივი), შეადგენს ამ აქტივების თვითღირებულების ნაწილს, თუ კაპიტალიზების დაწყების თარიღია 2009 წლის 1 იანვარი ან შემდეგი თარიღი.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღია, როდესაც: (ა) კომპანია ეწევა დანახარჯებს განსაკუთრებული აქტივისათვის; (ბ) იგი ეწევა სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს; და (გ) იგი ახორციელებს ღონისძიებებს, რაც აუცილებელია აქტივის გამიზნული მოხმარებისთვის ან გასაყიდად მოსამზადებლად. კაპიტალიზაცია წყდება მაშინ, როდესაც განსაკუთრებული აქტივის გამიზნული მოხმარებისთვის, ან გასაყიდად მომზადებისათვის საჭირო ყველა ღონისძიება დასრულდება.

კომპანია ახორციელებს სესხით სარგებლობასთან დაკავშრებული იმ დანახარჯების კაპიტალიზებას, რომელთა თავიდან აცილება შესაძლებელი იქნებოდა კაპიტალ-დანახარჯები რომ არ გაწეულიყო განსაკუთრებულ აქტივებზე. კაპიტალიზებული სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები გამოითვლება კომპანიის საშუალო დაფინანსების დანახარჯის (შეწონილი საშუალო საპროცენტო განაკვეთი მრავლდება განსაკუთრებულ აქტივების დანახარჯებზე), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც თანხები ნასესხებია კონკრეტულად განსაკუთრებული აქტივის შეძენისათვის. ასეთ შემთხვევაში, კაპიტალიზდება კონკრეტულ ნასესხებ თანხასთან დაკავშირებით, სესხით სარგებლობასთან მიმართებით, ფაქტობრივად გაწეული დანახარჯები, შემცირებული ნებისმიერი საინვესტიციო შემოსავლით ამ ნასესხები თანხების დროებითი ინვესტირებიდან.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნა. როდესაც კომპანია მეიჯარეა და აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა მოიჯარეს, იჯარით გაცემული აქტივი აისახება, როგორც ფინანსური იჯარა და აღირიცხება სამომავლო საიჯარო გადასახდელების დისკონტირებული ღირებულებით. ფინანსური იჯარა თავდაპირველად აღიარდება დაწყებისას (როდესაც იწყება იჯარის ვადა) განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (იჯარის შეთანხმების გაფორმების თარიღსა და მხარეების მიერ იჯარის ძირითადი დებულებების დაცვის ვალდებულების აღების თარიღს შორის უწინარესი).

მთლიან მოთხოვნასა და დისკონტირებულ ღირებულებას შორის განსხვავება წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს. ეს შემოსავალი აღიარდება იჯარის ვადის განმავლობაში ნეტო საინვესტიციო მეთოდის გამოყენებით (დაბეგვრამდე), რაც ასახავს მუდმივ პერიოდულ უკუგებას. იჯარის თაობაზე მოლაპარაკებასა და შეთანხმების მიღწევასთან დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება ფინანსური იჯარის მოთხოვნის საწყის შეფასებაში და ამცირებს იჯარის ვადის განმავლობაში აღიარებული შემოსავლის ოდენობას. იჯარიდან მიღებული ფინანსური შემოსავალი მოცემული წლის მოგება-ზარალში აისახება.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზოგადი მოდელის შესაბამისად/გამარტივებული მიდგომის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება ისე, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სესხებისა და ავანსებისთვის და აღიარდება ანარიცხის ანგარიშის მეშვეობით, მოთხოვნის წმინდა საბალანსო ღირებულების ფინანსურ იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ახლანდელ ღირებულებამდე ჩამოსაწერად. შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებში ასახულია ფულადი ნაკადები, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას საიჯარო აქტივების მიღებისა და გაყიდვის შედეგად.

ფინანსური იჯარის ვალდებულებები. როდესაც კომპანია არის მოიჯარე და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა კომპანიას, საიჯარო აქტივები კაპიტალიზდება ძირითად საშუალებებში იჯარის დაწყებისას, საიჯარო აქტივების რეალურ ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დისკონტირებულ ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. თითოეული საიჯარო გადახდა გადანაწილდება ვალდებულებასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი განაკვეთი დასაფარ ფინანსური ნაშთზე. შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებები, სამომავლო ფინანსური ხარჯების გარეშე, აისახება სხვა ნასესხებ სახსრებში. საპროცენტო ხარჯი მოცემული წლის მოგება-ზარალს დაერიცხება იჯარის ვადის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ფინანსური იჯარის ფარგლებში შეძენილ

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აქტივებს ცვეთა ერიცხება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ან უფრო ხანმოკლე საიჯარო ვადის განმავლობაში, თუ კომპანია არ არის საკმარისად დარწმუნებული, რომ იგი მიიღებს აქტივის საკუთრებას, იჯარის ვადის დასრულებისას.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად. ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები იბეგრება მოგების გადასახადით გამოანგარიშებამდე მთლიანი მოგების დადგენილ ღირებულებაზე, რომელიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლით, რომელიც ითვლება როგორც დასაბეგრ მოგებაზე გამოცხადებული და გადახდილი მოგების გადასახადის წილი იმავე წლის მთლიან წმინდა მოგებაში, გამრავლებული გასაცემ დივიდენდებზე. აღსანიშნავია, რომ საგადასახადო ჩათვლის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილ რეალურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის რეალური თარიღისა. პირობითი საგადასახადო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება დივიდენდების გადახდისას, არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგვრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლებით აღირიცხება მუხლში 'გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა' საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ხელმძღვანელობა კომპანიას გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღიარდება მოგების გადასახადის მდგომარეობისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან მეტად სავარაუდოა, რომ ეს გახდება მიზეზი გამოწვევებისა და დამატებითი გადასახადების დაკისრებისა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ამჟამად ძალაშია ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები, ჯარიმებისა და საპროცენტო განაკვეთის გარდა, აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დამატებითი ღირებულების გადასახადი (დღგ). წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) მოთხოვნების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღგ ამოღებადია ჩასათვლელი დღგ-ის საპირისპიროდ, დღგ-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე. გადასახდელი დღგ, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შეძენასთან გადაიდება 5 - 10 წლით იმ საწარმოებისთვის, რომელთა დღგ-სგან გათავისუფლებული ბრუნვა 20% ან მეტია

მარაგები. მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება შეწონილი საშუალოს საფუძველზე და შედგება შესყიდვის ფასისგან, წარმოებისა და გადამუშავების საფასურისგან, და სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებისაგან, რომელიც გაიწევა მარაგების მიმდინარე კონდიციამდე და მდებარეობამდე მისაყვანად. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობისას, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი აქტივი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოდინება. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს ინდიკატორი, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში.

საწესდებო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება საკუთარ კაპიტალში, შემოსავლებიდან გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულების ნამეტი გამოშვებული აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება გაუნაწილებელი მოგებიდან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნაში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

გადასახადები და ხარჯები, როგორიცაა, მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ან მარეგულირებლის საფასური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც ადგილი ექნება მავალდებულებელ მოვლენას, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის; თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსების სახით.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიას ჩვეულებრივი საქმიანობისას. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე.

ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, დაბრუნების და დღგ-ს გარეშე.

მომსახურების გაყიდვა. მომსახურების გაყიდვა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც მომსახურების გაწევა მოხდა, კონკრეტული ოპერაციის საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე, ფაქტობრივად გაწეული მომსახურების წილის შეფასებით მთლიანად გასაწევ მომსახურებაში.

როდესაც ხელშეკრულება სამუშაოს შესრულების რამდენიმე მოვალეობას შეიცავს, ოპერაციის ფასი თითოეულ სამუშაოს შესრულების მოვალეობაზე გადანაწილდება მათი ინდივიდუალური გასაყიდი ფასის საფუძველზე.

ამონაგები კონტეინერების, საერთო ტვირთისა და დამატებითი მომსახურებიდან. ამონაგები კონტეინერების და საერთო ტვირთის ოპერირებიდან, ისევე, როგორც ამონაგები დამატებითი მომსახურების გაწევიდან, აღიარდება მოვლენებზე დაყრდნობით. ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევის შემდეგ და ეფუძნება დატვირთვა-ჩამოტვირთვის სიებს, ტერმინალის დატოვების ჩანაწერებს (TDRs), შემაჯამებელ ცხრილებს და ა.შ.

ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან. ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან აღიარდება, როდესაც ხომალდი შედის ნავსადგურში (ნავმისადგომთან). ამონაგები აღიარდება წმინდად, ფასდათმომების გამოკლებით.

ამონაგები იჯარიდან. კომპანია იღებს საარენდო შემოსავალს იჯარით გაცემული ნავმისადგომებიდან საოპეარციო იჯარის ქვეშ. იჯარის ამონაგები საოპერაციო იჯარიდან აღიარებულია წრფივი მეთოდით საიჯარო პერიოდის განმავლობაში, იმის მიუხედავად, თუ როდის არის გადახდის ვადა.

ამონაგები სახმელეთო ოპერაციებიდან შედგება სხვადასხვა, ერთმანეთთან დაკავშირებული ამონაგების ნაკადიდან, რომელიც შესაძლებელია გაიყოს მოვლენასა და დროსთან დაკავშირებულ მომსახურებებს შორის. მოვლენასთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტეინერების საწყობის ოპერაციებს და ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევისთანავე. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტეინეტერების და საერთო ტვირთის საწყობებს, საავტომობილო პარკინგსა და ტერმინალის მომსახურების საფასურის ამონაგებს. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები აღიარდება ყოველთვიური ამონაგების საფუძველზე.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი, გარდა რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულისა (“FVTPL”), აღიარდება სავალო ინსტრუმენტისთვის დარიცხვის საფუძველზე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ამ მეთოდით საპროცენტო შემოსავლის სახით გადავადდება მხარეებს შორის ხელშეკრულების ყველა საკომისიო, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, ასევე ყველა პრემია ან ფასდათმობა. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ნომინალური საპროცენტო განაკვეთით და მოგება-ზარალში აისახება „ფინანსური შემოსავლის“ მუხლში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საკომისიო, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, მოიცავს კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შეძენასთან დაკავშირებულ საკომისიოს, მაგალითად, საკომისიო კრედიტუნარიანობის შეფასებისთვის, გარანტიების ან გირაოს შეფასებისა და აღრიცხვისთვის, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკებისთვის და ოპერაციის დოკუმენტების დამუშავებისთვის.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებიდან, გარდა (i) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც გაუფასურდა (მე-3 ეტაპი), როდესაც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხით დაკორექტირებული ინსტრუმენტის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, და (ii) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებია, რომლებისთვისაც კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დარიცხვა ხდება ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

სახელმწიფო გრანტები. სახელმწიფო გრანტები აღიარდება რეალური ღირებულებით, როდესაც არსებობს გონივრული რწმუნება, რომ გრანტი მიღებული იქნება და კომპანია შეასრულებს ყველა დაკავშირებულ პირობას.

ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები აისახება გრძელვადიან ვალდებულებებში, გადავადებული შემოსავლის სახით და მოგება-ზარალზე დაკრედიტდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, დაკავშირებული აქტივების მოსალოდნელი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დანახარჯებთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები გადავადდება და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება სხვა საოპერაციო შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც საჭიროა იმ დანახარჯებთან შესაბამისობისათვის, რომელთა კომპენსირებაც არის გრანტის *მიზანი.*

მომუშავეთა გასამრჯელოები. ხელფასი, სარგო, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და სამედიცინო დაზღვევა, დაირიცხება იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. დაშვებების და მსჯელობის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა, აგრეთვე, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას იყენებს გარკვეულ განსჯას შეფასებებთან ერთად. განსჯას, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, შეიცავს შემდეგს:

ფინანსური იჯარა და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. ხელმძღვანელობა განსჯას იყენებს, რათა განსაზღვროს ფინანსური აქტივების და საიჯარო აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და უკუგება არსებითად არის თუ არა გადაცემული პარტნიორებზე, კერძოდ რომელი რისკები და უკუგებაა ყველაზე მნიშვნელოვანი და რა არის არსებითად ყველა რისკი და უკუგება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების საწყისი აღიარება. ჩვეულებრივი საქმიანობისას კომპანია ახორციელებს ოპერაციებს თავის დაკავშირებულ მხარეებთან. IFRS 9-ის მიხედვით, მოითხოვება ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება, მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი მსგავსი ოპერაციებისათვის, განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისათვის, გარიგებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით ხორციელდება, თუ არასაბაზრო განაკვეთებით. განსჯა ეფუძნება არადაკავშირებულ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

ფუნქციონირებადი საწარმო. ხელმძღვანელობამ წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა, ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაკმაყოფილებას საქმიანობის ჩვეულებრივ პროცესში. ამ საკითხის განსჯისას ხელმძღვანელობამ განიხილა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, ამჟამინდელი განზრახვები, ოპერაციების მომგებიანობა და ასევე გაანალიზა კომპანიის სამომავლო ოპერაციები

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მნიშვნელოვანი შეფასებაა და გულისხმობს მეთოდოლოგის, მოდელებისა და მონაცემების გამოყენებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ ინფორმაცია განმარტებულია 24-ე შენიშვნაში. საკრედიტო ზარალის ანარიცხზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს შემდეგ კომპონენტებს: დეფოლტის რეიტინგებს, ისევე როგორც მაკროეკონომიკური სცენარების მოდელებს. კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს და ამტკიცებს მოდელებსა და მონაცემებს, რათა შეამციროს სხვაობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის.

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის გამოიყენა დასაბუთებადი პერსპექტიული ინფორმაცია, ძირითადად საკუთარი მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მოდელის შედეგი. მნიშვნელოვანი პერსპექტიული დაშვებები, რომლებიც კორელაციაშია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან, იყო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსები და საქართველოს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის რეიტინგი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი გაზრდა ("SICR"). იმისათვის, რომ განისაზღვროს ადგილი ჰქონდა თუ არა რისკის მნიშვნელოვან გაზრდას, კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტის მომსახურების ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის რისკს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ადარებს თავდაპირველი აღიარებისას დეფოლტის რისკს. შეფასება მოიცავს საკრედიტო რისკის ფარდობით ზრდას და არა საკრედიტო რისკის კონკრეტული დონის მიღწევას საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. კომპანია ითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დასაბუთებად პერსპექტიულ ინფომრაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რაც მოიცავს ფაქტორების სპექტრს, მათ შორის კონკრეტული მომხმარებლის პორტფელის ქცევის ასპექტებს. კომპანია საკრედიტო რისკის გაზრდის ქცევით ნიშნებს გამოავლენს გადახდისუუნარობის დადგომამდე და შესაფერის პერსპექტიულ ინფორმაციას ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შეფასებაში, ინდივიდუალური ინსტრუმენტის ან პორტფელის დონეზე.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი, ძირითადად, გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავებენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებულ იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ იყოს განსხვავებული ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე ექნებოდა შემდეგი გავლენა: გაზრდა 2,086 ათასი ლარით ან შემცირება 1,695 ათასი ლარით (2017 წელი: გაზრდა 2,224 ათასი ლარით ან შემცირება 1,875 ათასი ლარით).

ძირითადი საშუალებების შეფასება. კომპანიის ძირითადი საშუალებები რეალური ღირებულებით არის შეფასებული შპს KPMG საქართველოს მიერ მომზადებულ ანგარიშზე დაყრდნობით. აქტივის კლასებისთვის, იქ სადაც ბაზრის მონაცემები ხელმისაწვდომია, შემფასებელმა გამოიყენა საბაზრო მიდგომა, პირდაპირი საბაზრო შედარების მეთოდის გამოყენებით.

საბაზრო მიდგომა გვაწვდის ღირებულების მინიშნებას აქტივის შედარების საშუალებით იდენტურ ან შესადარის (რომელიც მსგავსია) აქტივთან, რომლის ფასის შესახებ ინფორმაცია ხელმისაწვდომია. კომპანიის მიწის ნაკვეთებისა და არასპეციალიზირებული აქტივების რეალური ღირებულების განსასაზღვრად გამოყენებული იყო საბაზრო მიდგომა. დანარჩენი აქტივებისთვის, შესადარისი საბაზრო მონაცემების ნაკლებობისა და საკუთრების ბუნების გამო, რეალური ღირებულება დადგინდა ფასის მიდგომის საფუძველზე

ღირებულების მიდგომა გვაწვდის ღირებულების მითითებას აქტივის ამჟამინდელი ჩანაცვლების ან რეპროდუქციის ღირებულების გამოანგარიშების მეშვეობით და ახორციელებს ფიზიკური გაუარესებისა და სხვა შესაბამისი მოძველების გამორიცხვას. ღირებულების მიდგომა გამოიყენებოდა კომპანიის სპეციალიზირებული აქტივების რეალური ღირებულების დადგენისას. ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება (DRC) - საგნის შექმნის ღირებულების ოდენობა, გაანალიზებული სამიზნის მსგავსი, დადგინდა ანალიზის თარიღის დღეს არსებული საბაზრო ფასების მიხედვით, შემცირებული ყველა შესაბამისი ცვეთისა და გაუფასურების ფორმებით.

საბოლოოდ, შემოსავლის მიდგომა, რომელიც ეფუძნება იმას, რომ ბაზარზე აქტივისთვის გადახდილი ღირებულება განისაზღვრება მომავალში მის მიერ ფულადი სახსრების წარმოქმნის შესაძლებლობით, გამოყენებულ იქნა კომპანიის შეფასებული სპეციალიზირებული აქტივის ეკონომიკური ცვეთის ოდენობის განსასაზღვრად. შემოსავლის მიდგომის ფარგლებში მოპოვებული შედეგი წარმოადგენს ზედა ზღვარს სპეციალიზირებული აქტივების რეალური ღირებულებისათვის.

ამ ანალიზის შედეგად, საანგარიშო თარიღისათვის, კომპანიის აქტივები არ ჩაითვალა ეკონომიკურად მოძველებულად.

ძირითადი მოსაზრებები, რომლებიც საფუძვლად უდევს საკუთრების ღირებულების დადგენას შემოსავლის მიდგომით, არის ის მოსაზრებები, რომელიც კავშირშია შესაძლო ამონაგებთან და შესაფერის დისკონტირების განაკვეთებთან. შეფასებები რეგულარულად ადარებს საბაზრო ინფორმაციას და კომპანიის რეალურ ტრანზაქციებს და ასევე ბაზრის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციასაც. მოსაზრებებში გონივრულად შესაძლო ცვლილებების ერთობლივ შეფასებაზე გავლენა , ყველა სხვა მუდმივ შესადარისებთან ერთად, შედგეგია:

- WACC შეფასება იყო 11.46%. თუ ეს მაჩვენებელი 1%-ით გაიზრდებოდა / შემცირდებოდა, ქონების გამოყენების ღირებულება იქნებოდა 84,660 ათასი ლარით ნაკლები/68,430 ათასი ლარით მეტი.
- თუ DCF მოდელის შეფასებული ამონაგები გაიზრდებოდა/შემცირდებოდა 5%-ით, ქონების გამოყენების ღირებულება იქნებოდა 101,727 ათასი ლარით მეტი/101,727 ათასი ლარით ნაკლები.

5 ახალი სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები

ფასს 9-ის- „ფინანსური ინსტრუმენტები“ - მიღება. კომპანიამ ფასს 9 - *ფინანსური ინსტრუმენტები* - 2018 წლის 1 იანვარს მიიღო. კომპანიამ არჩია შესადარისი ციფრების არგადაანგარიშება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების კორექტირებები აღიარა გაუნაწილებელი მოგების საწყის ნაშთში, სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღით, 2018 წლის 1 იანვარი. შედეგად, ფასს 7-ის - *ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები* - გამოყენებულ იქნა მხოლოდ მიმდინარე პერიოდში. შესადარისი პერიოდის განმარტებით შენიშვნებში გამეორებულია გასული წლის განმარტებით შენიშვნებში ასახული ინფორმაცია.

მიმდინარე პერიოდში მიღებული ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკა აღწერილია მე-*3 შენიშვნაში. 2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც შესადარის ინფორმაციაზე ვრცელდება, აღწერილია 28-ე შენიშვნაში.*

ბასს 39-ის შესაბამისად შეფასებული კომპანიის ფინანსური აქტივები და ახალი თანხები არსებითად არ არის განსხვავებული ფასს 9-ის შემოღებით თარიღის, 2018 წლის 1 იანვარის მდგომარეობით, რადგან ახალი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელს არ ჰქონია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ამგარიშგებაზე.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. მე-13 შენიშვნაში განმარტებული ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ყველა კატეგორია ხელახლა კლასიფიცირდა ბასს 39-ის „სესხები და მოთხოვნების“ (“L&R”) კატეგორიიდან ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების კატეგორიაში, ფასს 9-ის შესაბამისად, ამ სტანდარტის შემოღების თარიღით. ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უმნიშვნელო იყო.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები ამორტიზირებული ღირებულებით იყო გატარებული. ფინანსური ვალდებულებების შეფასების კლასიფიკაციაში ცვლილებები არ განხორციელებულა.

ფასს 15-ის „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან” მიღება. კომპანიამ გამოიყენა ფასს 15-ზე გდასვლის გამარტივებული მეთოდი და არჩია გამარტივებული გადასვლის მეთოდის ხელმისაწვდომი პრაქტიკულად მოსახერხებელი ღონისძიებების მიღება. კომპანია ფასს 15-ს რეტროსპექტულად იყენებს მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებთან მიმართებით, რომლებიც დასრულებული არ იყო თავდაპირველად შემოღების თარიღით (2018 წლის 1 იანვარი). არ ყოფილა ფასს 15-ზე გადასვლის გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მგომარეობით და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის.

კომპანიისთვის შემდეგი შესწორებული სტანდარტები ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 იანვრიდან, თუმცა არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიაზე:

- ცვლილებები ფასს 2-ში, „აქციებზე დაფუძნებული გადახდა“ (გამოცემულია 2016 წლის 20 ივნისს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ცვლილებები ფასს 4-ში - „ფასს-ის 9, ფინანსური ინსტრუმენტები, გამოყენება ფასს-თან 4, სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ - ცვლილებები ფასს-ში 4 (გამოცემულია 2016 წლის 12 სექტემბერს და ძალაში შედის, გამოყენებული მიდგომის მიხედვით, 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის იმ საწარმოებისათვის, ვინც აირჩევს დროებითი გათავისუფლების გამოყენების ალტერნატივას, ან როდესაც საწარმო პირველად გამოიყენებს ფასს-ს 9 იმ საწარმოებისათვის, ვინც გადაფარვის მეთოდს აირჩევს).
- ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები 2014-2016 წწ. ციკლში – ცვლილებები ფასს-ში 1 და ასს-ში 28 (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ფაისკ 22 „სავალუტო ოპერაციები და ავანსის გათვალისწინება“ (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).

5 ახალი სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

- ცვლილებები ასს 40-ში „საინვესტიციო ქონება“ (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).

6 საბუღალტრო აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ გამოუყენებია, არის შემდეგი:

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ბასს-ს მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).

ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვასთან ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსავლის ან ზარალის აღიარება, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ფასს 16, „იჯარა“ (გამოცემულია 2016 წლის 13 იანვარს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ახალი სტანდარტით დადგენილია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენის და გამჟღავნების პრინციპები. ყველა იჯარის შედეგია მოიჯარის მიერ აქტივის გამოყენების უფლების მიღება საიჯარო ურთიერთობის დასაწყისში და როდესაც საიჯარო გადახდები დროთა განმავლობაში ხორციელდება, დაფინანსების მიღებაც. შესაბამისად, ფასს 16-ით გამორიცხულია იჯარის კლასიფიკაცია საოპერაციო იჯარად და ფინანსურ იჯარად, როგორც ეს მოითხოვებოდა ბასს-ით 17 და სანაცვლოდ შემოღებულია იჯარის აღრიცხვის ერთი მოდელი. მოიჯარეს მოეთხოვება აღიაროს: (ა) აქტივები და ვალდებულებები ყველა იჯარისათვის, რომელთა ხანგრძლივობა აღემატება 12 თვეს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბაზისო აქტივის ღირებულება დაბალია; და (ბ) საიჯარო აქტივების ცვეთა მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში და სხვა სრულ შემოსავალში განაცალკევოს საიჯარო ვალდებულებების პროცენტისაგან. ფასს 16-ით არსებითად გადატანილია ასს-ში 17 მოცემული მეიჯარის აღრიცხვის მოთხოვნები. შესაბამისად, მეიჯარე განაგრძობს თავისი იჯარის კლასიფიკაციას საოპერაციო იჯარად და ფინანსურ იჯარად, და ამ ორი ტიპის იჯარის განსხვავებულად აღრიცხვას.

კომპანიამ გადაწყვიტა ახალი სტანდარტის მიღება მისი მიღების სავალდებულო თარიღიდან, 2019 წლის 1 იანვრიდან, მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მეთოდით, შესადარისების დამტკიცების გარეშე. აქტივები გამოყენების უფლებით საკუთრების იჯარისთვის შეფასდება ახალ წესებზე გადასვლისას, თითქოს ისინი სულ გამოიყენებოდა. ყველა სხვა გამოყენების უფლებით აქტივები ფასდება იჯარის ვალდებულების ოდენობით, მიღებისას (კორექტირებული ნებისმიერი წინასწარ გადახდილი თუ დაგროვილი დანახარჯებისთვის). კომპანიამ შეაფასა ახალი სტანდარტის გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე როგორც არა არსებითი.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ - (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს

6 საბუღალტრო აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ფასს 23 "განუსაზღვრელობა მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით" (გამოცემულია 2017 წლის 7 ივნისს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს). ბასს 12-ში მითითებულია, თუ როგორ უნდა აღირიცხოს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადი, მაგრამ არ არის განსაზღვრული თუ როგორ უნდა აისახოს გაურკვევლობის გავლენა. ამ ინტერპრეტაციაში განმარტებულია, თუ როგორ უნდა იქნეს გამოყენებული ბასს 12-ში მოცემული აღიარების და შეფასების მოთხოვნები, როდესაც გაურკვევლობა არსებობს მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით. საწარმომ უნდა განსაზღვროს თითოეული გაურკვეველი საგადასახადო მიდგომა განიხილოს ცალ-ცალკე თუ ერთ ან მეტ გაურკვეველ საგადასახადო მიდგომასთან ერთად, იმის მიხედვით, თუ რომელი მიდგომა უზრუნველყოფს გაურკვევლობის გადაჭრის უკეთესად პროგნოზირებას. საწარმომ უნდა გააკეთოს დაშვება, რომ საგადასახადო ორგანო შეისწავლის იმ თანხებს, რომელთა შემოწმების უფლებაც გააჩნია მას და შემოწმებისას მას შესწავლილი ექნება ყველა დაკავშირებული ინფორმაცია. თუ საწარმო დაასკვნის, რომ არ არის მოსალოდნელი საგადასახადო ორგანოს მიერ გაურკვეველი გადასახადის მოცემული მიდგომის მიღება, გაურკვევლობის ეფექტი აისახება დაკავშირებული დასაბეგრი მოგების ან ზარალის, საგადასახადო ბაზის, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის, გამოუყენებელი საგადასახადო კრედიტის ან საგადასახადო განაკვეთების განსაზღვრაში ყველაზე მეტად სავარაუდო თანხის ან მოსალოდნელი ღირებულების გამოყენებით, რაც დამოკიდებულია საწარმოს მოლოდინზე იმასთან დაკავშირებით, თუ რომელი მეთოდით იქნება უზრუნველყოფილი გაურკვევლობის აღმოფხვრის უკეთესად განჭვრეტა. საწარმო სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების სახით ასახავს ფაქტების ან გარემოებების ცვლილების ან ახალი ინფორმაციის გავლენას, რაც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ განსჯაზე ან შეფასებებზე. ფაქტების და გარემოებების ცვლილებების ან ახალი ინფორმაციის, რასაც შეუძლია გამოიწვიოს განსჯის ან შეფასების ხელახლა განხორციელება, მაგალითები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემოწმებებით ან სხვა ზომებით საგადასახადო ორგანოს მიერ, საგადასახადო ორგანოს მიერ დადგენილი წესების ცვლილებები ან საგადასახადოს მიერ საგადასახადო მიდგომის შემოწმების ან ხელახლა შემოწმების უფლების ვადის გასვლა. საგადასახადო მიდგომასთან დაკავშირებით საგადასახადო ორგანოსთან შეთანხმება ან უთანხმოება თავისთავად, არ არის სავარაუდო, რომ წარმოადგენდეს ფაქტების და გარემოებების ცვლილებას ან ახალ ინფორმაციას, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ განსჯაზე და შეფასებებზე. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ინტერპრეტაციის გავლენის შეფასებას.

ავანსის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - ცვლილებები ფასს 9-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებები იძლევა იმ სესხებისა და სავალო ვალდებულებების ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების საშუალებას, რომელთა ავანსად გადახდა შესაძლებელია თანხით, რომელიც ამორტიზებულ ღირებულებაზე ნაკლებია. მაგალითად, რეალური ღირებულება ან თანხას, რომელიც მოიცავს მსესხებლისთვის გადასახდელ გონივრულ კომპენსაციას, რომლის ოდენობა ამ ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების დარჩენილ ვადაში საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ზრდის ეფექტის ახლანდელი ღირებულების ტოლია. ამასთან, სტანდარტის დასკვნის საფუძველში ჩამატებული ტექსტით დადასტურებულია ფასს 9-ის არსებული სახელმძღვანელო მითითებები, რომ იმ ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება ან გაცვლა, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებითაა შეფასებული და არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, განაპირობებს შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვას. ამიტომ, საანგარიშგებო საწარმოები უმეტესწილად ვერ შეძლებენ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გადასინჯვას სესხის დარჩენილი მომსახურების ვადისთვის, რათა თავიდან

6 საბუღალტრო აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

აიცილონ სესხის მოდიფიცირებისას მოგება-ზარალზე გავლენა. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ინტერპრეტაციის გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ბასს 28-ში "გრძელვადიანი წილი მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში " (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებებში გარკვევითაა მინიშნებული, რომ საწარმოებმა ფასს 9 უნდა გამოიყენონ იმ გრძელვადიანი სესხების, პრივილეგირებული აქციებისა და მსგავსი ინსტრუმენტების მიმართ, რომლებიც ინვესტიციის მიმღებში კაპიტალ-მეთოდით წმინდა ინვესტიციის ნაწილია, სანამ ისინი შეამცირებენ მსგავს საბალანსო ღირებულებას ინვესტიციის მიმღების იმ ზარალის წილით, რომელიც აღემატება ინვესტორის წილს ჩვეულებრივ აქციებში. კომპანია არ მოელის, რომ ეს ცვლილებები არსებით გავლენას მოახდენენ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებების 2015-2017 წწ. ციკლი - ცვლილებები ფასს 3-ში, ფასს 11-ში, ბასს 12-სა და ბასს 23-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 დეკემბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შეზღუდული მოქმედების სფეროს მქონე ეს ცვლილებები ოთხ სტანდარტს ეხება. ფასს 3-ში ახსნილია, რომ შემძენმა ხელახლა უნდა შეაფასოს ერთობლივ ოპერაციაში ადრე მის მიერ ფლობილი წილი, როდესაც ის ამ ბიზნესის კონტროლს მოიპოვებს. საპირისპიროდ, ფასს 11-ში ერთმნიშვნელოვნადაა ახსნილი, რომ ინვესტორმა ხელახლა არ უნდა შეაფასოს ადრე მის მიერ ფლობილი წილი, როდესაც ის ერთობლივ ოპერაციაზე ერთობლივ კონტროლს მოიპოვებს, არსებული მოთხოვნების მსგავსად, როდესაც მეკავშირე საწარმო ერთობლივი საწარმო ხდება და პირიქით. შეცვლილ ბასს 12-ში ახსნილია, რომ საწარმო დივიდენდებთან დაკავშირებულ მთელ მოგების გადასახადს აღიარებს, როდესაც მას აღიარებული აქვს ოპერაციები ან მოვლენები, რომლებმაც წარმოქმნა დაკავშირებული მოგების განაწილება. მაგალითად, მოგება-ზარალში ან სხვა სრულ შემოსავალში. ახლა ცხადია, რომ ეს მოთხოვნა ყველა ვითარებას ეხება იმდენად, რამდენადაც კაპიტალად კლასიფიცირებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის გადახდები წარმოადგენს მოგების განაწილებას, და არა მარტო იმ შემთხვევებში, როდესაც საგადასახადო შედეგი გამოწვეულია განაწილებულ ან გაუნაწილებელ მოგებაზე განსხვავებული საგადასახადო განაკვეთების გამო. გადასინჯული ბასს 23-ში ახლა მოცემულია ცალსახა მითითებები, რომ კონკრეტული აქტივის დასაფინანსებლად მოძიებული ნასესხები სახსრები გამოირიცხება საერთო ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯებისგან, რომლებიც კაპიტალიზაციის კრიტერიუმებს აკმაყოფილებენ მხოლოდ კონკრეტული აქტივის ასრებითად დასრულებამდე. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ბასს 19-ში „პროგრამის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება" (გამოცემულია 2018 წლის 7 თებერვალს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებებში მითითებულია, როგორ უნდა განისაზღვროს საპენსიო ხარჯები დადგენილგადასახდელიანი საპენსიო პროგრამის ცვლილების შემთხვევაში. პროგრამის ცვლილებისას - ცვლილების შეტანა, შემცირება ან ანგარიშსწორება - ბასს 19-ით მოითხოვება წმინდა დადგენილი სარგებლის ვალდებულების ან აქტივის წმინდა დადგენილგადასახდელიანი ვალდებულების ან აქტივის ხელახლა შეფასება. ამ ცვლილებებით მოითხოვება ამ შეფასების განახლებული დაშვებების გამოყენება, რათა განისაზღვროს მიმდინარე მომსახურების დანახარჯი წმინდა პროცენტით, პროგრამის ცვლილების შემდეგ დარჩენილი საანგარიშგებო პერიოდისთვის. ამ ცვლილებების შეტანამდე ბასს 19-ში მითითებული არ იყო, როგორ უნდა განსაზღვრულიყო ეს ხარჯები პროგრამის ცვლილების შემდგომ პერიოდში. განახლებული დაშვებების გამოყენების მოთხოვნით მოსალოდნელია, რომ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისთვის უზრუნველყოფილი იქნება სასარგებლო ინფორმაცია. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის კონცეპტუალურ საფუძვლებში (გამოცემულია 2018 წლის 29 მარტს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). გადასინჯული კონცეპტუალური საფუძვლები მოიცავს ახალ თავს შეფასების შესახებ; სახელმძღვანელო მითითებებს საქმიანობის ფინანსური შედეგების შესახებ; გაუმჯობესებულ განმარტებებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს - განსაკუთრებით ვალდებულების განმარტება; ასევე

6 საბუღალტრო აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

მნიშვნელოვანი საკითხების ახსნას, როგორიცაა მაგალთად, ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით ზედამხედველობის, წინდახედულობისა და შეფასების განუსაზღვრელობის როლი. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საწარმოს განმარტება – ცვლილებები ფასს 3-ში (გამოცემულია 2018 წლის 22 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებებში გადასინჯულია საწარმოს განმარტება. საწარმო შედგება რესურსებისა და პროცესებისაგან, რომლებსაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ პროდუქციის წარმოების შესაძლებლობაში. ახალ სახელმძღვანელო მითითებებში მოცემულია ჩარჩო იმის შესაფასებლად, როდის არსებობს რესურსები და არსებითი პროცესები, მათ შორის ადრეულ ეტაპზე მყოფი საწარმოების შემთხვევაში, რომლებიც პროდუქციას არ წარმოქმნიან. როდესაც პროდუქცია არ იქმნება, საწარმოს სახით კლასიფიკაციისთვის საჭიროა ორგანიზებული სამუშაო ძალის არსებობა. „პროდუქციის“ განმარტება ისეთი ფართო აღარ არის და აქცენტი გაკეთებულია მომხმარებლებისთვის მიწოდებულ პროდუქციასა და გაწეულ მომსახურებაზე, რომელიც წარმოქმნის საინვესტიციო და სხვა შემოსავალს და არ შეიცავს დაბალი დანახარჯების ან სხვა ეკონომიკური სარგებლის სახით მიღებულ უკუგებას. აგრეთვე, საჭირო აღარ არის იმის შეფასება, ბაზრის მონაწილეებს შეუძლიათ თუ არა საჭირო ელემენტების ჩანაცვლება ან შეძენილი საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირება. საწარმოს შეუძლია „კონცენტრაციის ტესტის“ გამოყენება. შეძენილი აქტივები საწარმოს არ წარმოადგენენ, თუ ამ აქტივების ბრუტო რეალური ღირებულება არსებითად კონცენტრირებული არ არის ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

არსებითობის განმარტება – ცვლილებები ბასს 1-სა და ბასს 8 (გამოცემულია 2018 წლის 31 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებებით უფრო ნათლად არის ჩამოყალიბებული არსებითობის განმარტება და ახსნილია, როგორ შეიძლება მისი გამოყენება, რაც ადრე ამ ფასს-ის ტექსტში იყო მოცემული ახლა კი განმარტებაშია ასახული. ამასთან, გაუმჯობესებულია განმარტების თანმხლები ახსნა. დასასრულს, ცვლილებებით უზრუნველყოფილია არსებითობის განმარტების თანმიმდევრულობა ყველა ფასს-ში. ინფორმაცია არსებითია, თუ მისი გამოტოვების, უზუსტობის ან ბუნდოვნად წარდგენისას შეიძლება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელი იყოს იმ გადაწყვეტილებებზე გავლენის მოხდენა, რომლებსაც საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლები იღებენ აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, სადაც ასახულია ფინანსური ინფორმაცია კონკრეტული საანგარიშგებო საწარმოს შესახებ. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ზემოთ სხვაგვარად თუ არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

2018 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სავჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	2,405	159	-	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	11,261	-	-
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	-	-	(11,035)	-	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	(578)	-	-	-
დარიცხული ვალდებულებები და მიღებული ავანსები	-	-	(262)	-	-	-
დარიცხული ხელფასები და ბონუსები	-	-	-	-	(905)	-

2017 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სავჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	1,885	194	-	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	7,199	-	-
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	(7)	-	-	-
დარიცხული ვალდებულებები და მიღებული ავანსები	-	-	(391)	-	-	-
დარიცხული ხელფასები და ბონუსები	-	-	-	-	(489)	-

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
მიწოდებული მომსახურების ამონაგები	-	-	24,610	1,060
იჯარის ამონაგები	-	-	-	408
სხვა ამონაგები	-	-	1	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	764	21
ხელმძღვანელობის ხარჯი		(7,034)	-	-
IT მომსახურების ხარჯი	-	-	(1,263)	-
სხვა მომსახურებები	-	-	(36)	-
საპროცენტო შემოსავალი	1	-	10	-
საპროცენტო დანახარჯები	-	-	(778)	-
მეკავშირე საწრამოების მოგების წილი	-	-	-	1,494
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	-	-	-	2,568

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
მიწოდებული მომსახურების ამონაგები	-	-	22,063	1,296
იჯარის ამონაგები	-	-	-	408
სხვა ამონაგები	-	-	4	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	18	55
ხელმძღვანელობის ხარჯი	-	(6,663)	-	-
IT მომსახურების ხარჯი	-	-	(1,258)	-
სხვა მომსახურებები	-	-	(575)	-
საპროცენტო შემოსავალი	1	-	35	-
საპროცენტო დანახარჯები	-	-	-	1,558

ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. ხელმძღვანელი პირები მოიცავს აღმასრულებელ დირექტორებს.

ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია წარმოდგელინია ქვემოთ:

	2018		2017	
ათასი ლარი	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი სარგებელი:				
- ხელფასები	2,734	-	2,400	-
- მოკლევადიანი ბონუსები	1,288	(905)	787	(489)
- არამატერიალური სარგებელი	660	-	526	-
სულ	**4,682**	**(905)**	**3,713**	**(489)**

მოკლევადიანი ბონუსების გადახდა სრულად ხელმძღვანელი პირების მიერ გაწეული შესაბამისი მომსახურების პერიოდის დასრულების შემდგომ 12 თვის განმავლობაში ხდება.

8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობები შემდეგია:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	ხომალდები, ამწეები და კონტეინერები	წარმოების საშუალებები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	მიმდინარე მშენებ-ლობები	სულ
ღირებულება/გადაფასებული ოდენობა					
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	**251,558**	**14,572**	**82,018**	**5,250**	**353,398**
დამატებები	-	-	-	1,822	1,822
ტრანსფერები	844	(162)	3,740	(4,422)	-
გასვლები	-	-	(310)	(127)	(437)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	**252,402**	**14,410**	**85,448**	**2,523**	**354,783**
დამატებები	-	10,485	-	9,040	19,525
ტრანსფერები	1,914	898	5,624	(8,436)	-
გასვლები	-	(9,346)	(1,953)	(863)	(12,162)
ცვეთის აღმოფხვრა	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
გადაფასების რეზერვის გაზრდა	133,470	6,766	26,122	-	166,358
გადაფასების რეზერვის შემცირება	(10,176)	-	(690)	-	(10,866)
გაუფასურება გადაფასების შედეგად	(2,788)	-	(569)	-	(3,357)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**326,353**	**21,171**	**85,529**	**2,264**	**435,317**
ცვეთის და გაუფასურების ზარალი					
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	23,160	2,331	14,401	-	39,892
ცვეთის ხარჯი	12,512	1,295	8,380	-	22,187
ცვეთა გასვლისას	-	-	(158)	-	(158)
გაუფასურების ხარჯი მოგება/ზარალისთვის	-	-	-	467	467
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	**35,672**	**3,626**	**22,623**	**467**	**62,388**
ცვეთის ხარჯი	12,797	1,813	7,805	-	22,415
ცვეთა გასვლისას	-	(2,633)	(1,975)	-	(4,608)
ცვეთის აღმოფხვრა	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	-	764	-	467	1,231
საბალანსო ღირებულებები					
2017 წლის 1 იანვარი	228,398	12,241	67,617	5,250	313,506
2017 წლის 31 დეკემბერი	216,730	10,784	62,825	2,056	292,395
2018 წლის 31 დეკემბერი	**326,353**	**20,407**	**85,529**	**1,797**	**434,086**

გადაფასების გარეშე, ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 300,886 ათასი, 284,785 ათასი და 261,609 ათასი ლარი 2017 წლის 1 იანვრის, 2017 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ხომალდებს, ამწეებსა და კონტეინერებში შესულია ფინანსური იჯარით ფლობილი აქტივები, ჯამური საბალანსო ღირებულებით 9,722 ათასი ლარი (2017: ნული)

გადაფასება. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, ძირითადი საშუალებები, მიმდინარე მშენებლობისა და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივების გამოკლებით, გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით. შეფასება განახორციელა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა ფირმამ, შპს KPMG საქართველომ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და შესაბამისი პროფესიონალური კვალიფიკაცია და ასევე გააჩნია მსგავსი ლოკაციისა და კატეგორიის აქტივების შეფასების გამოცდილება.

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

კომპანიის ძირითადი საშუალებების უმეტესობის ბუნება სპეციალიზირებულია და იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე, განგრძობითი ბიზნესის ფარგლებს გარდა. ძირითადი საშუალებების გარკვეული ნაწილის გარდა, რომელიც შეფასდა ახლო წარსულში საბაზრო გარიგებების საფუძველზე, ბაზარი მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის საქართველოში არ არის აქტიური და არ გვაწვდის ძირითადი საშუალებების გაყიდვების საკმარის რაოდენობას რეალური ღირებულების განსასაზღვრად საბაზრო მიდგომის გამოყენებისთვის.

ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება დადგინდა შიდა წყაროებზე დაყრდნობით და მსგავსი ძირითადი საშუალებების საქართველოს ბაზრის ანალიზის მიხედვით. სხვადასხვა საბაზრო მონაცემები შეგროვდა გამოქვეყნებული ინფორმაციიდან, კატალოგებიდან, სტატისტიკური მონაცემებიდან და ა.შ., ასევე ინდუსტრიის ექსპერტებისგან. ასევე დამყარდა კავშირი ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებთანაც საქართველოში.

შეფასების შედეგად, ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება, მიმდინარე მშენებლობის და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივის გარდა, განისაზღვრა 157,900 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (რაც ეკვივალენტია 422,600 ათასი ლარისა, ლარისა და აშშ დოლარის სავალუტო გაცვლითი კურსით: 2.6766).

მიმდინარე მშენებლობა: 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიმდინარე მშენებლობა მოიცავს ძირითადად დაუმონტაჟებელ აღჭურვილობას და მიმდინარე ტექნიკურ პროექტებს (2017: დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა). 2018 წელს არ ყოფილა ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2017: ნული) არც საკუთრება და არც აღჭურვილობა არ გადაცემულა მესამე მხრისთვის უზრუნველყოფის სახით.

9 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

კომპანიის ინტერესი, საქართველოში დარეგისტრირებულ ძირითად მეკავშირე საწარმოებში იყო შემდეგი:

სახელი	საქმიანობის ბუნება	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მეკავშირე საწარმოები			
Channel Energy Limited	ნავთობის ტერმინალები შავი ზღვის სანაპიროზე	25%	25%
სს Doctranshipment Poti	ტვირთის აწონვის მომსახურება ნავსადგურში	50%	50%

ორივე მეკავშირე საწარმო წარმოადგენს კომპანიის მოიჯარეებს. ინვესტიციის მიმღებთაგან არცერთი არ წარმოადგენს საჯაროდ დარეგისტრირებულ პირს და შესაბამისად არ გააჩნიათ აღიარებული ფასების კოტირება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება.

ათასი ლარი	2018	2017
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	**7,199**	**5,641**
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	1,494	1,558
მეკავშირე საწარმოების სხვცა სრული შემოსავლის წილი	2,568	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	**11,261**	**7,199**

10 ფინანსური იჯარის მოთხოვნები

კომპანიას გააჩნია ფინანსური იჯარის გარიგებები იმ საკუთრებისა და აღჭურვულობისთვის, რომლებიც განთავსებულია ნავმისადგომებზე #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 და #15. იჯარის გარიგებები დენომინირებულია აშშ დოლარში. ფინანსური იჯარის საშუალო პირობა 25 წელია.

ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნა (მთლიანი ინვესტიციები იჯარაში) და მათი ამჟამინდელი ღირებულებები შემდეგია:

ათასი ლარი	1 წელიწადში დასაფარი	2-დან 5 წლამდე ვადაში დასაფარი	5 წლის შემდეგ დასაფარი	სულ
ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნები 2018 წლის 31 დეკემბერს	**5,831**	**31,870**	**49,551**	**87,252**
გაუნაწილებელი ფინანსური შემოსავალი	(5,846)	(28,040)	(21,848)	(55,734)
იჯარის გადახდების მოთხოვნების ამჟამინდელი ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს	**(15)**	**3,830**	**27,703**	**31,518**
ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნები 2017 წლის 31 დეკემბერს	**5,482**	**29,971**	**54,530**	**89,983**
გაუნაწილებელი ფინანსური შემოსავალი	(5,649)	(27,722)	(26,263)	(59,634)
იჯარის გადახდების მოთხოვნების ამჟამინდელი ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს	**(167)**	**2,249**	**28,267**	**30,349**

ფინანსური იჯარის მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი შემდეგია:

ათასი ლარი	2018	2017
არც ვადაგადაცილებული არც გაუფასურებული - საშუალო სიდიდის კომპანიები	31,518	30,349
სულ არც ვადაგადაცილებული არც გაუფასურებული	**31,518**	**30,349**
სულ ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	**31,518**	**30,349**

ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ექვემდებარება პირველ ეტაპს (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) და მიენიჭათ „შესანიშნავი“-ს რეიტინგი ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის საფიძველზე.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნებს არ გააჩნიათ უზრუნველყოფა.

11 მარაგები

მარაგების ღირებულების ოდენობამ, რომელიც აღიარებულია როგორც დანახარჯი პერიოდის განმავლობაში, შეადგინა 10, 924 ათასი ლარი (2017: 7,374 ათასი ლარი)

12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2018	2017
სავაჭრო მოთხოვნები	8,940	8,169
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	106	74
გაუფასურების ზარალის ანარიცხის გამოკლებით	(349)	(894)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	***8,697***	***7,349***
წინასწარი გადახდები	510	2,132
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	**9,207**	**9,481**

2,258 ათასი ლარის ოდენობის (2017: 2,543 ათასი ლარი) სავაჭრო მოთხოვნები, გაუფასურების ზარალის ანარიცხის გამოკლებით, დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად აშშ დოლარში.

კომპანია იყენებს ფასს 9 მიდგომას ყველა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის შეფასებისას, რომელიც იყენებს 12 თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად იზრდება, შემდეგ მომსახურების ვადის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, თუ ზრდა არ იცვლება.

მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის შეფასებისთვის, კომპანია აფასებს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს ინდივიდუალურადაც და ჯგუფებადაც, დაჯგუფება ხდება საკრედიტო რისკის მახასიათებლებზე და ვადაგადაცილებულ დღეებზე დაყრდნობით.

მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთები ეფუძნება გაყიდვების გადახდების პროფილის ანალიზს 18 თვის განმავლობაში 2018 წლის 31 დეკემბრამდე ან 2018 წლის 1 იანვრამდე და ამ პერიოდში მიღებულ შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს. ისტორიული ზარალის განაკვეთი კორექტირებულია მომხმარებლის მიერ მოთხოვნების ანგარიშსწორების უნარზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების გავლენის მოხდენის მიმდინარე და პროგნოზირებადი ინფორმაციის ასახვით. კომპანიამ მშპ და უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსი ქვეყანაში, რომელშიც ის ყიდის მის მომსახურებას, გამოავლინა, როგორც ყველაზე შესაბამისი ფაქტორები და ამის მიხედვით დააკორექტირა ამ ფაქტორებში ცვლილებებზე დაფუძნებულ ისტორიული ზარალის განაკვეთი.

მთლიანი ღირებულების პროცენტებში %	ზარალის განაკვეთი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	სოცოცხლის ხანგრძლივობის ECL
სავაჭრო მოთხოვნები			
- მიმდინარე	*0%*	3,225	-
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	*1%*	339	3
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	*10%*	13	1
- 90-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	*30%*	9	3
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	*50%*	2	1
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	*100%*	340	340
ინდივიდუალური შეფასება	*0%*	5,012	1
სულ სავაჭრო მოთხოვნები		**8,940**	**349**

სხვა ფინანსური მოთხოვნები, 106 ათასი ლარის ოდენობით, კლასიფიცირდა როგორც მიმდინარე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე.

12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მომდევნო ცხრილი განმარტავს ცვლილებებს საკრედიტო რისკის ანარიცხში სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის გამარტივებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში წლიური პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის:

ათასი ლარი	**საკრედიტო ზარალის ანარიცხი**
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	**894**
ახალი წარმოქმნილი	2
აღიარება შეწყვეტილი ფინანსური აქტივები პერიოდის განმავლობაში	(547)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**349**

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის გაუფასურების ანარიცხში მოძრაობები 2017 წლის განმავლობაში შემდეგია:

ათასი ლარი	**2017**
გაიფასურების ანარიცხი 1 იანვარს	**996**
გაუფასურების ანარიცხი წლის განმავლობაში	110
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი ამოუღებადი თანხები	(212)
გაუფასურების ანარიცხი 31 დეკემბერს	**894**

საკრედიტო ხარისხის მიხედვით სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბერს შემდგებია:

ათასი ლარი	**2017**
სულ არც ვადაგასული არც გაუფასურებული	6,381
ინდივიდუალურად განისაზღვრა როგორც გაუფასურებული (ბრუტო)	
- 90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	1,412
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	47
- 181-დან 279 დღემდე ვადაგადაცილება	14
- 270-დან 365 დღემდე ვადაგადაცილება	4
- 365 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	311
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული	**1,788**
შემცირებული გაუფასურების ანარიცხით	(894)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 31 დეკემბერს	**7,275**

2,463 ათასი ლარის ოდენობის წინასწარი გადახდები აღიარდა მიმდინარე საანგარიშო პერიოდში, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან (2017: 2,836 ათასი ლარი)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებიდან არცერთი იყო უზრუნველყოფილი (2017: ნული)

13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2018	2017
ფული ხელზე	-	3
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	10,531	11,441
სახსრები და მათი ეაქვივალენტსბი	**10,531**	**11,444**

საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე იმ ბანკებში ინახება, რომლებსაც Fitch რეიტინგის მიხედვით „B“ რეიტინგი აქვთ მინიჭებული.

14 საწესდებო კაპიტალი

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გამოშვებული ჰქონდა სულ 196,370 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეული ღირებულებით 1 ლარი. ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. ყველა ჩვეულებრივ აქციას კომპანიის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში თანასწორი უფლება აქვს.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიის განაწილებადი რეზერვები შეზღუდულია გაუნაწილებელი მოგების ნაშთებამდე, როგორც ეს აღრიცხულია კომპანიის ფასს-თან შესაბამისობაში მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან დროდადრო მიიღონ დივიდენდები და ასევე კომპანიის შეხვედრებზე იქონიონ ერთი ხმის უფლება თითოეულ აქციაზე.

გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები წლის განმავლობაში შემდეგია:

ათასი ლარი	2018	2017
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 1 იანვარს	**(23,330)**	**-**
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	(53,882)	(107,142)
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	76,136	84,256
გადასახდელ დივიდენდებზე უცხოური ვალუტტის გაცვლის შემოსულობა/ზარალი	1,076	(444)
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 31 დეკემბერს	**-**	**(23,330)**
დივიდენდები წლის განმავლობაში გამოცხადებულ აქციებზე	**0.274**	**0.546**

ყველა დივიდენდი გამოცხადებული და გადახდილია აშშ დოლარში.

15 ფინანსური იჯარის ვალდებულებები

ფინანსური იჯარით მინიმალური საიჯარო გადახდები და მათი ამჟამინდელი ღირებულება შემდეგია:

ათასი ლარი	1 წელიწადში გადასახდელი	1-დან 5 წლამდე გადასახდელი	5 წლის შემდეგ გადასახდელი	სულ
მინიმალური საიჯარო გადახდები 2018 წლის 31 დეკემბერს	**1,849**	**9,247**	**6,858**	**17,954**
შემცირებული სამომავლო ფინანსური ხარჯებით	(1,137)	(4,442)	(1,340)	(6,919)
2018 წლის 31 დეკემბერს მინიმალური საიჯარო გადახდების ამჟამინდელი ღირებულება	**712**	**4,805**	**5,518**	**11,035**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი კომპანიის ფინანსური იჯარის ვალდებულებებში ცვლილებებს ასახავს:

ათასი ლარი	
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები 2018 წლის 1 იანვარს	-
ძირი თანხის დამატება	10,485
დაგროვილი პროცენტი	778
გადახდილი ძირი თანხა	(402)
გადახდილი პროცენტი	(778)
უცხოური ვალუტის გაცვლის კორექტირებები	952
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 2018 წლის 31 დეკემბერს	**11,035**

10,485 ათასი ლარის ოდენობის ძირი თანხის დამატებიდან 5,717 ათასი ლარი წარმოიქმნა ბუქსირების გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგებიდან, რომელშიც კოჰმანია შევიდა 2018 წლის მარტში (შენიშვნა 16).

იჯარით გაცემული აქტივები, 9,721 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, რომელიც განმარტებულია მე-8 შენიშვნაში, ფაქტობრივად გადაცემულია გირაოდ ფინანსური იჯარის ვალდებულებებისთვის, რადგანაც დეფოლტის შემთხვევაში, იჯარით გადაცემულ აქტივზე უფლება უბრუნდება მეიჯარეს.

16 გადავადებული შემოსავალი

2004 წლის 31 აგვისტოს, საქართველოს მთავრობამ, რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახით, ნიდერლანდების მთავრობასთან, რომელიც წარმოდგენილია De Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V. სახით, Boskalis International B.V.-ს უფლებამოსილებით დადო საგრანტო ხელშეკრულება, ტალღთმტეხის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის 5,355 ათასი ევროს ოდენობით თანხის მიღებაზე.

2004 წლის 31 აგვისტოს, კომპანიასა და საქართველოს მთავრობის შეთანხმების საფუძველზე, კომპანიას მიენიჭა უფლებამოსილება სესხისა და გრანტის მიღებაზე 9,945 ათასი ევროსა და 5,355 ევროს ოდენობით, სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩასატარებლად. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული ამონაგები წარმოადგენს მთავრობის გრანტს 7,951 ათასი ლარის და 8,349 ათასი ლარის ოდენობით მიღებულ გრანტთან, შესაბამისად.

კომპანიამ აღიარა ბუქსირის გაყიდვის და უკუიჯარის გადავადებული შემოსავალი, რომელიც გადაეცა მასთან დაკავშირებულ მხარეს, შპს Svitzer Georgia-ს, გაყიდვის შეთანხმების საფუძველზე და უკუიჯარით გადასცა ბუქსირების მომსახურების შეთანხმების მიხედვით. გარიგება აღიარდა, როგორც გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგება და შესაბამისი გადავადებული შემოსავალი აღიარდა კომპანიის

16 გადავადებული შემოსავალი (გაგრძელება)

ნაშთში 3,308 ათასი ლარის ოდენობით. გადავადებული შემოსავალი ამორტიზდება 10 წლის განმავლობაში, იჯარის ვადაზე.

ათასი ლარი	2018	2017
გადავადებული შემოსავალი 1 იანვარს	8,349	8,747
მოწყობილობების გაყიდვით აღიარებული გადავადებული შემოსავალი	3,308	-
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია დაკავშირებული აქტივის ცვეთასთან შესაბამისობაში	(664)	(398)
გადავადებული შემოსავალი მთავრობის გრანტიდან 31 დეკემბერს	**10,993**	**8,349**

17 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასი ლარი	2018	2017
სავაჭრო ვალდებულებები	2,221	473
დარიცხული ვალდებულებები და სხვა კრედიტორები	998	1,799
სულ ფინანსური დავალიანებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ში ამორტიზირებული ღირებულებით	***3,219***	***2,272***
თანამშრომლების ანაზღაურების დაგროვილი ხარჯები	2,555	1,414
მიღებული ავანსები	87	198
სულ სხვა ვალდებულებები	***2,642***	***1,612***
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 31 დეკემბერს	**5,861**	**3,884**

18 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით

ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით ამონაგების აღიარების ხელმძღვანელობის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვრიდან:

ათასი ლარი	2018	2017
კონტეინერები და საერთო ტვირთი	74,443	67,654
საზღვაო მომსახურება	37,951	38,210
სახმელეთო მომსახურება	16,935	13,398
იჯარა	16,622	15,966
დამატებითი მომსახურება	4,098	4,175
სულ ამონაგები	**150,049**	**139,403**

კომპანია გამოიმუშავებს მის ამონაგებს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან, დროის განმავლობაში მომსახურების შესრულების მიხედვით.

19 რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2018	2017
ცვეთა	21,599	21,242
თანამშრომელთა ხელფასის ხარჯი	16,940	16,783
რემონტი და შენახვა-მოვლა	5,688	4,678
ბუქსირის მომსახურების საფასური	3,357	-
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	3,357	467
გამოყენებული ენერგიის წყაროების ხარჯი	4,413	3,249
ექსკავაციის დანახარჯები	267	3,607
სხვა	2,613	1,507
სულ რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	**58,234**	**51,533**

20 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები

ათასი ლარი	2018	2017
თანამშრომელთა ხარჯები	10,778	10,036
პროფესიული მომსახურება*	8,531	7,822
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	2,752	2,708
საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	2,050	1,720
უსაფრთხოება	1,923	1,542
ცვეთა და ამორტიზაცია	816	945
დაზღვევა	755	737
რემონტი და შენახვა-მოვლა	362	858
მივლინებების დანახარჯები	346	368
სარეკლამო და მარკეტინგის დანახარჯები	258	232
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	2	110
სხვა	2,177	2,440
სულ საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	**30,750**	**29,518**

(*) პროფესიული მომსახურება მოიცავს 260 ათას ლარს (2017: 181 ათასი ლარი)- აუდიტის მომსახურების საფასურს, რომელიც გაწეულია აუდიტორის/აუდიტის ფირმის მიერ, როგორც ეს განსაზღვრულია საქართველოს კანონით ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

21 ფინანსური შემოსავალი

ათასი ლარი	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარის მოთხოვნაზე	5,547	5,443
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	1,205	2,054
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	25	90
სულ ფინანსური შემოსავალი	**6,777**	**7,587**

22 ფინანსური დანახარჯები

ათასი ლარი	2018	2017
საპროცენტო დანახარჯი	1,086	636
უცხოური ვალუტის გაცვლის შემოსულობები შემცირებული ზარალით ნასესხები სახსრებიდან	(101)	(536)
სულ ფინანსური ხარჯები	985	**100**
შემცირებული კაპიტალიზირებული ფინანსური ხარჯებით	-	-
სულ ფინანსური ხარჯები აღიარებული მოგებასა და ზარალში	**985**	**100**

23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

სასამართლო დავები. ჩვეულებრივი საქმიანობისას დროდადრო კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სასამართლო სარჩელი. საკუთარი შეფასებისა და როგორც შიდა, ისე გარე პროფესიული კონსულტაციის საფუძველზე ხელმძღვანელობის აზრია, რომ არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება აღნიშნულ სარჩელებთან დაკავშირებით და შესაბამისად, ანარიცხი შექმნილი არ არის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

კონკურენციის სააგენტოს საქმე. 2016 წლის 8 ივნისს ფოთში დაფუძნებულმა თოთხმეტმა სატრანსპორტო კომპანიამ საქართველოს კონკურენციის სააგენტოში შეიტანა სარჩელი კომპანიის საკონტეინერო ტვირთის გადაზიდვის ახალი სტრუქტურის დანერგვის წინააღმდეგ, რადგანაც ის გაცხადდა, რომ იყო საქართველოს კონკურენციის კანონის ნორმებთან შეუსაბამო.

2017 წლის 21 აპრილს, კონკურენციის სააგენტომ გამოსცა გადაწყვეტილება, რომლითაც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა მოსარჩელეთა მოთხოვნები და კომპანიის მიერ კონკურენციის კანონის დარღვევა ცნო. 2017 წლის 25 მაისს კომპანიამ გაასაჩივრა გადაწყვეტილება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ პალატაში. მას შემდეგ, რამოდენიმე მოსმენა გაიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოში, თუმცა საქმის სტატუსი უცვლელია. მენეჯმენტს მიაჩნია, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში დამატებითი ანარიცხების აღიარება მოსალოდნელ ზარალთან დაკავშირებით საჭირო არ არის.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოების მიერ. გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ განხილვისათვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც რჩება ღია.

აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში საგადასახადო რისკები წარმოქმნას, რაც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე მრავალ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახეს შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კომპანიის გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა ხელმძღვანელობის მიერ გადაფასდება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღრიცხულია მოგების გადასახადის პოზიციებზე, რომლებიც, ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, დამატებითი გადასახადების დარიცხვის მიზეზი შეიძლება გახდეს იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანო გაასაჩივრებს ამ პოზიციებს.

შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციას, რომელიც ძალაშია ან საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის იქნება ძალაში შესული. ჯარიმების, პროცენტისა და მოგების გადასახადის გარდა, გადასახადების ვალდებულებები აღიარებულია ხელმძღვანელობის საუკეთესო შეფასებაზე დაყრდნობით, რომელიც ეხება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებს.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მას ადექვატური უზრუნველყოფა აქვს საგადასახადო ვალდებულებებისთვის, ახალი და ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებებისთვის. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები, შესაძლოა იყოს განსხვავებული და გავლენა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუკი ორგნოები წამატებით მოიყვანენ მოქმედებაში მათ ინტერპრეტაციებს, შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს.

კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები . აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებული შეთანხმების შესაბამისად, რომელიც დაიდო საქართველოს მთავრობას, Ras Al Khaimah Investment Authority-ს (სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის წინამორბედი აქციონერი კომპანია, რომელმაც მიჰყიდა მისი წილი კომპანიაში APMTBV-ს), APM Terminals B.V. და კომპანიამ აიღო ვალდებულება განავითაროს ნავსადგური კარგი ინდუსტრიული სტანდარტებით და გადააქციოს ის პირველი კლასის ნავსადგურად ისეთი ტვირთბრუნვით, რომელიც ხელს შეუწყობს საქართველოს იმპორტისა და ექსპორტის ზრდას და გადააქციოს ფოთის საზღვაო ნავსადგური გადაზიდვების აღიარებულ, რეგიონალურ საკვანძო ნავსადგურად. ეს მოიცავს არსებული ნავმისადგომებისა და მოწყობილობების რემონტს და მოვლა-შენახვას, აგრეთვე ნავსადგურის ნავმისადგომების და სასაწყობე ტერიტორიების გაფართოებას. ამ ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო ინვესტიციების ოდენობა განისაზღვრა 65 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით 2012-2018 წლების განმავლობაში. 2015 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, კომპანიას ეს ვალდებულებები სრულად ჰქონდა შესრულებული, თუმცა ადგილი ჰქონდა უთანხმოებას გარკვეულ პოზიციებზე საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან. კომპანიამ გამოსცა ანგარიში, რომელიც დამოუკიდებელი კონსულტანტის მიერ იყო მომზადებული, სადაც ადასტურებდა მის პოზიციას სახელმწიფოსთან, მაგრამ სახელმწიფოს მხრიდან მიღების აქტი ჯერ არ არის ხელმოწერილი.

ზემოთხსენებულის გარდა, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას გააჩნია სახელშეკრულებო კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები ძირითად საშუალებებთან მიმართებაში სულ 3,000 ათასი ლარის ოდენობით (2017: ნული)

24 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციებით, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს.

კომპანიის სარედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოცემული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების და კრედიტის ექსპორტ/იმპორტის წერილებისთვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ვალდებულების ოდენობაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთადერთი უდიდესი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელ ფულად ნაკადებსა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რევოლვურ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო ზღვრები ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებულ ანალიზს ექვემდებარება და მის მიერვე მტკიცდება. საკრედიტო რისკის არსებობის მონიტორინგის განსახორციელებლად, იქმნება რეგულარული ანგარიშები სტრუქტურირებული ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ორიენტირებულია კლიენტის ბიზნეს და ფინანსურ წარმადობაზე. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედება მომხმარებელთან უარყოფითი კრედიტ უნარიანობით, მოხსენებულია და განხილულია ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაჰენტების წარმადობას და თვალყურს ადევნებს ვადაგადაცილებულ ნაშთებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. *ECL* არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის ახლანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის განსაზღვრით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა (“PD”), დეფოლტის რისკი (“EAD”), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (“LGD”) და დისკონტირების განაკვეთი.

დეფოლტის რისკი (‘EAD’) არის სამომავლო დეფოლტის თარიღით რისკის შეფასება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მოსალოდნელი რისკის ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს და დამტკიცებული საკრედიტო ხაზის მოსალოდნელ ათვისებას. PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (“LGD”) არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. როგორ წესი, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა ქმნის *მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL* მოდელს, რაც გულისხმობს ზარალს, რომელიც წარმოიქმნება ამ ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევაში. *12-თვიანი ECL* წარმოადგენს *მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL*-ის ნაწილს, რაც განპირობებულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში, ან ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი *მომსახურების ვადის პერიოდში*, თუ ეს წელზე ნაკლებია, ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული დეფოლტის შემთხვევებით.

ECL, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ ამ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვისაა შეფასებული, წარმოადგენს შეფასებას დროის მომენტში, ნაცვლად ციკლის განმავლობაში შეფასებებისა, რომლებიც საზოგადოდ გამოიყენება რეგულირების მიზნებისთვის. ამ შეფასებებში ითვალისწინებენ *პერსპექტიულ ინფორმაციას,* ანუ ECL ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე, ალბათობით შეწონილ ცვლილებას.

PD შეფასების მიზნებისთვის, კომპანია საზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, რომელიც ერთ ან რამოდენიმე ჩამოთვლილ კრიტერიუმს შეესაბამება:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი გადააცილა გადახდის სახელშეკრულებო ვადებს;
- მსესხებელი ხვდება ნაკლებსავარაუდო გადამხდელის სიაში:
  - მსესხებელი გარდაცვლილია;
  - მსესხებელი გადახდისუუნაროა;
  - სავარაუდოა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება.

გამჟღავნების მიზნებისთვის კომპანიის დეფოლტის განმარტება სრულად მიესადაგება გაუფასურებული კრედიტის მქონე აქტივების განმარტებას. ზემოთ მოცემული განმარტება გამოიყენება კომპანიის ყველა სახის ფინანსური აქტივებისთვის.

კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას ახორციელებს ინდივიდუალურ საფუძველზე, ყველა ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის.

ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ხორციელდება შეფასებული საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეწონვით თითოეული შედეგის დადგომის ალბათობასთან. კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული სესხისთვის, საიდანაც ერთ-ერთი განაპირობებს საკრედიტო ზარალს, თუნდაც მსგავსი შედეგის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს.

როგორც წესი, ECL არის საკრედიტო რისკის შემდეგი პარამეტრების ნამრავლი: EAD, PD და LGD (რომლებიც განმარტებული და ახსნილია ზემოთ), რომელიც ახლანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეშვეობით. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკის პარამეტრების წინასწარი შეფასებით (EAD, PD და LGD) თითოეული სამომავლო [თვე / წელი]-სა და მომსახურების ვადის პერიოდისთვის, თითოეული რისკის ან კოლექტიური სეგმენტისთვის. ეს სამი კომპონენტი ერთმანეთზე მრავლდება და შესწორდება გადარჩენის ალბათობით (ანუ, რისკი დაიფარა ან დეფოლტს ჰქონდა ადგილი გასულ თვეში). ასე ეფექტურად გამოითვლება ECL თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის, რომელიც შემდეგ დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღამდე და ჯამდება. ECL-ის გამოთვლებში გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთი არის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი მნიშვნელობა.

ECL მოდელებში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ECL-ის გამოთვლა გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანია გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მიიღება კომპანიის მიერ და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო წელში.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთები და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი არის ის რისკი, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება მერყეობა უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების ცვლილებების გამო. კომპანიას გააჩნია დომინანტი უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების რყევების გავლენის რისკი მის ფინანსურ მდგომარეობაზე და ფულად ნაკადებზე.

სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში. მისი მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2018 წლის 31 დეკემბერს			2017 წლის 31 დეკემბერს		
ათასი ლარი	მონატარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდე-ბულებები	პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს	მონატარული ფინანსური აქტივები	მონეტა-რული ფინანსური ვალდებულე ბები	პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს
აშშ დოლარი	37,872	11,058	26,814	2,722	30,419	(27,697)
ევრო	8	672	(664)	33	7	26
სულ	**37,880**	**11,730**	**26,150**	**2,755**	**30,426**	**(27,671)**

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. არ განიხილება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არა-მონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას გამოიწვევს. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას გააჩნდა ნაშთები ქართულ ლარში და სხვა ვალუტებში.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის და ფასიანი ქაღალდების მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა მუდმივ ცვლადებთან ერთად:

	2018 წლის 31 დეკემბერს		2017 წლის 31 დეკემბერს	
ათასი ლარი	გავლენა მოგებასა და ზარალზე	გავლენა ფასიან ქაღალ-დებზე	გავლენა მოგებასა და ზარალზე	გავლენა ფასიან ქაღალ-დებზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით (2016: გამყარება 10%-თ)	5,363	4,558	(5,539)	(5,539)
აშშ დოლარის გაუფასურებაა 20%-ით (2016: გაუფასურება10%-თ)	(5,363)	(4,558)	5,539	5,539
ევროს გამყარება 20%-ით (2016: გამყარება 10%-თ)	(133)	(113)	5	5
ევროს გაუფასურებაა 20%-ით (2016: გაუფასურება10%-თ)	133	113	(5)	(5)

რისკის არსებობა გამოთვლილია იმ ვალუტაში დენომინირებული მხოლოდ მონეტარული ნაშთებისთვის, რომელიც განსხვავდება კომპანიის შესაბამისი საწარმოს სამუშაო ვალუტისგან

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და ზღვრებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შეუსაბამობის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია, საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	არამონე-ტარული	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები			-	31,519	51,097	51,095
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(2,933)	-	-	(10,323)	-	(13,256)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2018 წლის 31 დეკემბერს		**-**	**-**	**21,195**	**-**	**37,839**
2017 წლის 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები	18,789	-	-	30,349	-	49,138
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(473)	(26,933)	(3,422)	-	-	(30,828)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2017 წლის 31 დეკემბერს	**18,316**	**(26,933)**	**(3,422)**	**30,349**	**-**	**18,310**

კომპანიის ყველა სავალო ინსტრუმენტი დატვირთულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით და ეს განაკვეთი იცვლება ყოველთვიურად.

კომპანიას არ გააჩნია ოფიციალური პოლიტიკა ან პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვისთვის, რადგან ხემძღვანელობას ეს რისკი უმნიშვნელოდ აქვს მიჩნეული.

2018 წლის 31 დეკემბერს საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით დაბალი რომ ყოფილიყო (2017 წელი: 100 საბაზისო პუნქტით დაბალი), სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების შემთხვევაში, წლის მოგება იქნებოდა 54 ათასი ლარით (2017 წელი: 231 ათასი ლარით) მეტი, ძირითადად შედარებით დაბალი საპროცენტო ხარჯით ცვალებადგანაკვეთიან ვალდებულებებზე. საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი რომ ყოფილიყო (2017 წელი: 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი) სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების შემთხვევაში, წლის მოგება იქნებოდა 51 ათასი ლარით (2017 წელი: 231 ათასი ლარით) ნაკლები, ძირითადად, შედარებით მაღალი საპროცენტო ხარჯით ცვალებადგანაკვეთიან ვალდებულებებზე. მგრძნობელობა გამოთვლილია მხოლოდ ფინანსური იჯარის ვალდებულებებისთვის (2017: მხოლოდ ნასესხები სახსრებისთვის).

კომპანია ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგს თავისი ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთები შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღებით, ხელმძღვანელი პირების მიერ განხილული ანგარიშების საფუძველზე:

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

	2018			2017		
წლიური %.	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7%	1%	-	7%	1%	-
გაცემული სესხები	-	-	-	-	0.51%	-
ვალდებულებები						
ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	4.64%	-

ზემოთ მოცემულ ცხრილში გამჟღავნებული საპროცენტო განაკვეთები ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის.

ზემოთ მოცემულ ცხრილში ნიშანი „-“ ნიშნავს, რომ კომპანიას არ გააჩნია შესაბამისი აქტივი ან ვალდებულება მოცემულ ვალუტაში.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით.

კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 13).

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენები ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს,მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ-გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები (შენიშვნა 15)	(712)	-	-	(4,805)	(5,518)	(11,035)
სავაჭრო დავალიანებები (შენიშვნა 17)	(2,221)	-	-	-	-	(2,221)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**(2,933)**	**-**	**-**	**(4,805)**	**(5,518)**	**(13,256)**

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
სესხები ფინანსური ორგანიზაციებიდან	-	(3,603)	(3,422)	-	-	(7,025)
სავაჭრო დავალიანებები (შენიშვნა 17)	(473)	-	-	-	-	(473)
ფინანსური მომსახურების დავალიანება	-	(23,330)	-	-	-	(23,330)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**(473)**	**(26,933)**	**(3,422)**	**-**	**-**	**(30,828)**

25 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ხარჯი. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად. კაპიტალის ოდენობა, რომელიც კომპანიამ მართა 2018 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით იყო 467,420 ათასი ლარი (2017: 305,443 ათასი ლარი).

26 რეალური ღირებულების შეფასება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ დაუკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

ა) რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებები

რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებებია, ისინი, რომელთა გაკეთება მოითხოვება ან ნებადართულია ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

რეალური ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, შემდეგია:

	2018				2017			
ათასი ლარი	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ	მე-2 დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ
არაფინანსური აქტივები								
- მიწა და შენობა-ნაგებობები	-	-	252,430	252,430	-	-	216,730	216,730
- ხომალდები, ამწეები და კონტეინერები	-	-	14,315	14,315	-	-	10,784	10,784
- საწარმოო ობიექტები, მოწობილობები და ინფრასტრუქტურა	-	-	85,157	85,157	-	-	62,825	62,825
სულ აქტივები რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებები	**-**	**-**	**351,902**	**351,902**	**-**	**-**	**290,339**	**290,339**

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება უნდა აისახოს განმარტებით შენიშვნებში. რეალური ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, გახლავთ შემდეგი:

26 რეალური ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

	2018 წლის 31 დეკემბერი				2017 წლის 31 დეკემბერი			
ათასი ლარი	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	პირველი	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები								
სხვა ფინანსური აქტივები								
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	8,591	-	8,591	-	7,275	-	7,275
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	106	-	106	-	73	-	73
- ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	-	31,518	-	31,518	-	30,349	-	30,349
სულ აქტივები	**-**	**40,215**	**-**	**40,215**	**-**	**37,697**	**-**	**37,697**
ვალდებულებები								
ნასესხები სახსრები								
- ვადიანი სესხი	-	-	-	-	-	7,025	-	7,025
სხვა ფინანსური ვალდებულებები								
- სავაჭრო დავალიანებები	-	2,221	-	2,221	-	473	-	473
- ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	-	11,035	-	11,035	-	-	-	-
- სხვა დარიცხული ვალდებულებები	-	998	-	998	-	1,799	-	1,799
სულ ვალდებულებები	**-**	**14,254**	**-**	**14,254**	**-**	**9,297**	**-**	**9,297**

რეალური ღირებულები იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, რეალური ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისათვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ზოგადად, მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება არის მათი საბალანსო ღირებულება. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებულის, ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაჰენტის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტები შეფასებული იქნა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; (ბ) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით, (c) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (c) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს ორი ქვე-კატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაა. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი შედის ამორტიზირებული ღირებულებით კატეგორიაში.

შეფასების მიზნებისათვის 2017 წ. 31 დეკემბერს ფასს 39-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, შესაბამისად ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებად არის კლასიფიცირებული: (a) სესხები და მოთხოვნები; (b) გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები; (c) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები და (d) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით (“FVTPL”). FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებს ორი ქვე-კატეგორია აქვთ: (i) ამგვარად კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) სავაჭროდ გამიზნული. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ყალიბდება როგორც ცალკე კატეგორია. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი 2017 წლის 31 დეკემბერს შევიდა სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიაში. კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება ამორტიზირებული ღირებულების კატეგორიაში შევიდა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

28 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1 იანვრამდე

სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც ვცელდება 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ შესადარის პერიოდზე და ჩასწორდა ფასს 9-ით და ფასს 15-ით.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი პირობები. ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება რეალური ღირებულებით,ან ამორტიზებული ღირებულებით, რაც დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე და აღწერილია ქვემოთ.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივების შემდეგი კატეგორიები არსებობს: (ა) სესხები და მოთხოვნები); (ბ) გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები; (გ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები და (გ) ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებს, თავის მხრივ, ორი ქვეკატეგორია გააჩნია: (i) აქტივები, რომელთაც ეს კლასიფიკაცია ენიჭებათ საწყისი აღიარებისას და (ii) სავაჭროდ ფლობილად კლასიფიცირებული.

სესხები და მოთხოვნები არის არაკოტირებული, არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან გასანზღვრადი გადახდებით, გარდა მათისა, რომელთა ახლო მომავალში გაყიდვაც კომპანიას აქვს განზრახული. კომპანიის სესხები და მოთხოვნები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს“ და „ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს“.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია. ფინანსურ ვალდებულებებს შემდეგი შეფასების კატეგორიები გააჩნიათ: (a) სავაჭროდ გამიზნული, რომელიც მოიცავს ასევე ფინანსურ წარმოებულებს და (b) სხვა ფინანსური ვალდებულებები. სავაჭროდ გამიზნული ვალდებულებები აღირიცხება რეალური ღირებულებით, ხოლო ღირებულების ცვლილება წლის მოგებაში ან ზარალში აღიარდება (ფინანსური შემოსავლის ან ფინანსური დანახარჯების სახით) მათი წარმოქმნის პერიოდში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. კომპანიის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს „სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს“ და „ნასესხებ სახსრებს“ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები. გაუფასურების ზარალი მოგება-ზარალში მაშინ აღიარდება, როდესაც ის წარმოიქმნება ერთი ან მეტი მოვლენის შედეგად („ზარალის გამომწვევი მოვლენები“), რომელიც მოხდა ფინანსური იჯარის მოთხოვნების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

28 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1 იანვრამდე (გაგრძელება)

ამონაგების აღიარება. ამონაგების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანგარიშსწორების რეალური ღირებულებით და წარმოადგენს მიწოდებული საქონლისთვის მისაღებ თანხებს, ფასდაკლებების, უკან დაბრუნებების და დღგ-ის გარეშე. კომპანია ამონაგებს აღიარებს, როდესაც შესაძლებელია ამონაგების საიმედოდ შეფასება; როდესაც მოსალოდნელია, რომ სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი შემოვა საწარმოში; და როდესაც კომპანია თითოეული საქმიანობისათვის დაკმაყოფილდება სპეციფიკური კრიტერიუმები, როგორც ეს ქვემოთაა აღწერილი. როდესაც შეუძლებელია ბარტერული გაცვლისას მიღებული საქონლის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება, ამონაგები ფასდება გადაცემული საქონლის ან მომსახურების რეალური ღირებულებით.

მომსახურების გაყიდვა. მომსახურების გაყიდვა აღიარდება იმ სააღრიცხვო პერიოდში, როდესაც გაწეულ იქნა მომსახურება, კონკრეტული ოპერაციის შესრულების ეტაპის მინიშნებით, რაც ფასდება ფაქტობრივად მიწოდებული მომსახურების წილით მთლიანად გასაწევ მომსახურებაში.

კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

მმართველობითი ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2018

1. საწარმოს ბიზნესის განვითარება, წარმადობა და მდგომარეობა:

ზოგადი ინფორმაცია: სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური (შემდგომში „კომპანია“) დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი 1999 წელს და 2004 წლის 27 სექტემბერს, რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს, კომპანია რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა ქართულ რეგულაციებთან შესაბამის სააქციო საზოგადოებად და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ, საიდენტიფიკაციო კოდით: 215080999.

ძირითადი საქმიანობა: სტრატეგიულად განლაგებული ფოთის საზღვაო ნავსადგური საქართველოში ყველაზე დიდი ნავსადგურია, რომელიც ამუშავებს თხევად და მშრალ ტვირთს, კონტეინერებსა და ბორნებს. მას 15 ნავმისადგომი აქვს, ნავმისადგომის ჯამური სიგრძით 2,900 მეტრი. ნავსადგური ამჟამად წარმოადგენს საერთაშორისო ვაჭრობის გასასვლელს ევროპაში საქართველოსთვის, სომხეთისა და აზერბაიჯანისთვის და იდეალურადაა განლაგებული იმისათვის, რომ სამომავლოდ გახდეს ცენტრალური აზიის სავაჭრო საკვანძო ნავსადგური.

შემოთავაზებული მომსახურების გაყიდვები. კომპანიის მიერ შემოთავაზებული მომსახურებების ჩამონათვალი შემდეგია:

- საზღვაო და სანავმისადგომო
- გემიდან და გემზე ტვირთის გადმოტვირთვა და დატვირთვა
- კონტეინერების სასაწყობე ტერიტორიის მართვა
- ტვირთისა და კონტეინერების შენახვა
- დოკინგი
- ბორანი
- ტრანსპორტის გადამზიდი ბორანი

15 ნავმისადგომიდან 8 საოპერაციო იჯარით არის გაცემული და ამით კომპანია მის საიჯარო შემოსავალს გამოიმუშავებს

ათასი ლარი

	ამონაგების კატეგორია	**ოდენობა**
1	ამონაგები კონტეინერებიდან და საერთო ტვირთიდან	74,443
2	ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან	37,951
3	ამონაგები სასაწყობე ტერიტორიის მართვიდან	16,935
4	ამონაგები იჯარიდან	16,622
5	ამონაგები დამატებითი მომსახურებებიდან	4,098

წარმადობა. ფოთის საზღვაო ნავსადგურს გასული ათწლეულის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ზრდა ჰქონდა და ამ ზრდის გაგრძლების საფუძველი ისევ არის.

2018 წელს, კომპანიამ აღრიცხა საოპერაციო ამონაგები 150,049,729 ლარის ოდენობით. წმინდა მოგების ოდენობამ 57,800,000 ლარი შეადგინა, რაც 3%-ით მეტია გასულ წელთან შედარებით. თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა იყო 858, მათ შორის 93 ქალი (2017: 891, მათ შორის 93 ქალი)

ამონაგები 8%-ით მეტია 2017 წელთან შედარებით და შესაბამისობაშია გაზრდილი მოცულობის ბრუნვასთან.

2018 წელს ბრუნვის გაზრდის მთავარი მიზეზებია:

1. რეგიონალურმა სტაბილურობამ გააუმჯობესა საქართველოსა და კავკასიის დერეფანში ტვირთის გადაადგილების საფუძვლები;
2. საწვავის ფასის ზრდამ ნავთობპროდუქტების მწარმოებელ ქვეყნებს მეტი საშუალება მისცა ინფრასტრუქტურულ პროექტებში ინვესტირებისთვის, რის შედეგადაც გაიზარდა კომერციული გარიგებების რაოდენობა;
3. ნავსადგურის შესაძლებლობების გაზრდამ და მომსახურების ხარისხის გამოსწორებამ, გააუმჯობესა მომხმარებელთა ფასეული წინადადებები და ამით დამატებითი ბიზნესები მოიზიდა.

2. საწარმოს სამომავლო განვითარების გეგმები:

ნავსადგურის მისწრაფების, გახდეს კავკასიის რეგიონის მთავრი კარიბჭე, მხარდასაჭერად კომპანიამ წარადგინა ამჟამინდელი ლოკაციის ჩრდილოეთით გაფართოების პროექტი. პროექტი მოიცავს დამატებითი, 1,600 მეტრიანი ტალღთმტეხის, 700 მეტრიანი სანაპირო ნავმისადგომისა და 25 ჰექტარი სასაწყობე ტერიტორიის მშენებლობას თანამედროვე სამუშაო მოწყობილობებითა და ზედსტრუქტურებით.

გაფართოების პროექტი მიმართულია ორივე, ნაყარი მშრალი და საკონტეინერო ტვირთებისკენ და საშუალებას მისცემს ნავსადგურს მოემსახუროს 250 მ. საერთო სიგრძის და 13.5 მ. სიღრმის წყალშიგის მქონე გემებს და ამით ნავსადგურს საშუალებას ეძლევა გაუმჯობესებული სამომხმარებლო წინადადებების შეთავაზებისთვის უფრო დიდი ტევადობის გემებისა და ოპტიმიზირებული დამუშავების ღირებულების გამოყენებისა.

პროექტის მშენებლობის დაწყების თარიღი 2020 წლის დასაწყისია, მოსალოდნელი დასრულების თარიღი 2021.

3. საწარმოს მიერ შესრულებული კვლევის და განვითარების მიმოხილვა:

2018 წელს კომპანია არ იყო ჩართული კვლევისა და განვითარების აქტივობებში.

4. საწარმოს ფილიალების შესახებ ინფორმაცია:

კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები და მისი ადგილმდებარეობა ფოთში, საქართველოშია.

5. ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები:

	‘000 ლარი	**2018**	**2017**	**განსხვავებების განმარტება**
1	ამონაგები	150,049	139,403	გაზრდილი ბრუნვა
2	მთლიანი შემოსავალი	91,815	87,870	გაზრდილი ბრუნვა
3	წმინდა შემოსავალი	57,800	55,856	გაზრდილი ბრუნვა
4	მთლიანი შემოსავლის მარჟა	61%	63%	სარეალიზაციო ღირებულების ზრდა

მთავარი არაფინანსური მაჩვენებლების ანალიზი შემდგეგია:

		2018	2017
1	გემების შემოსვლის რაოდენობა	სულ: 768 PSPC: 457 მოიჯარეები: 311	სულ: 927 PSPC: 515 მოიჯერეები: 412
2	TEU**-ს რაოდენობა	363,936	318,762
3	თანამშრომელთა რაოდენობა 31 დეკემბერს	832	891
4	საერთო ტვირთის ტონაჟი	941,728	1,275,910

***TEU= ოცფუტიანის ექვივალენტი კონტეინერი*

(i) ურთიერთობა თანამშრომლებთან. კომპანიის თანამშრომლების რაოდენობა 800-დან 900-მდე ფარგლებშია. კომპანიას გააჩნია კარგი სტრუქტურული დასაქმების პოლიტიკა და მხოლოდ შესაბამისი კვალიფიკაციის, გამოცდილებისა და უნარების მქონე კანდიდატები არიან კომპანიის მიერ დასაქმებული.

როგორც დამსაქმებელი, კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური შესანიშნავ დაწინაურების შესაძლებლობას, დადებით სამუშაო გარემოსა და კონკურენტუნარიან ხელფასს სთავაზობს შრომისმოყვარე ადამიანებს იქ, სადაც თანამშრომლების უფლებები კარგად არის დაცული.

(ii) ურთიერთობები მომწოდებლებთან და მომხმარებლებთან. კომპანიამ ძლიერი პროფესიონალური ურთიერთობა ჩამოაყალიბა კლიენტებთან, ერთგულების და კლიენტზე ზრუნვის გამოხატვით.

(iii) ურთიერთობა საგადასახადო ორგანოსთან. კომპანიის საგადასახადო აღრიცხვის სისტემა კარგად ჩამოყალიბებული და მართულია. კომპანიის ბუღალტერიის დეპარტამენტი დაკომპლექტებულია შესაბამისი კვალიფიკაციისა და საკმარისი გამოცდილების მქონე თანამშრომლებით, რომლებიც რეგულარულად ესწრებიან სხვადასხვა ტრენინგებს, რათა საქმის კურსში იყვნენ საგადასახადო კანონმდებლობის იმ ცვლილებების შესახებ, რომლებიც კომპანიაზე გავლენას ახდენენ.

6. დეტალური ინფორმაცია საკუთარი აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებით:

2018 წელს კომპანიას არ შეუძენია საკუთარი აქციები.

7. წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები:

2018 წელს კომპანია დათანხმდა უკეთეს საკრედიტო პირობებს გარკვეული რაოდენობის მომწოდებლებთან და შედეგად საკრედიტო ზღვრის პერიოდი გაიზარდა 0-დან 30 დღემდე.

8. საწარმოს საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და მათი მართვის მექანიზმები:

კომპანიის გაყიდვების უმეტესობა საბანკო გადარიცხვებით იწარმოება, კლიენტისთვის მომსახურების გაწევამდე; აქედან გამომდინარე, მოთხოვნების ამოღებას არანაირი დაბრკოლება არ აქვს. საკრედიტო პირობები კლიენტებთან 0-დან მიმდინარე თვეს+15 დღის ფარგლებშია.

9. მთავარი რისკები და გაურკვევლობები, საწარმოოს მიზანი და ფინანსური რისკების მართვის პოლიტიკა

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია

კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკების კონცენტრაცია. ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს საკრედიტო რისკების გამოვლენას და მონიტორინგს. 2018 წლის 31 დეკემბერს და 2017 წლის 31 დეკემბერს, კომპანიას არ ჰყავდა პარტნიორი, რომელსაც ჰქონდა კომპანიის კაპიტალის 10%-ზე მეტი ლარი აგრეგირებული მოთხოვნების ნაშთი.

კომპანიის საბანკო დეპოზიტები ორ ბანკშია განთავსებული, რითაც კომპანიას გააჩნია შეზღუდული საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია.

საბაზრო რისკი

კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება (ა) უცხოური ვალუტის ღია პოზიციების, (ბ) პროცენტით დატვირთული აქტივების და ვალდებულებების (გ) წილობრივი პროდუქტებისგან, რომლებიც ექვემდებარება ზოგად და სპეციფიკურ საბაზრო მოძრაობებს. ხელმძღვანელობა აწესებს ზღვრებს რისკების ღირებულებაზე, რომელიც შეიძლება იყოს მიღებული, და მასზე ხორციელდება მონიტორინგი ყოველდღიურად. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ გამორიცხავს ზღვრებს გარეთ მოვლენების და უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო მოძრაობების მიზეზით ზარალს.

ქვემოთ მოცემული საბაზრო რისკებისადმი მგრძნობელობა ეფუძნება ფაქტორში ცვლილებას მაშინ, როდესაც სხვა ფაქტორები უცვლელია. ნაკლებსავარაუდოა რომ პრაქტიკაში ასე მოხდეს და გარკვეული ფაქტორების ცვლილებები შეიძლება ერთმანეთთან დაკავშირებული იყოს - მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის და ვალუტის გაცვლის კურსების ცვლილებები.

პოლიტიკური რისკი

კომპანიის საქმიანობის სპეციფიურობის გამო, კომპანიის სამომავლო წარმადობა მჭიდროდაა დაკავშირებული საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებში პოლიტიკურ სიტუაციასთან.

სავალუტო რისკი

არის ის რისკი, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება მერყეობა უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების ცვლილებების გამო. კომპანიას გააჩნია დომინანტი უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების რყევების გავლენის რისკი მის ფინანსურ მდგომარეობაზე და ფულად ნაკადებზე.

სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში. მისი მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2018 წლის 31 დეკემბერს			2017 წლის 31 დეკემბერს		
ათასი ლარი	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	მონატარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
აშშ დოლარი	37,872	11,058	26,814	2,722	30,419	(27,697)
ევრო	8	672	(664)	33	7	26
სულ	**37,880**	**11,730**	**26,150**	**2,755**	**30,426**	**(27,671)**

კლაუს ჰოლმ ლოურსენი
მმართველი დირექტორი

ანდრეას ჰოხი
ფინანსური დირექტორი

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	N190991465
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	21.08.2019 წ
სანოტარო მოქმედების დასახელება	დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება
ნოტარიუსი	სალომე სალუქვაძე
სანოტარო ბიუროს მისამართი	ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული, კომერციული ფართი #4
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	597999990
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	28940754982319

ორიათას ცხრამეტი წლის ოცდაერთ აგვისტოს მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ #13, 1 სართული, კომერციულ ფართ #4-ში, ვამოწმებ თარჯიმნის ქეთევან ზეჟიტაშვილის, დაბ. 09.04.1979წ. პირადი #01018003510, პირადობის მოწმობა #11IB13032 /დიპლომი #AA 0067541, გაცემული ილია ჭავჭავაძის სახელობის თბილისის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2001წ./ ხელმოწერის ნამდვილობას. მე ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარჯიმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმნის სისწორეზე. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმნის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე.
გადახდილია საზღაური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული #507-ე დადგენილების 31.3-ე მუხლის თანახმად 112.00 ლარი და 39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისათვის 2.00 ლარი. სულ გადახდილია 114 (ასთოთხმეტი) ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ–გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ცხელ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

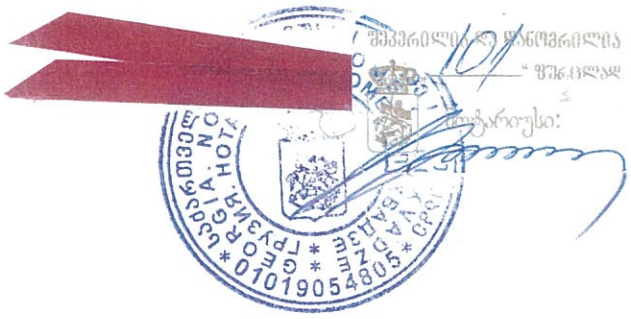
შპს "ნოტარიუსი"
საქართველო
GEORGIA NOTARY
01019054805

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2018 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 1
მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება 3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა 5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო 5
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები 6
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები 18
5 ახალი სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები 21
6 საბუღალტრო აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები 22
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 26
8 ძირითადი საშუალებები 28
9 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში 29
10 ფინანსური იჯარის მოთხოვნები 30
11 მარაგები 30
12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 31
13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 33
14 საწესდებო კაპიტალი 33
15 ფინანსური იჯარის ვალდებულებები 34
16 გადავადებული შემოსავალი 34
17 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 35
18 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით 35
19 რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება 36
20 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები 36
21 ფინანსური შემოსავალი 36
22 ფინანსური დანახარჯები 37
23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები 37
24 ფინანსური რისკის მართვა 38
25 კაპიტალის მართვა 44
26 რეალური ღირებულების შეფასება 45
27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით 47
28 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1 იანვრამდე 47

სხვა ინფორმაცია - მმართველობითი ანგარიშგება - საქმიანობის მიმოხილვა 2018

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი მოსაზრებით, ფინანსური ანგარიშგება (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგება“) ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია ჩვენი დასკვნის *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“- ნაწილში.*

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, პირობითი აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს წარმოადგენს.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული პროფესიულ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის („IESBA“-ის კოდექსი) მოთხოვნების შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ აღნიშნული ნორმებით და IESBA-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობით ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე გაცემულ ჩვენ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობით ანგარიშგებას, და განვიხილოთ მმართველობითი ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგების

გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და მოიცავს თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნის შესაბამისად სრულ ინფორმაციას.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- მმართველობით ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლის ფინანსური ანგარიშგებაც წარმოდგენილია, მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად; და
- მმართველობითი ანგარიშგება მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას და შესაბამისობაშია შესაფერის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველოს სახელით (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

5 ივნისი 2019
თბილისი, საქართველო

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	434,086	292,395
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი ავანსები		2,463	2,836
არამატერიალური აქტივები		45	25
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	9	11,261	7,199
ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	10	26,243	25,389
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**474,098**	**327,844**
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	11	4,714	2,190
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12	9,207	9,481
სხვა საგადასახადო მოთხოვნები, წმინდა		-	496
ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	10	5,275	4,960
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	10,531	11,444
სულ მიმდინარე აქტივები		**29,727**	**28,571**
სულ აქტივები		**503,825**	**356,415**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	14	196,370	196,370
გაუნაწილებელი მოგება/დაგროვილი დეფიციტი		11,470	5,665
გადაფასების რეზერვი		252,112	98,508
სხვა რეზერვები		7,468	4,900
სულ კაპიტალი		**467,420**	**305,443**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	15	10,323	-
გადავადებული შემოსავალი	16	10,858	7,951
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**21,181**	**7,951**
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები		-	7,025
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	15	712	-
გადავადებული შემოსავალი	16	135	398
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	17	5,861	3,884
სხვა საგადასახადო დავალიანებები, ნეტო		639	-
დივიდენდების დავალიანებები		-	23,330
მიმდინარე მოგების გადასახადის დავალიანება		7,877	8,384
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		**15,224**	**43,021**
სულ ვალდებულებები		**36,405**	**50,972**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**503,825**	**356,415**

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2019 წლის 5 ივნისს.

კლაუს ჰოლმ ლოურსენი
მმართველი დირექტორი

ანდრეას ჰოხი
ფინანსური დირექტორი

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5 - 48 გვერდებზე, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ათასი ლარი	შენიშვნა	2018	2017
ამონაგები	18	150,049	139,403
სერვისის თვითღირებულება	19	(58,234)	(51,533)
საერთო მოგება		**91,815**	**87,870**
სხვა საოპერაციო (ხარჯი)/ მოგება		(1,059)	1,438
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(30,750)	(29,518)
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შემოსულობა/(ზარალი)		972	(3,567)
საოპერაციო მოგება		**60,978**	**56,223**
ფინანსური შემოსავალი	21	6,777	7,587
ფინანსური დანახარჯები	22	(985)	(100)
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	9	1,494	1,558
მოგება დაბეგვრამდე		**68,264**	**65,268**
მოგების გადასახადის ხარჯი		(10,464)	(9,412)
წლის მოგება		**57,800**	**55,856**
სხვა სრული შემოსავალი:			
მუხლები, რომელიც არ რეკლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში:			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	8	155,492	-
ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემცირება	8	(1,887)	(131)
გაუნაწილებებლი მოგების/დაგროვილი დეფიციტის გადაფასების რეკლასიფიკაცია		1,887	131
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	9	2,568	-
წლის სხვა სრული შემოსავალი		**158,060**	**-**
სულ წლის სხვა სრული შემოსავალი		**215,860**	**55,856**

კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		**196,370**	**98,639**	**4,900**	**56,820**	**356,729**
წლის მოგება		-	-	-	55,856	55,856
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	-	-
სულ 2017 წლის სხვა სული შემოსავალი		-	-	-	55,856	55,856
გადაფასების ნამეტის გადატანა		-	(131)	-	131	-
გამოცხადებული დივიდენდები	14	-	-	-	(107,142)	(107,142)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		**196,370**	**98,508**	**4,900**	**5,665**	**305,443**
წლის მოგება		-	-	-	57,800	57,800
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	155,491	2,568	-	158,059
სულ 2018 წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	155,491	2,568	57,800	215,859
გადაფასების ნამეტის გადატანა		-	(1,887)	-	1,887	-
გამოცხადებული დივიდენდები	14	-	-	-	(53,882)	(53,882)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		**196,370**	**252,112**	**7,468**	**11,470**	**467,420**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5 - 48 გვერდებზე, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ათასი ლარი	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		68,264	65,268
შესწორებები:			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	8	22,415	22,187
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	8	3,357	467
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	12	2	110
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/ (შემოსულობა), ნეტო		3,055	(38)
ფინანსური შემოსავალი	21	(6,777)	(7,587)
საპროცენტო დანახარჯი შემცირებული კაპიტალიზირებული ფინანსური ხარჯით	22	1,086	636
მიმდინარე მშენებლობის ჩამოწერა	8	863	127
სხვა არაფულადი საოპერაციო მუხლები		(1,857)	(973)
უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები		(1,073)	3,031
მეკავშირე საწრამოების შედეგების წილი		(1,494)	(1,558)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		**87,841**	**81,670**
სავაჭრო მოთხოვნების შემცირება		309	2,876
მარაგების (ზრდა)/შემცირება		(1,495)	576
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		1,871	(1,068)
საგადასახადო დავალიანებების ზრდა		1,135	2,450
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		**1,820**	**4,834**
გადახდილი მოგების გადასახადი		(9,792)	-
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		1,205	2,123
გადახდილი პროცენტი		(1,086)	(636)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		**79,988**	**87,991**
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	8	(8,687)	(4,658)
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		6,941	108
ფინანსური იჯარის მოთხოვნებიდან მიღებული შემოსულობა		5,375	5,173
დაკავშირებული მხარეებისგან სესხების დაბრუნება		-	9,342
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		**3,629**	**9,965**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ფინანსური იჯარის ვალდებულებების გადახდები		(402)	-
ნასესხები სახსრების გადახდა		(6,924)	(6,888)
კომპანიის აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდები	14	(76,136)	(84,256)
ფინანსური საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(83,462)**	**(91,144)**
ფულად სახსრებზე და მათ ეკვივალენტებზე უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილების გავლენა		(1,068)	(2,287)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	13	**11,444**	**6,919**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	13	**10,531**	**11,444**
მნიშვნელოვანი არაფულადი საინვესტიციო ტრანზაქცია			
ფინანსური იჯარის ვალდებულებების აღიარება	15	10,485	-

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5 - 48 გვერდებზე, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების ('ფასს') მიხედვით, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურისთვის (შემდგომში „კომპანია").

ფოთის საზღვაო ნავსადგური დაარსდა XIX საუკუნეში და მისი რეკონსტრუქცია და გაფართოება დაიწყო 1899 წელს, რაშიც დიდი წვლილი შეიტანა ნიკო ნიკოლაძემ, ცნობილმა პუბლიცისტმა და საზოგადო მოღვაწემ. 2018 წელს, ნასადგურმა 160 წლის იუბილე აღნიშნა. ამჟამად, ის აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით და ახორციელებს შიდა და გარე საწყობების, საავტომობილო და სარკინიგზო გზების, სადისტრიბუციო ქვესადგურისა და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურის ოპერირებას. ნავსადგურს გააჩნია რვა სატრანზიტო ნაგებობა 15 ნავმისადგომზე, ახორციელებს გემების მომსახურებას, ტვირთისა და კონტეინერების დამუშავებას, სადისპეტჩერო საქმიანობას, სასაწყობეების, ნავსადგომების არენდასა და ტერმინალის მომსახურებას და ა.შ. ფოთში, საქართველოში.

1999 წელს, კომპანია დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი და 2004 წლის 24 სექტემბერს განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად, გახდა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფი შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს, კომპანია, განხორციელებული რეორგაინზაციის შედეგად, გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად, საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 215080999.

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100% წილის მფლობელი იყო APM Terminals BV, ნიდერლანდები (APMTBV) და საბოლოო მაკონტროლებელი - A.P. Moller-Maersk ჯგუფი.

კომპანის 100% საკუთრებაში არსებული ერთადერთი შვილობილი კომპანია, შპს Yacht Club-ი, ლიკვიდირებულია 2018 წელს.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული ოფისი და საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის ქუჩა #52, ფოთი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. ხშირია ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში და ინტერპრეტაციებში.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება ზუსტად იწინასწარმეტყველოს მოვლენათა ყველა შესაძლო განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს საქართველოს ეკონომიკაზე და შესაბამისად კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის მიმართავს ყველა საჭირო ღონისძიებას კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში, პირვანდელი ღირებულების მეთოდით. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. გარდა ფასს 9-ისა და ფასს 15-ის, რომლებიც ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან, მიღებით გამოწვეული სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებისა, აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხილეთ მე-5 შენიშვნა კომპანიის მიერ მიღებული ახალი და შესწორებული სტანდარტებისთვის). ფინანსურ ინსტრუმენტებსა და ამონაგების აღიარებასთან დაკავშირებით 2017 წლის 31 დეკემბრამდე გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის მოითხოვება გარკვეული კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენება. აგრეთვე, მოითხოვება ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენება, კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომელიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოებია ისინი, რომლებზეც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (პირდაპირ ან ირიბად), მაგრამ არ აკონტროლებს მათ, და, როგორც წესი, კომპანია მათი ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე ფლობს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიცია აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდით და მათი საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და საბალანსო ღირებულება იზრდება ან მცირდება, რათა აღიარდეს ინვესტორის წილი შეძენის თარიღის შემდეგ ინვესტიციის მიმღების მოგებაში ან ზარალში. მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული დივიდენდების ოდენობით მცირდება მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება. მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივებში კომპანიის წილის შეძენის შემდგომი სხვა ცვლილებები შემდეგნაირად აღიარდება: (i) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში აღირიცხება წლის მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის სახით; (ii) კომპანიის წილი სხვა სრულ შემოსავალში აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და მისი წარდგენა ხდება ცალკე; (iii) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებაში ყველა სხვა ცვლილება, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, „წილი მეკავშირე საწარმოს შედეგებში“-ს ფარგლებში.

მეკავშირე საწარმოს სხვა სრული შემოსავლის წილი, რომელიც მეკავშირე საწარმოს ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემოსულობისგანაა გამოწვეული, აღირიცხება „სხვა რეზერვებში“, კომპანიის კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

თუმცა, მაშინ, როცა კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების ზარალში ტოლია ან აღემატება კომპანიის მთიან წილს მეკავშირე საწარმოებში, რაც ასევე მოიცავს ნებისმიერ სხვა არაუზრუნველყოფილ მოთხოვნებს, კომპანია აღარ აღიარებს შემდგომ ზარალს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მას აღებული აქვს მოვალეობები ან განხორციელებული აქვს გადახდები ერთობლივი საქმიანობის სახელით.

კომპანიასა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსულობები ანულირდება კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში წილის ოდენობამდე; არარეალიზებული ზარალიც ანულირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ოპერაცია წარმოქმნის გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

შვილობილი საწარმოების, მეკავშირე საწარმოების ან ერთობლივი საქმიანობის გასხვისება. როდესაც კომპანიას აღარ გააჩნია კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა, საწარმოში დარჩენილი ნებისმიერი წილი კონტროლის დაკარგვის თარიღით ხელახლა შეფასდება რეალური ღირებულებით. საბალანსო ღირებულების ცვლილება კი, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. რეალური ღირებულება არის საწყისი საბალანსო ღირებულება მეკავშირე საწარმოში, ერთობლივ საქმიანობაში ან ფინანსურ აქტივში დარჩენილი წილის შემდგომი აღრიცხვის მიზნებისათვის. ამასთან, ნებისმიერი თანხა, რომელიც ადრე

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აღიარდა სხვა სრულ შემოსავალში მოცემულ საწარმოსთან მიმართებით, აღირიცხება ისე, თითქოს კომპანიამ უშუალოდ გაასხვისა დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს, რომ სხვა სრულ შემოსავალში ადრე აღიარებული თანხები რეციკლირდება მოგებაში ან ზარალში. როდესაც მეკავშირე საწარმოში საკუთრების წილი მცირდება, მაგრამ შენარჩუნებულია მნიშვნელოვანი გავლენა, მაშინ ადრე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხების პროპორციული წილი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში, საჭიროებისამებრ.

უცხოური ვალუტის გადაანგარიშება. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც ის ოპერირებს. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი ("₾").

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება საწარმოს სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. უცხოური ვალუტის შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშებიდან საქართველოს ბანკის მიერ განსაზღვრული სავალუტო კურსით, აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში.

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი, აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - 'ფინანსური დანახარჯები'. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - როგორც „უცხოური ვალუტის შემოსულობები, შემცირებული ზარალით". რეალური ღირებულებით შეფასებული არა-ფულადი მუხლები უცხოურ ვალუტაში, კაპიტალ ინვესტიციების ჩათვლით, გადაანგარიშდება რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღით ვალუტის გაცვლის კურსით.

უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილების გავლენა არა-ფულად მუხლებზე ფასდება რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში და აღირიცხება, როგორც რეალური ღირებულების შემოსულობა ან ზარალი.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ოფიციალური ვალუტის გაცვლის კურსი, საქართველოს ბანკის მონაცემების მიხედვით, იყო შემდეგი: აშშ დოლარი 1 = 2.6766 ლარს და 1 ევრო = 3.0701 ლარს (2017 წლის 31 დეკემბერი: 1 აშშ დოლარი=2.5922 ლარი და 1 ევრო=3.1044 ლარს). 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის საშუალო ვალუტის გაცვლის კურსი იყო 1 აშშ დოლარი=2.5345 და 1 ევრო =2.9913 ლარს (2017 1 აშშ დოლარი = 2.5086 ლარს და 1 ევრო= 2.8322 ლარს). ამჟამად, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები, მიმდინარე მშენებლობების გარდა, აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის და გაუფასურების ანარიცხებით, საჭიროებისამებრ. მიმდინარე მშენებლობა ფასდება თვითღირებულებით.

შენობა-ნაგებობები, გარდა მიმდინარე მშენებლობებისა, ექვემდებარება საკმარისი პერიოდულობით გადაფასებას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებისაგან, რომელიც განისაზღვრებოდა რეალური ღირებულებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. გადაფასებისას მიღებული საბალანსო ღირებულების ზრდა მიეკუთვნება სხვა სრულ შემოსავალს და საკუთარ კაპიტალში ზრდის გადაფასების ნამეტს. ყველა დანარჩენი შემცირებები აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. საკუთარ კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში გადაიტანება მაშინ, როდესაც რეალიზდება გადაფასების რეზერვი, აქტივის ხმარებიდან ამოღების ან გასხვისების შედეგად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ და დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტის და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. თუ მსგავსი ინდიკატორი არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, სანამ არ გადააჭარბებს გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების დადგენისას გამოყენებულ ბუღალტრულ შეფასებში ცვლილებების შემთხვევაში შეიძლება მოხდეს წინა წლებში ასახული გაუფასურების ზარალის დაკორექტირება.

ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, საოპარაციო შემოსავალს ან დანახარჯებში.

ცვეთა. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების მუხლებს ცვეთა ერიცხებათ მათი დამონტაჟების და გამოსაყენებლად მზადყოფნის დღიდან. შიდა მშენებლობის აქტივებთან დაკავშირებით, აქტივის გამოსაყენებლად მზად ყოფნის დღიდან (მიმდინარე მშენებლობას ცვეთა არ ერიცხება). სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, მათი ღირებულების ან გადაფასებული თანხების ნარჩენი ღირებულების გადანაწილებით მათ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
შენობა - ნაგებობები	1-დან 68 წლამდე
გემები, ამწეები და კონტეინერები	1-დან 28 წლამდე
წარმოების ობიექტები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	1-დან 68 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გახვისებიდან - გასხვისებასთან დაკავშირებული დანახარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე იმ ხნის არის და იმ მდგომარეობაშია, როგორც იქნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნია, და, ძირითადად, წარმოდგენილია კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის სახით. არამატერიალური აქტივები კაპიტალიზდება, მათი გამოყენების დაწყებისათვის გაწეული დანახარჯების საფუძველზე. არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზია	3 წელი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გაუფასურების შემთხვევაში, არამატერიალური აქტივების ღირებულება ჩამოიწერება გამოყენების ღირებულებასა და გასხვისების დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდეს ღირებულებამდე.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. აქტივებს, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურებაზე აფასებენ მაშინ, როდესაც მოვლენების ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მის გამოყენებით მისაღებ ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც ხდება დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა (ფულადი სახსრების მაგენერირებელი ერთეულები). ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ხდება არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურებების გადახედვა მასში შესაძლო კორექტირების გამოვლენის მიზნით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის ნებაყოფლობითი ოპერაციისას, ბაზრის მონაწილეთა შორის შეფასების თარიღისთვის მიმდინარე საბაზრო პირობებში. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გავრცელებით, საწარმოს ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის საკმარისი ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტრებულ ფასზე.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის, გამოიყენება შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან მოდელები რომლებიც ეფუძნება ე.წ. „გაშლილი ხელის მანძილის“ პრინციპით შესრულებული ოპერაციებს ან ინვესტიციის მიმღების ფინანსური მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებების გაანალიზება ხდება რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით: (i) პირველი დონის შეფასება არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიური ბაზრების კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი), რომლის მოპოვება საწარმოს შეუძლია შეფასების თარიღისთვის; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი ემპირიული ამოსავალი მონაცემი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასება, არის შეფასება რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები). რეალური ღირებულების დონეების იერარქიაში ცვლილებები ხორციელდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

გარიგების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. დამატებითია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლები, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები), მრჩევლებისთვის, ბროკერებისთვის, დილერებისთვის და მარეგულირებლებისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომელიც მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების თანხას გამოკლებული ძირითადი თანხის გადახდა, დამატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით *("ECL")*. დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება სავარაუდო მომავალი ფულადი გადახდები ან შემოსავლები (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადაზე ან საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობის საბაზრო განაკვეთების მიხედვით განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, მაგალითისთვის, სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად, ის თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყის აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, რაც იწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივების, რომელთა მიწოდება მოითხოვება რეგულირებით ან ბაზრის კონვენციით („ჩვეულებრივი" შესყიდვები და გაყიდვები) გარკვეულ ვადებში, შეძენა და გაყიდვა აისახება ვაჭრობის თარიღით: ეს ის თარიღია, როდესაც კომპანიამ აიღო ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულება. ყველა სხვა შეძენა აღიარდება მაშინ, როდესაც საწარმო გახდება მოცემული ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მონაწილე მხარე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსურ აქტივებს შეფასების შემდეგ კატეგორიებად აჯგუფებს: რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL'), რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ('FVOCI') და ამორტიზებული ღირებულებით ('AC'). ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნეს მოდელზე, რომელიც გამოიყენება ფინანსური აქტივების მართვისთვის; და (ii) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს მოდელი. ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი'), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი') ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა" ბიზნეს მოდელში და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL').

კომპანიის აქტივებისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს მოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება და როგორ ხდება ხელმძღვანელების ანაზღაურება.

ფინანსური აქტივები– კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას ("SPPI").

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც „რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება-ზარალში ასახვით". SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სასესხო ვალდებულებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისთვის და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები წარდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გათვალისწინებით, წმინდად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური იჯარის მოთხოვნებისთვის, კომპანია საერთო სამ ეტაპიან მოდელს იყენებს, რომელიც დამყარებულია თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხის ცვლილებაზე. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე. 1-ლი ეტაპის ფინანსური ინეტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება თანხით, რომელიც წარმოადგენს ამ ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს, რომელიც შესაძლოა გამოწვეული იყოს საკრედიტო შემთხვევის დადგომისას შემდეგი 12 თვის განმავლობაში, ან ამ ინსტრუმენტის კონტრაქტული ვადის განმავლობაში, რომელიც უფრო ხანმოკლეა ('12 თვიანი საკრედიტო ზარალი'). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გამოვლინდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ('SICR'), აქტივი გადადის მე-2 ეტაპზე და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე. ეს მოქმედია სახელშეკრულებო ვადის გასვლამდე, მაგრამ ითვალისწინებს მოსალოდნელ გადახდილ ავანსებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში („მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი"). თუ კომპანია გადაწყვეტს, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია, აქტივი გადადის მესამე ეტაპზე და მისი ECL-ი ფასდება როგორც მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კომპანია იყენებს ფასს 9-ის გამარტივებულ მიდგომას სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის, რომლის მიხედვითაც ზარალის რეზერვი ფასდება თანხით, რომელიც ამ ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლია. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად, ხორციელდება სავაჭრო მოთხოვნების ნაშთების შეფასება.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადის გასვლა ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო გარიგება, რომლითაც (i) ჯგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კომპანია გადაცემულ აქტივზე კონტროლს ინარჩუნებს, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და, ამავე დროს, ამ შესაძლებლობის გამოყენება შეუძლია ცალმხრივად და აქტივის გადაცემაზე ყოველგვარი დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც 'შემდგომი ამორტიზებული ღირებულებით' ('AC'), გარდა (i) "რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა" ("FVTPL"): ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს, პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემძენის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური საგარანტიო ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოეწურება).

ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ იწვევს ვალდებულების დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის („catch up") მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელების კაპიტალთან დაკავშირებულ ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთ გადაფარვის მსგავსი უფლება: (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას, (ii) დეფოლტის შემთხვევაში და (iii) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) არსებობს სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადის მიღებისთვის, რომელიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია ("FVTPL"). მახასიათებლებს, რომლებიც მხოლოდ კანონმდებლობით განისაზღვრება, როგორიცაა მაგალითად სავალო ვალდებულებების რესტრუქტურიზაციის კანონმდებლობა გარკვეულ ქვეყნებში, გავლენა არა აქვს მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდაზე. შეზღუდული ნაშთები გამოირიცხება ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტებისაგან ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მომზადების მიზნებისათვის. ნაშთები, რომელთა გადაცვლაზე ან რომელთა მეშვეობით ვალდებულების ანგარიშსწორებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოდან მინიმუმ თორმეტ თვიანი შეზღუდვა მაინც არსებობს, აისახება სხვა გრძელვადიან აქტივებში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. სავაჭრო მოთხოვნები აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაჰენტი ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, გაწეული გარიგების დანახარჯების გარეშე, შემდეგ კი აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზება. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული საერთო და სპეციფიკური დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიკუთვნებადია აქტივის შეძენასთან, მშენებლობასთან ან შექმნასთან, და რომელიც რეალური ღირებულებით არ აღირიცხება, და რასაც მის განზრახული მიზნით მოხმარებისათვის ან გასაყიდად მნიშვნელოვანი დრო სჭირდება (განსაკუთრებული აქტივი), შეადგენს ამ აქტივების თვითღირებულების ნაწილს, თუ კაპიტალიზების დაწყების თარიღია 2009 წლის 1 იანვარი ან შემდეგი თარიღი.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღია, როდესაც: (ა) კომპანია ეწევა დანახარჯებს განსაკუთრებული აქტივისათვის; (ბ) იგი ეწევა სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს; და (გ) იგი ახორციელებს ღონისძიებებს, რაც აუცილებელია აქტივის გამიზნული მოხმარებისთვის ან გასაყიდად მოსამზადებლად. კაპიტალიზაცია წყდება მაშინ, როდესაც განსაკუთრებული აქტივის გამიზნული მოხმარებისთვის, ან გასაყიდად მომზადებისათვის საჭირო ყველა ღონისძიება დასრულდება.

კომპანია ახორციელებს სესხით სარგებლობასთან დაკავშრებული იმ დანახარჯების კაპიტალიზებას, რომელთა თავიდან აცილება შესაძლებელი იქნებოდა კაპიტალ-დანახარჯები რომ არ გაწეულიყო განსაკუთრებულ აქტივებზე. კაპიტალიზებული სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები გამოითვლება კომპანიის საშუალო დაფინანსების დანახარჯის (შეწონილი საშუალო საპროცენტო განაკვეთი მრავლდება განსაკუთრებულ აქტივების დანახარჯებზე), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც თანხები ნასესხებია კონკრეტულად განსაკუთრებული აქტივის შეძენისათვის. ასეთ შემთხვევაში, კაპიტალიზდება კონკრეტულ ნასესხებ თანხასთან დაკავშირებით, სესხით სარგებლობასთან მიმართებით, ფაქტობრივად გაწეული დანახარჯები, შემცირებული ნებისმიერი საინვესტიციო შემოსავლით ამ ნასესხები თანხების დროებითი ინვესტირებიდან.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნა. როდესაც კომპანია მეიჯარეა და აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა მოიჯარეს, იჯარით გაცემული აქტივი აისახება, როგორც ფინანსური იჯარა და აღირიცხება სამომავლო საიჯარო გადასახდელების დისკონტირებული ღირებულებით. ფინანსური იჯარა თავდაპირველად აღიარდება დაწყებისას (როდესაც იწყება იჯარის ვადა) განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (იჯარის შეთანხმების გაფორმების თარიღსა და მხარეების მიერ იჯარის ძირითადი დებულებების დაცვის ვალდებულების აღების თარიღს შორის უწინარესი).

მთლიან მოთხოვნასა და დისკონტირებულ ღირებულებას შორის განსხვავება წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს. ეს შემოსავალი აღიარდება იჯარის ვადის განმავლობაში ნეტო საინვესტიციო მეთოდის გამოყენებით (დაბეგვრამდე), რაც ასახავს მუდმივ პერიოდულ უკუგებას. იჯარის თაობაზე მოლაპარაკებასა და შეთანხმების მიღწევასთან დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება ფინანსური იჯარის მოთხოვნის საწყის შეფასებაში და ამცირებს იჯარის ვადის განმავლობაში აღიარებული შემოსავლის ოდენობას. იჯარიდან მიღებული ფინანსური შემოსავალი მოცემული წლის მოგება-ზარალში აისახება.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზოგადი მოდელის შესაბამისად/გამარტივებული მიდგომის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება ისე, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სესხებისა და ავანსებისთვის და აღიარდება ანარიცხის ანგარიშის მეშვეობით, მოთხოვნის წმინდა საბალანსო ღირებულების ფინანსურ იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ახლანდელ ღირებულებამდე ჩამოსაწერად. შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებში ასახულია ფულადი ნაკადები, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას საიჯარო აქტივების მიღებისა და გაყიდვის შედეგად.

ფინანსური იჯარის ვალდებულებები. როდესაც კომპანია არის მოიჯარე და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა კომპანიას, საიჯარო აქტივები კაპიტალიზდება ძირითად სამუალებებში იჯარის დაწყებისას, საიჯარო აქტივების რეალურ ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დისკონტირებულ ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. თითოეული საიჯარო გადახდა გადანაწილდება ვალდებულებასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი განაკვეთი დასაფარ ფინანსური ნაშთზე. შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებები, სამომავლო ფინანსური ხარჯების გარეშე, აისახება სხვა ნასესხებ სახსრებში. საპროცენტო ხარჯი მოცემული წლის მოგება-ზარალს დაერიცხება იჯარის ვადის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ფინანსური იჯარის ფარგლებში შეძენილ

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აქტივებს ცვეთა ერიცხება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ან უფრო ხანმოკლე საიჯარო ვადის განმავლობაში, თუ კომპანია არ არის საკმარისად დარწმუნებული, რომ იგი მიიღებს აქტივის საკუთრებას, იჯარის ვადის დასრულებისას.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად. ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები იბეგრება მოგების გადასახადით გამოანგარიშებამდე მთლიანი მოგების დადგენილ ღირებულებაზე, რომელიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლით, რომელიც ითვლება როგორც დასაბეგრ მოგებაზე გამოცხადებული და გადახდილი მოგების გადასახადის წილი იმავე წლის მთლიან წმინდა მოგებაში, გამრავლებული გასაცემ დივიდენდებზე. აღსანიშნავია, რომ საგადასახადო ჩათვლის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილ რეალურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის რეალური თარიღისა. პირობითი საგადასახადო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება დივიდენდების გადახდისას, არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგვრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლებით აღირიცხება მუხლში 'გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა' საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ხელმძღვანელობა კომპანიას გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღიარდება მოგების გადასახადის მდგომარეობისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან მეტად სავარაუდოა, რომ ეს გახდება მიზეზი გამოწვევებისა და დამატებითი გადასახადების დაკისრებისა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ამჟამად ძალაშია ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები, ჯარიმებისა და საპროცენტო განაკვეთის გარდა, აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დამატებითი ღირებულების გადასახადი (დღგ). წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) მოთხოვნების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღგ ამოღებადია ჩასათვლელი დღგ-ის საპირისპიროდ, დღგ-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე. გადასახდელი დღგ, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შეძენასთან გადაიდება 5 - 10 წლით იმ საწარმოებისთვის, რომელთა დღგ-სგან გათავისუფლებული ბრუნვა 20% ან მეტია

მარაგები. მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება შეწონილი საშუალოს საფუძველზე და შედგება შესყიდვის ფასისგან, წარმოებისა და გადამუშავების საფასურისგან, და სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებისაგან, რომელიც გაიწევა მარაგების მიმდინარე კონდიციამდე და მდებარეობამდე მისაყვანად. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობისას, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი აქტივი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოდინება. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს ინდიკატორი, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში.

საწესდებო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება საკუთარ კაპიტალში, შემოსავლებიდან გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულების ნამეტი გამოშვებული აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება გაუნაწილებელი მოგებიდან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნაში.

ვალდებულებების და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

გადასახადები და ხარჯები, როგორიცაა, მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ან მარეგულირებლის საფასური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც ადგილი ექნება მავალდებულებელ მოვლენას, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის; თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსების სახით.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიას ჩვეულებრივი საქმიანობისას. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე.

ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, დაბრუნების და დღგ-ს გარეშე.

მომსახურების გაყიდვა. მომსახურების გაყიდვა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც მომსახურების გაწევა მოხდა, კონკრეტული ოპერაციის საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე, ფაქტობრივად გაწეული მომსახურების წილის შეფასებით მთლიანად გასაწევ მომსახურებაში.

როდესაც ხელშეკრულება სამუშაოს შესრულების რამდენიმე მოვალეობას შეიცავს, ოპერაციის ფასი თითოეულ სამუშაოს შესრულების მოვალეობაზე გადანაწილდება მათი ინდივიდუალური გასაყიდი ფასის საფუძველზე.

ამონაგები კონტეინერების, საერთო ტვირთისა და დამატებითი მომსახურებიდან. ამონაგები კონტეინერების და საერთო ტვირთის ოპერირებიდან, ისევე, როგორც ამონაგები დამატებითი მომსახურების გაწევიდან, აღიარდება მოვლენებზე დაყრდნობით. ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევის შემდეგ და ეფუძნება დატვირთვა-ჩამოტვირთვის სიებს, ტერმინალის დატოვების ჩანაწერებს (TDRs), შემაჯამებელ ცხრილებს და ა.შ.

ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან. ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან აღიარდება, როდესაც ხომალდი შედის ნავსადგურში (ნავმისადგომთან). ამონაგები აღიარდება წმინდად, ფასდათმომების გამოკლებით.

ამონაგები იჯარიდან. კომპანია იღებს საარენდო შემოსავალს იჯარით გაცემული ნავმისადგომებიდან საოპერაციო იჯარის ქვეშ. იჯარის ამონაგები საოპერაციო იჯარიდან აღიარებულია წრფივი მეთოდით საიჯარო პერიოდის განმავლობაში, იმის მიუხედავად, თუ როდის არის გადახდის ვადა.

ამონაგები სახმელეთო ოპერაციებიდან შედგება სხვადასხვა, ერთმანეთთან დაკავშირებული ამონაგების ნაკადიდან, რომელიც შესაძლებელია გაიყოს მოვლენასა და დროსთან დაკავშირებულ მომსახურებებს შორის. მოვლენასთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტეინერების საწყობის ოპერაციებს და ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევისთანავე. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტეინეტერების და საერთო ტვირთის საწყობებს, საავტომობილო პარკინგსა და ტერმინალის მომსახურების საფასურის ამონაგებს. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები აღიარდება ყოველთვიური ამონაგების საფუძველზე.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი, გარდა რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულისა ("FVTPL"), აღიარდება სავალო ინსტრუმენტისთვის დარიცხვის საფუძველზე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ამ მეთოდით საპროცენტო შემოსავლის სახით გადავადდება მხარეებს შორის ხელშეკრულების ყველა საკომისიო, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, ასევე ყველა პრემია ან ფასდათმობა. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ნომინალური საპროცენტო განაკვეთით და მოგება-ზარალში აისახება „ფინანსური შემოსავლის" მუხლში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საკომისიო, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, მოიცავს კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შეძენასთან დაკავშირებულ საკომისიოს, მაგალითად, საკომისიო კრედიტუნარიანობის შეფასებისთვის, გარანტიების ან გირაოს შეფასებისა და აღრიცხვისთვის, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკებისთვის და ოპერაციის დოკუმენტების დამუშავებისთვის.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებიდან, გარდა (i) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც გაუფასურდა (მე-3 ეტაპი), როდესაც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხით დაკორექტირებული ინსტრუმენტის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, და (ii) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებია, რომლებისთვისაც კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დარიცხვა ხდება ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

სახელმწიფო გრანტები. სახელმწიფო გრანტები აღიარდება რეალური ღირებულებით, როდესაც არსებობს გონივრული რწმუნება, რომ გრანტი მიღებული იქნება და კომპანია შეასრულებს ყველა დაკავშირებულ პირობას.

ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები აისახება გრძელვადიან ვალდებულებებში, გადავადებული შემოსავლის სახით და მოგება-ზარალზე დაკრედიტდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, დაკავშირებული აქტივების მოსალოდნელი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დანახარჯებთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები გადავადდება და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება სხვა საოპერაციო შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც საჭიროა იმ დანახარჯებთან შესაბამისობისათვის, რომელთა კომპენსირებაც არის გრანტის *მიზანი.*

მომუშავეთა გასამრჯელოები. ხელფასი, სარგო, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და სამედიცინო დაზღვევა, დაირიცხება იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. დაშვებების და მსჯელობის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა, აგრეთვე, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას იყენებს გარკვეულ განსჯას შეფასებებთან ერთად. განსჯას, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, შეიცავს შემდეგს:

ფინანსური იჯარა და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. ხელმძღვანელობა განსჯას იყენებს, რათა განსაზღვროს ფინანსური აქტივების და საიჯარო აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და უკუგება არსებითად არის თუ არა გადაცემული პარტნიორებზე, კერძოდ რომელი რისკები და უკუგებაა ყველაზე მნიშვნელოვანი და რა არის არსებითად ყველა რისკი და უკუგება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების საწყისი აღიარება. ჩვეულებრივი საქმიანობისას კომპანია ახორციელებს ოპერაციებს თავის დაკავშირებულ მხარეებთან. IFRS 9-ის მიხედვით, მოითხოვება ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება, მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი მსგავსი ოპერაციებისათვის, განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისათვის, გარიგებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით ხორციელდება, თუ არასაბაზრო განაკვეთებით. განსჯა ეფუძნება არადაკავშირებულ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

ფუნქციონირებადი საწარმო. ხელმძღვანელობამ წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა, ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაკმაყოფილებას საქმიანობის ჩვეულებრივ პროცესში. ამ საკითხის განსჯისას ხელმძღვანელობამ განიხილა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, ამჟამინდელი განზრახვები, ოპერაციების მომგებიანობა და ასევე გაანალიზა კომპანიის სამომავლო ოპერაციები

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მნიშვნელოვანი შეფასებაა და გულისხმობს მეთოდოლოგის, მოდელებისა და მონაცემების გამოყენებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ ინფორმაცია განმარტებულია 24-ე შენიშვნაში. საკრედიტო ზარალის ანარიცხზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს შემდეგ კომპონენტებს: დეფოლტის რეიტინგებს, ისევე როგორც მაკროეკონომიკური სცენარების მოდელებს. კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს და ამტკიცებს მოდელებსა და მონაცემებს, რათა შეამციროს სხვაობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის.

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის გამოიყენა დასაბუთებადი პერსპექტიული ინფორმაცია, ძირითადად საკუთარი მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მოდელის შედეგი. მნიშვნელოვანი პერსპექტიული დაშვებები, რომლებიც კორელაციაშია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან, იყო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსები და საქართველოს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის რეიტინგი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი გაზრდა ("SICR"). იმისათვის, რომ განისაზღვროს ადგილი ჰქონდა თუ არა რისკის მნიშვნელოვან გაზრდას, კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტის მომსახურების ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის რისკს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ადარებს თავდაპირველი აღიარებისას დეფოლტის რისკს. შეფასება მოიცავს საკრედიტო რისკის ფარდობით ზრდას და არა საკრედიტო რისკის კონკრეტული დონის მიღწევას საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. კომპანია ითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დასაბუთებად პერსპექტიულ ინფომრაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რაც მოიცავს ფაქტორების სპექტრს, მათ შორის კონკრეტული მომხმარებლის პორტფელის ქცევის ასპექტებს. კომპანია საკრედიტო რისკის გაზრდის ქცევით ნიშნებს გამოავლენს გადახდისუუნარობის დადგომამდე და შესაფერის პერსპექტიულ ინფორმაციას ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შეფასებაში, ინდივიდუალური ინსტრუმენტის ან პორტფელის დონეზე.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი, ძირითადად, გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავებენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებულ იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ იყოს განსხვავებული ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე ექნებოდა შემდეგი გავლენა: გაზრდა 2,086 ათასი ლარით ან შემცირება 1,695 ათასი ლარით (2017 წელი: გაზრდა 2,224 ათასი ლარით ან შემცირება 1,875 ათასი ლარით).

ძირითადი საშუალებების შეფასება. კომპანიის ძირითადი საშუალებები რეალური ღირებულებით არის შეფასებული შპს KPMG საქართველოს მიერ მომზადებულ ანგარიშზე დაყრდნობით. აქტივის კლასებისთვის, იქ სადაც ბაზრის მონაცემები ხელმისაწვდომია, შემფასებელმა გამოიყენა საბაზრო მიდგომა, პირდაპირი საბაზრო შედარების მეთოდის გამოყენებით.

საბაზრო მიდგომა გვაწვდის ღირებულების მინიშნებას აქტივის შედარების საშუალებით იდენტურ ან შესადარის (რომელიც მსგავსია) აქტივთან, რომლის ფასის შესახებ ინფორმაცია ხელმისაწვდომია. კომპანიის მიწის ნაკვეთებისა და არასპეციალიზირებული აქტივების რეალური ღირებულების განსასაზღვრად გამოყენებული იყო საბაზრო მიდგომა. დანარჩენი აქტივებისთვის, შესადარისი საბაზრო მონაცემების ნაკლებობისა და საკუთრების ბუნების გამო, რეალური ღირებულება დადგინდა ფასის მიდგომის საფუძველზე

ღირებულების მიდგომა გვაწვდის ღირებულების მითითებას აქტივის ამჟამინდელი ჩანაცვლების ან რეპროდუქციის ღირებულების გამოანგარიშების მეშვეობით და ახორციელებს ფიზიკური გაუარესებისა და სხვა შესაბამისი მოძველების გამორიცხვას. ღირებულების მიდგომა გამოიყენებოდა კომპანიის სპეციალიზირებული აქტივების რეალური ღირებულების დადგენისას. ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება (DRC) - საგნის შექმნის ღირებულების ოდენობა, გაანალიზებული სამიზნის მსგავსი, დადგინდა ანალიზის თარიღის დღეს არსებული საბაზრო ფასების მიხედვით, შემცირებული ყველა შესაბამისი ცვეთისა და გაუფასურების ფორმებით.

საბოლოოდ, შემოსავლის მიდგომა, რომელიც ეფუძნება იმას, რომ ბაზარზე აქტივისთვის გადახდილი ღირებულება განისაზღვრება მომავალში მის მიერ ფულადი სახსრების წარმოქმნის შესაძლებლობით, გამოყენებულ იქნა კომპანიის შეფასებული სპეციალიზირებული აქტივის ეკონომიკური ცვეთის ოდენობის განსასაზღვრად. შემოსავლის მიდგომის ფარგლებში მოპოვებული შედეგი წარმოადგენს ზედა ზღვარს სპეციალიზირებული აქტივების რეალური ღირებულებისათვის.

ამ ანალიზის შედეგად, საანგარიშო თარიღისათვის, კომპანიის აქტივები არ ჩაითვალა ეკონომიკურად მოძველებულად.

ძირითადი მოსაზრებები, რომლებიც საფუძვლად უდევს საკუთრების ღირებულების დადგენას შემოსავლის მიდგომით, არის ის მოსაზრებები, რომელიც კავშირშია შესაძლო ამონაგებთან და შესაფერის დისკონტირების განაკვეთებთან. შეფასებები რეგულარულად ადარებს საბაზრო ინფორმაციას და კომპანიის რეალურ ტრანზაქციებს და ასევე ბაზრის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციასაც. მოსაზრებებში გონივრულად შესაძლო ცვლილებების ერთობლივ შეფასებაზე გავლენა , ყველა სხვა მუდმივ შესადარისებთან ერთად, შედგეგია:

- WACC შეფასება იყო 11.46%. თუ ეს მაჩვენებელი 1%-ით გაიზრდებოდა / შემცირდებოდა, ქონების გამოყენების ღირებულება იქნებოდა 84,660 ათასი ლარით ნაკლები/68,430 ათასი ლარით მეტი.
- თუ DCF მოდელის შეფასებული ამონაგები გაიზრდებოდა/შემცირდებოდა 5%-ით, ქონების გამოყენების ღირებულება იქნებოდა 101,727 ათასი ლარით მეტი/101,727 ათასი ლარით ნაკლები.

5 ახალი სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები

ფასს 9-ის- „ფინანსური ინსტრუმენტები" - მიღება. კომპანიამ ფასს 9 - *ფინანსური ინსტრუმენტები* - 2018 წლის 1 იანვარს მიიღო. კომპანიამ არჩია შესადარისი ციფრების არგადაანგარიშება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების კორექტირებები აღიარა გაუნაწილებელი მოგების საწყის ნაშთში, სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღით, 2018 წლის 1 იანვარი. შედეგად, ფასს 7-ის - *ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები* - გამოყენებულ იქნა მხოლოდ მიმდინარე პერიოდში. შესადარისი პერიოდის განმარტებით შენიშვნებში გამეორებულია გასული წლის განმარტებით შენიშვნებში ასახული ინფორმაცია.

მიმდინარე პერიოდში მიღებული ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკა აღწერილია მე-*3 შენიშვნაში. 2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც შესადარის ინფორმაციაზე ვრცელდება, აღწერილია 28-ე შენიშვნაში.*

ბასს 39-ის შესაბამისად შეფასებული კომპანიის ფინანსური აქტივები და ახალი თანხები არსებითად არ არის განსხვავებული ფასს 9-ის შემოღებით თარიღის, 2018 წლის 1 იანვარის მდგომარეობით, რადგან ახალი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელს არ ჰქონია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ამგარიშგებაზე.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. მე-13 შენიშვნაში განმარტებული ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ყველა კატეგორია ხელახლა კლასიფიცირდა ბასს 39-ის „სესხები და მოთხოვნების" ("L&R") კატეგორიიდან ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების კატეგორიაში, ფასს 9-ის შესაბამისად, ამ სტანდარტის შემოღების თარიღით. ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უმნიშვნელო იყო.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები ამორტიზირებული ღირებულებით იყო გატარებული. ფინანსური ვალდებულებების შეფასების კლასიფიკაციაში ცვლილებები არ განხორციელებულა.

ფასს 15-ის „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან" მიღება. კომპანიამ გამოიყენა ფასს 15-ზე გდასვლის გამარტივებული მეთოდი და არჩია გამარტივებული გადასვლის მეთოდის ხელმისაწვდომი პრაქტიკულად მოსახერხებელი ღონისძიებების მიღება. კომპანია ფასს 15-ს რეტროსპექტულად იყენებს მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებთან მიმართებით, რომლებიც დასრულებული არ იყო თავდაპირველად შემოღების თარიღით (2018 წლის 1 იანვარი). არ ყოფილა ფასს 15-ზე გადასვლის გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მგომარეობით და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის.

კომპანიისთვის შემდეგი შესწორებული სტანდარტები ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 იანვრიდან, თუმცა არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიაზე:

- ცვლილებები ფასს 2-ში, „აქციებზე დაფუძნებული გადახდა" (გამოცემულია 2016 წლის 20 ივნისს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ცვლილებები ფასს 4-ში - „ფასს-ის 9, ფინანსური ინსტრუმენტები, გამოყენება ფასს-თან 4, სადაზღვევო ხელშეკრულებები" - ცვლილებები ფასს-ში 4 (გამოცემულია 2016 წლის 12 სექტემბერს და ძალაში შედის, გამოყენებული მიდგომის მიხედვით, 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის იმ საწარმოებისათვის, ვინც აირჩევს დროებითი გათავისუფლების გამოყენების ალტერნატივას, ან როდესაც საწარმო პირველად გამოიყენებს ფასს-ს 9 იმ საწარმოებისათვის, ვინც გადაფარვის მეთოდს აირჩევს).
- ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები 2014-2016 წწ. ციკლში – ცვლილებები ფასს-ში 1 და ასს-ში 28 (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ფაისკ 22 „სავალუტო ოპერაციები და ავანსის გათვალისწინება" (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).

5 ახალი სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

- ცვლილებები ასს 40-ში „საინვესტიციო ქონება“ (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).

6 საბუღალტრო აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ გამოუყენებია, არის შემდეგი:

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ბასს-ს მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).

ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვასთან ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსავლის ან ზარალის აღიარება, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ფასს 16, „იჯარა“ (გამოცემულია 2016 წლის 13 იანვარს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ახალი სტანდარტით დადგენილია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენის და გამჟღავნების პრინციპები. ყველა იჯარის შედეგია მოიჯარის მიერ აქტივის გამოყენების უფლების მიღება საიჯარო ურთიერთობის დასაწყისში და როდესაც საიჯარო გადახდები დროთა განმავლობაში ხორციელდება, დაფინანსების მიღებაც. შესაბამისად, ფასს 16-ით გამორიცხულია იჯარის კლასიფიკაცია საოპერაციო იჯარად და ფინანსურ იჯარად, როგორც ეს მოითხოვებოდა ბას-ით 17 და სანაცვლოდ შემოღებულია იჯარის აღრიცხვის ერთი მოდელი. მოიჯარეს მოეთხოვება აღიაროს: (ა) აქტივები და ვალდებულებები ყველა იჯარისათვის, რომელთა ხანგრძლივობა აღემატება 12 თვეს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბაზისო აქტივის ღირებულება დაბალია; და (ბ) საიჯარო აქტივების ცვეთა მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში და სხვა სრულ შემოსავალში განაცალკევოს საიჯარო ვალდებულებების პროცენტისაგან. ფასს 16-ით არსებითად გადატანილია ასს-ში 17 მოცემული მეიჯარის აღრიცხვის მოთხოვნები. შესაბამისად, მეიჯარე განაგრძობს თავისი იჯარის კლასიფიკაციას საოპერაციო იჯარად და ფინანსურ იჯარად, და ამ ორი ტიპის იჯარის განსხვავებულად აღრიცხვას.

კომპანიამ გადაწყვიტა ახალი სტანდარტის მიღება მისი მიღების სავალდებულო თარიღიდან, 2019 წლის 1 იანვრიდან, მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მეთოდით, შესადარისების დამტკიცების გარეშე. აქტივები გამოყენების უფლებით საკუთრების იჯარისთვის შეფასდება ახალ წესებზე გადასვლისას, თითქოს ისინი სულ გამოიყენებოდა. ყველა სხვა გამოყენების უფლებით აქტივები ფასდება იჯარის ვალდებულების ოდენობით, მიღებისას (კორექტირებული ნებისმიერი წინასწარ გადახდილი თუ დაგროვილი დანახარჯებისთვის). კომპანიამ შეაფასა ახალი სტანდარტის გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე როგორც არა არსებითი.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ - (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს ამლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს

6 საბუღალტრო აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ფასკ 23 "განუსაზღვრელობა მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით" (გამოცემულია 2017 წლის 7 ივნისს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს). ბასს 12-ში მითითებულია, თუ როგორ უნდა აღირიცხოს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადი, მაგრამ არ არის განსაზღვრული თუ როგორ უნდა აისახოს გაურკვევლობის გავლენა. ამ ინტერპრეტაციაში განმარტებულია, თუ როგორ უნდა იქნეს გამოყენებული ბასს 12-ში მოცემული აღიარების და შეფასების მოთხოვნები, როდესაც გაურკვევლობა არსებობს მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით. საწარმომ უნდა განსაზღვროს თითოეული გაურკვეველი საგადასახადო მიდგომა განიხილოს ცალ-ცალკე თუ ერთ ან მეტ გაურკვეველ საგადასახადო მიდგომასთან ერთად, იმის მიხედვით, თუ რომელი მიდგომა უზრუნველყოფს გაურკვევლობის გადაჭრის უკეთესად პროგნოზირებას. საწარმომ უნდა გააკეთოს დაშვება, რომ საგადასახადო ორგანო შეისწავლის იმ თანხებს, რომელთა შემოწმების უფლებაც გააჩნია მას და შემოწმებისას მას შესწავლილი ექნება ყველა დაკავშირებული ინფორმაცია. თუ საწარმო დაასკვნის, რომ არ არის მოსალოდნელი საგადასახადო ორგანოს მიერ გაურკვეველი გადასახადის მოცემული მიდგომის მიღება, გაურკვევლობის ეფექტი აისახება დაკავშირებული დასაბეგრი მოგების ან ზარალის, საგადასახადო ბაზის, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის, გამოუყენებელი საგადასახადო კრედიტის ან საგადასახადო განაკვეთების განსაზღვრაში ყველაზე მეტად სავარაუდო თანხის ან მოსალოდნელი ღირებულების გამოყენებით, რაც დამოკიდებულია საწარმოს მოლოდინზე იმასთან დაკავშირებით, თუ რომელი მეთოდით იქნება უზრუნველყოფილი გაურკვევლობის აღმოფხვრის უკეთესად განჭვრეტა. საწარმო სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების სახით ასახავს ფაქტების ან გარემოებების ცვლილების ან ახალი ინფორმაციის გავლენას, რაც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ განსჯაზე ან შეფასებებზე. ფაქტების და გარემოებების ცვლილებების ან ახალი ინფორმაციის, რასაც შეუძლია გამოიწვიოს განსჯის ან შეფასების ხელახლა განხორციელება, მაგალითები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემოწმებებით ან სხვა ზომებით საგადასახადო ორგანოს მიერ, საგადასახადო ორგანოს მიერ დადგენილი წესების ცვლილებები ან საგადასახადოს მიერ საგადასახადო მიდგომის შემოწმების ან ხელახლა შემოწმების უფლების ვადის გასვლა. საგადასახადო მიდგომასთან დაკავშირებით საგადასახადო ორგანოსთან შეთანხმება ან უთანხმოება თავისთავად, არ არის სავარაუდო, რომ წარმოადგენდეს ფაქტების და გარემოებების ცვლილებას ან ახალ ინფორმაციას, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ განსჯაზე და შეფასებებზე. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ინტერპრეტაციის გავლენის შეფასებას.

ავანსის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - ცვლილებები ფასს 9-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებები იძლევა იმ სესხებისა და სავალო ვალდებულებების ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების საშუალებას, რომელთა ავანსად გადახდა შესაძლებელია თანხით, რომელიც ამორტიზებულ ღირებულებაზე ნაკლებია. მაგალითად, რეალური ღირებულება ან თანხას, რომელიც მოიცავს მსესხებლისთვის გადასახდელ გონივრულ კომპენსაციას, რომლის ოდენობა ამ ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების დარჩენილ ვადაში საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ზრდის ეფექტის ახლანდელი ღირებულების ტოლია. ამასთან, სტანდარტის დასკვნის საფუძველში ჩამატებული ტექსტით დადასტურებულია ფასს 9-ის არსებული სახელმძღვანელო მითითებები, რომ იმ ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება ან გაცვლა, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებითაა შეფასებული და არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, განაპირობებს შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვას. ამიტომ, საანგარიშგებო საწარმოები უმეტესწილად ვერ შეძლებენ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გადასინჯვას სესხის დარჩენილი მომსახურების ვადისთვის, რათა თავიდან

6 საბუღალტრო აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

აიცილონ სესხის მოდიფიცირებისას მოგება-ზარალზე გავლენა. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ინტერპრეტაციის გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ბასს 28-ში "გრძელვადიანი წილი მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში " (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებებში გარკვევითაა მინიშნებული, რომ საწარმოებმა ფასს 9 უნდა გამოიყენონ იმ გრძელვადიანი სესხების, პრივილეგირებული აქციებისა და მსგავსი ინსტრუმენტების მიმართ, რომლებიც ინვესტიციის მიმღებში კაპიტალ-მეთოდით წმინდა ინვესტიციის ნაწილია, სანამ ისინი შეამცირებენ მსგავს საბალანსო ღირებულებას ინვესტიციის მიმღების იმ ზარალის წილით, რომელიც აღემატება ინვესტორის წილს ჩვეულებრივ აქციებში. კომპანია არ მოელის, რომ ეს ცვლილებები არსებით გავლენას მოახდენენ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებების 2015-2017 წწ. ციკლი - ცვლილებები ფასს 3-ში, ფასს 11-ში, ბასს 12-სა და ბასს 23-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 დეკემბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შეზღუდული მოქმედების სფეროს მქონე ეს ცვლილებები ოთხ სტანდარტს ეხება. ფასს 3-ში ახსნილია, რომ შემძენმა ხელახლა უნდა შეაფასოს ერთობლივ ოპერაციაში ადრე მის მიერ ფლობილი წილი, როდესაც ის ამ ბიზნესის კონტროლს მოიპოვებს. საპირისპიროდ, ფასს 11-ში ერთმნიშვნელოვნადაა ახსნილი, რომ ინვესტორმა ხელახლა არ უნდა შეაფასოს ადრე მის მიერ ფლობილი წილი, როდესაც ის ერთობლივ ოპერაციაზე ერთობლივ კონტროლს მოიპოვებს, არსებული მოთხოვნების მსგავსად, როდესაც მეკავშირე საწარმო ერთობლივი საწარმო ხდება და პირიქით. შეცვლილ ბასს 12-ში ახსნილია, რომ საწარმო დივიდენდებთან დაკავშირებულ მთელ მოგების გადასახადს აღიარებს, როდესაც მას აღიარებული აქვს ოპერაციები ან მოვლენები, რომლებმაც წარმოქმნა დაკავშირებული მოგების განაწილება. მაგალითად, მოგება-ზარალში ან სხვა სრულ შემოსავალში. ახლა ცხადია, რომ ეს მოთხოვნა ყველა ვითარებას ეხება იმდენად, რამდენადაც კაპიტალად კლასიფიცირებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის გადახდები წარმოადგენს მოგების განაწილებას, და არა მარტო იმ შემთხვევებში, როდესაც საგადასახადო შედეგი გამოწვეულია განაწილებულ ან გაუნაწილებელ მოგებაზე განსხვავებული საგადასახადო განაკვეთების გამო. გადასინჯული ბასს 23-ში ახლა მოცემულია ცალსახა მითითებები, რომ კონკრეტული აქტივის დასაფინანსებლად მოძიებული ნასესხები სახსრები გამოირიცხება საერთო ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯებისგან, რომლებიც კაპიტალიზაციის კრიტერიუმებს აკმაყოფილებენ მხოლოდ კონკრეტული აქტივის ასრებითად დასრულებამდე. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ბასს 19-ში „პროგრამის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება" (გამოცემულია 2018 წლის 7 თებერვალს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებებში მითითებულია, როგორ უნდა განისაზღვროს საპენსიო ხარჯები დადგენილგადასახდელიანი საპენსიო პროგრამის ცვლილების შემთხვევაში. პროგრამის ცვლილებისას - ცვლილების შეტანა, შემცირება ან ანგარიშსწორება - ბასს 19-ით მოითხოვება წმინდა დადგენილი სარგებლის ვალდებულების ან აქტივის წმინდა დადგენილგადასახდელიანი ვალდებულების ან აქტივის ხელახლა შეფასება. ამ ცვლილებებით მოითხოვება ამ შეფასების განახლებული დაშვებების გამოყენება, რათა განისაზღვროს მიმდინარე მომსახურების დანახარჯი წმინდა პროცენტით, პროგრამის ცვლილების შემდეგ დარჩენილი საანგარიშგებო პერიოდისთვის. ამ ცვლილებების შეტანამდე ბასს 19-ში მითითებული არ იყო, როგორ უნდა განსაზღვრულიყო ეს ხარჯები პროგრამის ცვლილების შემდგომ პერიოდში. განახლებული დაშვებების გამოყენების მოთხოვნით მოსალოდნელია, რომ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისთვის უზრუნველყოფილი იქნება სასარგებლო ინფორმაცია. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის კონცეპტუალურ საფუძვლებში (გამოცემულია 2018 წლის 29 მარტს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). გადასინჯული კონცეპტუალური საფუძვლები მოიცავს ახალ თავს შეფასების შესახებ; სახელმძღვანელო მითითებებს საქმიანობის ფინანსური შედეგების შესახებ; გაუმჯობესებულ განმარტებებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს - განსაკუთრებით ვალდებულების განმარტება; ასევე

6 საბუღალტრო აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

მნიშვნელოვანი საკითხების ახსნას, როგორიცაა მაგალთად, ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით ზედამხედველობის, წინდახედულობისა და შეფასების განუსაზღვრელობის როლი. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საწარმოს განმარტება – ცვლილებები ფასს 3-ში (გამოცემულია 2018 წლის 22 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებებში გადასინჯულია საწარმოს განმარტება. საწარმო შედგება რესურსებისა და პროცესებისაგან, რომლებსაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ პროდუქციის წარმოების შესაძლებლობაში. ახალ სახელმძღვანელო მითითებებში მოცემულია ჩარჩო იმის შესაფასებლად, როდის არსებობს რესურსები და არსებითი პროცესები, მათ შორის ადრეულ ეტაპზე მყოფი საწარმოების შემთხვევაში, რომლებიც პროდუქციას არ წარმოქმნიან. როდესაც პროდუქცია არ იქმნება, საწარმოს სახით კლასიფიკაციისთვის საჭიროა ორგანიზებული სამუშაო ძალის არსებობა. „პროდუქციის“ განმარტება ისეთი ფართო აღარ არის და აქცენტი გაკეთებულია მომხმარებლებისთვის მიწოდებულ პროდუქციასა და გაწეულ მომსახურებაზე, რომელიც წარმოქმნის საინვესტიციო და სხვა შემოსავალს და არ შეიცავს დაბალი დანახარჯების ან სხვა ეკონომიკური სარგებლის სახით მიღებულ უკუგებას. აგრეთვე, საჭირო აღარ არის იმის შეფასება, ბაზრის მონაწილეებს შეუძლიათ თუ არა საჭირო ელემენტების ჩანაცვლება ან შეძენილი საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირება. საწარმოს შეუძლია „კონცენტრაციის ტესტის“ გამოყენება. შეძენილი აქტივები საწარმოს არ წარმოადგენენ, თუ ამ აქტივების ბრუტო რეალური ღირებულება არსებითად კონცენტრირებული არ არის ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

არსებითობის განმარტება – ცვლილებები ბასს 1-სა და ბასს 8 (გამოცემულია 2018 წლის 31 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებებით უფრო ნათლად არის ჩამოყალიბებული არსებითობის განმარტება და ახსნილია, როგორ შეიძლება მისი გამოყენება, რაც ადრე ამ ფასს-ის ტექსტში იყო მოცემული ახლა კი განმარტებაშია ასახული. ამასთან, გაუმჯობესებულია განმარტების თანმხლები ახსნა. დასასრულს, ცვლილებებით უზრუნველყოფილია არსებითობის განმარტების თანმიმდევრულობა ყველა ფასს-ში. ინფორმაცია არსებითია, თუ მისი გამოტოვების, უზუსტობის ან ბუნდოვნად წარდგენისას შეიძლება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელი იყოს იმ გადაწყვეტილებებზე გავლენის მოხდენა, რომლებსაც საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლები იღებენ აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, სადაც ასახულია ფინანსური ინფორმაცია კონკრეტული საანგარიშგებო საწარმოს შესახებ. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ზემოთ სხვაგვარად თუ არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

2018 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სავჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	2,405	159	-	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	11,261	-	-
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	-	-	(11,035)	-	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	(578)	-	-	-
დარიცხული ვალდებულებები და მიღებული ავანსები	-	-	(262)	-	-	-
დარიცხული ხელფასები და ბონუსები	-	-	-	-	(905)	-

2017 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სავჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	1,885	194	-	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	7,199	-	-
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	(7)	-	-	-
დარიცხული ვალდებულებები და მიღებული ავანსები	-	-	(391)	-	-	-
დარიცხული ხელფასები და ბონუსები	-	-	-	-	(489)	-

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
მიწოდებული მომსახურების ამონაგები	-	-	24,610	1,060
იჯარის ამონაგები	-	-	-	408
სხვა ამონაგები	-	-	1	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	764	21
ხელმძღვანელობის ხარჯი		(7,034)	-	-
IT მომსახურების ხარჯი	-	-	(1,263)	-
სხვა მომსახურებები	-	-	(36)	-
საპროცენტო შემოსავალი	1	-	10	-
საპროცენტო დანახარჯები	-	-	(778)	-
მეკავშირე საწრამოების მოგების წილი	-	-	-	1,494
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	-	-	-	2,568

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
მიწოდებული მომსახურების ამონაგები	-	-	22,063	1,296
იჯარის ამონაგები	-	-	-	408
სხვა ამონაგები	-	-	4	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	18	55
ხელმძღვანელობის ხარჯი	-	(6,663)	-	-
IT მომსახურების ხარჯი	-	-	(1,258)	-
სხვა მომსახურებები	-	-	(575)	-
საპროცენტო შემოსავალი	1	-	35	-
საპროცენტო დანახარჯები	-	-	-	1,558

ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. ხელმძღვანელი პირები მოიცავს აღმასრულებელ დირექტორებს.

ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია წარმოდგელინია ქვემოთ:

	2018		2017	
ათასი ლარი	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი სარგებელი:				
- ხელფასები	2,734	-	2,400	-
- მოკლევადიანი ბონუსები	1,288	(905)	787	(489)
- არამატერიალური სარგებელი	660	-	526	-
სულ	**4,682**	**(905)**	**3,713**	**(489)**

მოკლევადიანი ბონუსების გადახდა სრულად ხელმძღვანელი პირების მიერ გაწეული შესაბამისი მომსახურების პერიოდის დასრულების შემდგომ 12 თვის განმავლობაში ხდება.

8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობები შემდეგია:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	ხომალდები, ამწეები და კონტეინერები	წარმოების საშუალებები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	მიმდინარე მშენებლობები	სულ
ღირებულება/გადაფასებული ოდენობა					
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	**251,558**	**14,572**	**82,018**	**5,250**	**353,398**
დამატებები	-	-	-	1,822	1,822
ტრანსფერები	844	(162)	3,740	(4,422)	-
გასვლები	-	-	(310)	(127)	(437)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	**252,402**	**14,410**	**85,448**	**2,523**	**354,783**
დამატებები	-	10,485	-	9,040	19,525
ტრანსფერები	1,914	898	5,624	(8,436)	-
გასვლები	-	(9,346)	(1,953)	(863)	(12,162)
ცვეთის აღმოფხვრა	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
გადაფასების რეზერვის გაზრდა	133,470	6,766	26,122	-	166,358
გადაფასების რეზერვის შემცირება	(10,176)	-	(690)	-	(10,866)
გაუფასურება გადაფასების შედეგად	(2,788)	-	(569)	-	(3,357)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**326,353**	**21,171**	**85,529**	**2,264**	**435,317**
ცვეთის და გაუფასურების ზარალი					
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	23,160	2,331	14,401	-	39,892
ცვეთის ხარჯი	12,512	1,295	8,380	-	22,187
ცვეთა გასვლისას	-	-	(158)	-	(158)
გაუფასურების ხარჯი მოგება/ზარალისთვის	-	-	-	467	467
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	**35,672**	**3,626**	**22,623**	**467**	**62,388**
ცვეთის ხარჯი	12,797	1,813	7,805	-	22,415
ცვეთა გასვლისას	-	(2,633)	(1,975)	-	(4,608)
ცვეთის აღმოფხვრა	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	-	764	-	467	1,231
საბალანსო ღირებულებები					
2017 წლის 1 იანვარი	228,398	12,241	67,617	5,250	313,506
2017 წლის 31 დეკემბერი	216,730	10,784	62,825	2,056	292,395
2018 წლის 31 დეკემბერი	**326,353**	**20,407**	**85,529**	**1,797**	**434,086**

გადაფასების გარეშე, ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 300,886 ათასი, 284,785 ათასი და 261,609 ათასი ლარი 2017 წლის 1 იანვრის, 2017 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ხომალდებს, ამწეებსა და კონტეინერებში შესულია ფინანსური იჯარით ფლობილი აქტივები, ჯამური საბალანსო ღირებულებით 9,722 ათასი ლარი (2017: ნული)

გადაფასება. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, ძირითადი საშუალებები, მიმდინარე მშენებლობისა და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივების გამოკლებით, გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით. შეფასება განახორციელა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა ფირმამ, შპს KPMG საქართველომ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და შესაბამისი პროფესიონალური კვალიფიკაცია და ასევე გააჩნია მსგავსი ლოკაციისა და კატეგორიის აქტივების შეფასების გამოცდილება.

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

კომპანიის ძირითადი საშუალებების უმეტესობის ბუნება სპეციალიზირებულია და იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე, განგრძობითი ბიზნესის ფარგლების გარდა. ძირითადი საშუალებების გარკვეული ნაწილის გარდა, რომელიც შეფასდა ახლო წარსულში საბაზრო გარიგებების საფუძველზე, ბაზარი მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის საქართველოში არ არის აქტიური და არ გვაწვდის ძირითადი საშუალებების გაყიდვების საკმარის რაოდენობას რეალური ღირებულების განსასაზღვრად საბაზრო მიდგომის გამოყენებისთვის.

ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება დადგინდა შიდა წყაროებზე დაყრდნობით და მსგავსი ძირითადი საშუალებების საქართველოს ბაზრის ანალიზის მიხედვით. სხვადასხვა საბაზრო მონაცემები შეგროვდა გამოქვეყნებული ინფორმაციიდან, კატალოგებიდან, სტატისტიკური მონაცემებიდან და ა.შ., ასევე ინდუსტრიის ექსპერტებისგან. ასევე დამყარდა კავშირი ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებთანაც საქართველოში.

შეფასების შედეგად, ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება, მიმდინარე მშენებლობის და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივის გარდა, განისაზღვრა 157,900 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (რაც ეკვივალენტია 422,600 ათასი ლარისა, ლარისა და აშშ დოლარის სავალუტო გაცვლითი კურსით: 2.6766).

მიმდინარე მშენებლობა: 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიმდინარე მშენებლობა მოიცავს ძირითადად დაუმონტაჟებელ აღჭურვილობას და მიმდინარე ტექნიკურ პროექტებს (2017: დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა). 2018 წელს არ ყოფილა ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2017: ნული) არც საკუთრება და არც აღჭურვილობა არ გადაცემულა მესამე მხრისთვის უზრუნველყოფის სახით.

9 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

კომპანიის ინტერესი, საქართველოში დარეგისტრირებულ ძირითად მეკავშირე საწარმოებში იყო შემდეგი:

სახელი	საქმიანობის ბუნება	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მეკავშირე საწარმოები			
Channel Energy Limited	ნავთობის ტერმინალები შავი ზღვის სანაპიროზე	25%	25%
სს Doctranshipment Poti	ტვირთის აწონვის მომსახურება ნავსადგურში	50%	50%

ორივე მეკავშირე საწარმო წარმოადგენს კომპანიის მოიჯარეებს. ინვესტიციის მიმღებთაგან არცერთი არ წარმოადგენს საჯაროდ დარეგისტრირებულ პირს და შესაბამისად არ გააჩნიათ აღიარებული ფასების კოტირება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება.

ათასი ლარი	2018	2017
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	**7,199**	**5,641**
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	1,494	1,558
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	2,568	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	**11,261**	**7,199**

10 ფინანსური იჯარის მოთხოვნები

კომპანიას გააჩნია ფინანსური იჯარის გარიგებები იმ საკუთრებისა და აღჭურვილობისთვის, რომლებიც განთავსებულია ნავმისადგომებზე #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 და #15. იჯარის გარიგებები დენომინირებულია აშშ დოლარში. ფინანსური იჯარის საშუალო პირობა 25 წელია.

ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნა (მთლიანი ინვესტიციები იჯარაში) და მათი ამჟამინდელი ღირებულებები შემდეგია:

ათასი ლარი	1 წელიწადში დასაფარი	2-დან 5 წლამდე ვადაში დასაფარი	5 წლის შემდეგ დასაფარი	სულ
ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნები 2018 წლის 31 დეკემბერს	**5,831**	**31,870**	**49,551**	**87,252**
გაუნაწილებელი ფინანსური შემოსავალი	(5,846)	(28,040)	(21,848)	(55,734)
იჯარის გადახდების მოთხოვნების ამჟამინდელი ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს	**(15)**	**3,830**	**27,703**	**31,518**
ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნები 2017 წლის 31 დეკემბერს	**5,482**	**29,971**	**54,530**	**89,983**
გაუნაწილებელი ფინანსური შემოსავალი	(5,649)	(27,722)	(26,263)	(59,634)
იჯარის გადახდების მოთხოვნების ამჟამინდელი ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს	**(167)**	**2,249**	**28,267**	**30,349**

ფინანსური იჯარის მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი შემდეგია:

ათასი ლარი	2018	2017
არც ვადაგადაცილებული არც გაუფასურებული - საშუალო სიდიდის კომპანიები	31,518	30,349
სულ არც ვადაგადაცილებული არც გაუფასურებული	**31,518**	**30,349**
სულ ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	**31,518**	**30,349**

ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ექვემდებარება პირველ ეტაპს (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) და მიენიჭათ „შესანიშნავი“-ს რეიტინგი ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის საფიძველზე.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნებს არ გააჩნიათ უზრუნველყოფა.

11 მარაგები

მარაგების ღირებულების ოდენობამ, რომელიც აღიარებულია როგორც დანახარჯი პერიოდის განმავლობაში, შეადგინა 10, 924 ათასი ლარი (2017: 7,374 ათასი ლარი)

12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2018	2017
სავაჭრო მოთხოვნები	8,940	8,169
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	106	74
გაუფასურების ზარალის ანარიცხის გამოკლებით	(349)	(894)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	*8,697*	*7,349*
წინასწარი გადახდები	510	2,132
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	**9,207**	**9,481**

2,258 ათასი ლარის ოდენობის (2017: 2,543 ათასი ლარი) სავაჭრო მოთხოვნები, გაუფასურების ზარალის ანარიცხის გამოკლებით, დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად აშშ დოლარში.

კომპანია იყენებს ფასს 9 მიდგომას ყველა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის შეფასებისას, რომელიც იყენებს 12 თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად იზრდება, შემდეგ მომსახურების ვადის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, თუ ზრდა არ იცვლება.

მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის შეფასებისთვის, კომპანია აფასებს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს ინდივიდუალურადაც და ჯგუფებადაც, დაჯგუფება ხდება საკრედიტო რისკის მახასიათებლებზე და ვადაგადაცილებულ დღეებზე დაყრდნობით.

მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთები ეფუძნება გაყიდვების გადახდების პროფილის ანალიზს 18 თვის განმავლობაში 2018 წლის 31 დეკემბრამდე ან 2018 წლის 1 იანვრამდე და ამ პერიოდში მიღებულ შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს. ისტორიული ზარალის განაკვეთი კორექტირებულია მომხმარებლის მიერ მოთხოვნების ანგარიშსწორების უნარზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების გავლენის მოხდენის მიმდინარე და პროგნოზირებადი ინფორმაციის ასახვით. კომპანიამ მშპ და უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსი ქვეყანაში, რომელშიც ის ყიდის მის მომსახურებას, გამოავლინა, როგორც ყველაზე შესაბამისი ფაქტორები და ამის მიხედვით დააკორექტირა ამ ფაქტორებში ცვლილებებზე დაფუძნებულ ისტორიული ზარალის განაკვეთი.

მთლიანი ღირებულების პროცენტებში %	ზარალის განაკვეთი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	სოციალის ხანგრძლივობის ECL
სავაჭრო მოთხოვნები			
- მიმდინარე	*0%*	3,225	-
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	*1%*	339	3
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	*10%*	13	1
- 90-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	*30%*	9	3
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	*50%*	2	1
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	*100%*	340	340
ინდივიდუალური შეფასება	*0%*	5,012	1
სულ სავაჭრო მოთხოვნები		**8,940**	**349**

სხვა ფინანსური მოთხოვნები, 106 ათასი ლარის ოდენობით, კლასიფიცირდა როგორც მიმდინარე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე.

12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მომდევნო ცხრილი განმარტავს ცვლილებებს საკრედიტო რისკის ანარიცხში სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის გამარტივებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში წლიური პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის:

ათასი ლარი	**საკრედიტო ზარალის ანარიცხი**
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	**894**
ახალი წარმოქმნილი	2
აღიარება შეწყვეტილი ფინანსური აქტივები პერიოდის განმავლობაში	(547)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**349**

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის გაუფასურების ანარიცხში მოძრაობები 2017 წლის განმავლობაში შემდეგია:

ათასი ლარი	**2017**
გაიფასურების ანარიცხი 1 იანვარს	**996**
გაუფასურების ანარიცხი წლის განმავლობაში	110
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი ამოუღებადი თანხები	(212)
გაუფასურების ანარიცხი 31 დეკემბერს	**894**

საკრედიტო ხარისხის მიხედვით სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბერს შემდგებია:

ათასი ლარი	**2017**
სულ არც ვადაგასული არც გაუფასურებული	6,381
ინდივიდუალურად განისაზღვრა როგორც გაუფასურებული (ბრუტო)	
- 90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	1,412
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	47
- 181-დან 279 დღემდე ვადაგადაცილება	14
- 270-დან 365 დღემდე ვადაგადაცილება	4
- 365 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	311
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული	**1,788**
შემცირებული გაუფასურების ანარიცხით	(894)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 31 დეკემბერს	**7,275**

2,463 ათასი ლარის ოდენობის წინასწარი გადახდები აღიარდა მიმდინარე საანგარიშო პერიოდში, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან (2017: 2,836 ათასი ლარი)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებიდან არცერთი იყო უზრუნველყოფილი (2017: ნული)

13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2018	2017
ფული ხელზე	-	3
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	10,531	11,441
სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**10,531**	**11,444**

საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე იმ ბანკებში ინახება, რომლებსაც Fitch რეიტინგის მიხედვით „B" რეიტინგი აქვთ მინიჭებული.

14 საწესდებო კაპიტალი

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გამოშვებული ჰქონდა სულ 196,370 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეული ღირებულებით 1 ლარი. ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. ყველა ჩვეულებრივ აქციას კომპანიის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში თანასწორი უფლება აქვს.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიის განაწილებადი რეზერვები შეზღუდულია გაუნაწილებელი მოგების ნაშთებამდე, როგორც ეს აღრიცხულია კომპანიის ფასს-თან შესაბამისობაში მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან დროდადრო მიიღონ დივიდენდები და ასევე კომპანიის შეხვედრებზე იქონიონ ერთი ხმის უფლება თითოეულ აქციაზე.

გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები წლის განმავლობაში შემდეგია:

ათასი ლარი	2018	2017
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 1 იანვარს	**(23,330)**	-
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	(53,882)	(107,142)
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	76,136	84,256
გადასახდელ დივიდენდებზე უცხოური ვალუტის გაცვლის შემოსულობა/ზარალი	1,076	(444)
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 31 დეკემბერს	-	**(23,330)**
დივიდენდები წლის განმავლობაში გამოცხადებულ აქციებზე	**0.274**	**0.546**

ყველა დივიდენდი გამოცხადებული და გადახდილია აშშ დოლარში.

15 ფინანსური იჯარის ვალდებულებები

ფინანსური იჯარით მინიმალური საიჯარო გადახდები და მათი ამჟამინდელი ღირებულება შემდეგია:

ათასი ლარი	1 წელიწადში გადასახდელი	1-დან 5 წლამდე გადასახდელი	5 წლის შემდეგ გადასახდელი	სულ
მინიმალური საიჯარო გადახდები 2018 წლის 31 დეკემბერს	**1,849**	**9,247**	**6,858**	**17,954**
შემცირებული სამომავლო ფინანსური ხარჯებით	(1,137)	(4,442)	(1,340)	(6,919)
2018 წლის 31 დეკემბერს მინიმალური საიჯარო გადახდების ამჟამინდელი ღირებულება	**712**	**4,805**	**5,518**	**11,035**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი კომპანიის ფინანსური იჯარის ვალდებულებებში ცვლილებებს ასახავს:

ათასი ლარი	
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები 2018 წლის 1 იანვარს	-
ძირი თანხის დამატება	10,485
დაგროვილი პროცენტი	778
გადახდილი ძირი თანხა	(402)
გადახდილი პროცენტი	(778)
უცხოური ვალუტის გაცვლის კორექტირებები	952
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 2018 წლის 31 დეკემბერს	**11,035**

10,485 ათასი ლარის ოდენობის ძირი თანხის დამატებიდან 5,717 ათასი ლარი წარმოიქმნა ბუქსირების გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგებიდან, რომელშიც კომპანია შევიდა 2018 წლის მარტში (შენიშვნა 16).

იჯარით გაცემული აქტივები, 9,721 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, რომელიც განმარტებულია მე-8 შენიშვნაში, ფაქტობრივად გადაცემულია გირაოდ ფინანსური იჯარის ვალდებულებებისთვის, რადგანაც დეფოლტის შემთხვევაში, იჯარით გადაცემულ აქტივზე უფლება უბრუნდება მეიჯარეს.

16 გადავადებული შემოსავალი

2004 წლის 31 აგვისტოს, საქართველოს მთავრობამ, რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახით, ნიდერლანდების მთავრობასთან, რომელიც წარმოდგენილია De Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V. სახით, Boskalis International B.V.-ს უფლებამოსილებით დადო საგრანტო ხელშეკრულება, ტალღთმტეხის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის 5,355 ათასი ევროს ოდენობით თანხის მიღებაზე.

2004 წლის 31 აგვისტოს, კომპანიასა და საქართველოს მთავრობის შეთანხმების საფუძველზე, კომპანიას მიენიჭა უფლებამოსილება სესხისა და გრანტის მიღებაზე 9,945 ათასი ევროსა და 5,355 ევროს ოდენობით, სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩასატარებლად. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული ამონაგები წარმოადგენს მთავრობის გრანტს 7,951 ათასი ლარის და 8,349 ათასი ლარის ოდენობით მიღებულ გრანტთან, შესაბამისად.

კომპანიამ აღიარა ბუქსირის გაყიდვის და უკუიჯარის გადავადებული შემოსავალი, რომელიც გადაეცა მასთან დაკავშირებულ მხარეს, შპს Svitzer Georgia-ს, გაყიდვის შეთანხმების საფუძველზე და უკუიჯარით გადასცა ბუქსირების მომსახურების შეთანხმების მიხედვით. გარიგება აღიარდა, როგორც გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგება და შესაბამისი გადავადებული შემოსავალი აღიარდა კომპანიის

16 გადავადებული შემოსავალი (გაგრძელება)

ნაშთში 3,308 ათასი ლარის ოდენობით. გადავადებული შემოსავალი ამორტიზდება 10 წლის განმავლობაში, იჯარის ვადაზე.

ათასი ლარი	2018	2017
გადავადებული შემოსავალი 1 იანვარს	8,349	8,747
მოწყობილობების გაყიდვით აღიარებული გადავადებული შემოსავალი	3,308	-
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია დაკავშირებული აქტივის ცვეთასთან შესაბამისობაში	(664)	(398)
გადავადებული შემოსავალი მთავრობის გრანტიდან 31 დეკემბერს	**10,993**	**8,349**

17 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასი ლარი	2018	2017
სავაჭრო ვალდებულებები	2,221	473
დარიცხული ვალდებულებები და სხვა კრედიტორები	998	1,799
სულ ფინანსური დავალიანებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ში ამორტიზირებული ღირებულებით	***3,219***	***2,272***
თანამშრომლების ანაზღაურების დაგროვილი ხარჯები	2,555	1,414
მიღებული ავანსები	87	198
სულ სხვა ვალდებულებები	***2,642***	***1,612***
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 31 დეკემბერს	**5,861**	**3,884**

18 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით

ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით ამონაგების აღიარების ხელმძღვანელობის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვრიდან:

ათასი ლარი	2018	2017
კონტეინერები და საერთო ტვირთი	74,443	67,654
საზღვაო მომსახურება	37,951	38,210
სახმელეთო მომსახურება	16,935	13,398
იჯარა	16,622	15,966
დამატებითი მომსახურება	4,098	4,175
სულ ამონაგები	**150,049**	**139,403**

კომპანია გამოიმუშავებს მის ამონაგებს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან, დროის განმავლობაში მომსახურების შესრულების მიხედვით.

19 რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2018	2017
ცვეთა	21,599	21,242
თანამშრომელთა ხელფასის ხარჯი	16,940	16,783
რემონტი და შენახვა-მოვლა	5,688	4,678
ბუქსირის მომსახურების საფასური	3,357	-
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	3,357	467
გამოყენებული ენერგიის წყაროების ხარჯი	4,413	3,249
ექსკავაციის დანახარჯები	267	3,607
სხვა	2,613	1,507
სულ რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	**58,234**	**51,533**

20 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები

ათასი ლარი	2018	2017
თანამშრომელთა ხარჯები	10,778	10,036
პროფესიული მომსახურება*	8,531	7,822
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	2,752	2,708
საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	2,050	1,720
უსაფრთხოება	1,923	1,542
ცვეთა და ამორტიზაცია	816	945
დაზღვევა	755	737
რემონტი და შენახვა-მოვლა	362	858
მივლინებების დანახარჯები	346	368
სარეკლამო და მარკეტინგის დანახარჯები	258	232
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	2	110
სხვა	2,177	2,440
სულ საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	**30,750**	**29,518**

(*) პროფესიული მომსახურება მოიცავს 260 ათას ლარს (2017: 181 ათასი ლარი)- აუდიტის მომსახურების საფასურს, რომელიც გაწეულია აუდიტორის/აუდიტის ფირმის მიერ, როგორც ეს განსაზღვრულია საქართველოს კანონით ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

21 ფინანსური შემოსავალი

ათასი ლარი	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარის მოთხოვნაზე	5,547	5,443
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	1,205	2,054
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	25	90
სულ ფინანსური შემოსავალი	**6,777**	**7,587**

22 ფინანსური დანახარჯები

ათასი ლარი	2018	2017
საპროცენტო დანახარჯი	1,086	636
უცხოური ვალუტის გაცვლის შემოსულობები შემცირებული ზარალით ნასესხები სახსრებიდან	(101)	(536)
სულ ფინანსური ხარჯები	985	100
შემცირებული კაპიტალიზირებული ფინანსური ხარჯებით	-	-
სულ ფინანსური ხარჯები აღიარებული მოგებასა და ზარალში	**985**	**100**

23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

სასამართლო დავები. ჩვეულებრივი საქმიანობისას დროდადრო კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სასამართლო სარჩელი. საკუთარი შეფასებისა და როგორც შიდა, ისე გარე პროფესიული კონსულტაციის საფუძველზე ხელმძღვანელობის აზრია, რომ არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება აღნიშნულ სარჩელებთან დაკავშირებით და შესაბამისად, ანარიცხი შექმნილი არ არის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

კონკურენციის სააგენტოს საქმე. 2016 წლის 8 ივნისს ფოთში დაფუძნებულმა თოთხმეტმა სატრანსპორტო კომპანიამ საქართველოს კონკურენციის სააგენტოში შეიტანა სარჩელი კომპანიის საკონტეინერო ტვირთის გადაზიდვის ახალი სტრუქტურის დანერგვის წინააღმდეგ, რადგანაც ის გაცხადდა, რომ იყო საქართველოს კონკურენციის კანონის ნორმებთან შეუსაბამო.

2017 წლის 21 აპრილს, კონკურენციის სააგენტომ გამოსცა გადაწყვეტილება, რომლითაც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა მოსარჩელეთა მოთხოვნები და კომპანიის მიერ კონკურენციის კანონის დარღვევა ცნო. 2017 წლის 25 მაისს კომპანიამ გაასაჩივრა გადაწყვეტილება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ პალატაში. მას შემდეგ, რამოდენიმე მოსმენა გაიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოში, თუმცა საქმის სტატუსი უცვლელია. მენეჯმენტს მიაჩნია, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში დამატებითი ანარიცხების აღიარება მოსალოდნელ ზარალთან დაკავშირებით საჭირო არ არის.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოების მიერ. გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ განხილვისათვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც რჩება ღია.

აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში საგადასახადო რისკები წარმოქმნას, რაც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე მრავალ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახეს შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კომპანიის გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა ხელმძღვანელობის მიერ გადაფასდება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღრიცხულია მოგების გადასახადის პოზიციებზე, რომლებიც, ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, დამატებითი გადასახადების დარიცხვის მიზეზი შეიძლება გახდეს იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანო გაასაჩივრებს ამ პოზიციებს.

შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციას, რომელიც ძალაშია ან საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის იქნება ძალაში შესული. ჯარიმების, პროცენტისა და მოგების გადასახადის გარდა, გადასახადების ვალდებულებები აღიარებულია ხელმძღვანელობის საუკეთესო შეფასებაზე დაყრდნობით, რომელიც ეხება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებს.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მას ადექვატური უზრუნველყოფა აქვს საგადასახადო ვალდებულებებისთვის, ახალი და ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებებისთვის. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები, შესაძლოა იყოს განსხვავებული და გავლენა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუკი ორგნოები წამატებით მოიყვანენ მოქმედებაში მათ ინტერპრეტაციებს, შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს.

კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები . აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებული შეთანხმების შესაბამისად, რომელიც დაიდო საქართველოს მთავრობას, Ras Al Khaimah Investment Authority-ს (სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის წინამორბედი აქციონერი კომპანია, რომელმაც მიჰყიდა მისი წილი კომპანიაში APMTBV-ს), APM Terminals B.V. და კომპანიამ აიღო ვალდებულება განავითაროს ნავსადგური კარგი ინდუსტრიული სტანდარტებით და გადააქციოს ის პირველი კლასის ნავსადგურად ისეთი ტვირთბრუნვით, რომელიც ხელს შეუწყობს საქართველოს იმპორტისა და ექსპორტის ზრდას და გადააქციოს ფოთის საზღვაო ნავსადგური გადაზიდვების აღიარებულ, რეგიონალურ საკვანძო ნავსადგურად. ეს მოიცავს არსებული ნავმისადგომებისა და მოწყობილობების რემონტს და მოვლა-შენახვას, აგრეთვე ნავსადგურის ნავმისადგომების და სასაწყობე ტერიტორიების გაფართოებას. ამ ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო ინვესტიციების ოდენობა განისაზღვრა 65 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით 2012-2018 წლების განმავლობაში. 2015 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, კომპანიას ეს ვალდებულებები სრულად ჰქონდა შესრულებული, თუმცა ადგილი ჰქონდა უთანხმოებას გარკვეულ პოზიციებზე საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან. კომპანიამ გამოსცა ანგარიში, რომელიც დამოუკიდებელი კონსულტანტის მიერ იყო მომზადებული, სადაც ადასტურებდა მის პოზიციას სახელმწიფოსთან, მაგრამ სახელმწიფოს მხრიდან მიღების აქტი ჯერ არ არის ხელმოწერილი.

ზემოთხსენებულის გარდა, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას გააჩნია სახელშეკრულებო კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები ძირითად საშუალებებთან მიმართებაში სულ 3,000 ათასი ლარის ოდენობით (2017: ნული)

24 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციებით, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს.

კომპანიის სარედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოცემული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების და კრედიტის ექსპორტ/იმპორტის წერილებისთვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ვალდებულების ოდენობაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთადერთი უდიდესი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელ ფულად ნაკადებსა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რევოლვურ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო ზღვრები ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებულ ანალიზს ექვემდებარება და მის მიერვე მტკიცდება. საკრედიტო რისკის არსებობის მონიტორინგის განსახორციელებლად, იქმნება რეგულარული ანგარიშები სტრუქტურირებული ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ორიენტირებულია კლიენტის ბიზნეს და ფინანსურ წარმადობაზე. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედება მომხმარებელთან უარყოფითი კრედიტ უნარიანობით, მოხსენებულია და განხილულია ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაჰენტების წარმადობას და თვალყურს ადევნებს ვადაგადაცილებულ ნაშთებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. *ECL* არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის ახლანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის განსაზღვრით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), დეფოლტის რისკი ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") და დისკონტირების განაკვეთი.

დეფოლტის რისკი ('EAD') არის სამომავლო დეფოლტის თარიღით რისკის შეფასება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მოსალოდნელი რისკის ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს და დამტკიცებული საკრედიტო ხაზის მოსალოდნელ ათვისებას. PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. როგორ წესი, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა ქმნის *მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL* მოდელს, რაც გულისხმობს ზარალს, რომელიც წარმოიქმნება ამ ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევაში. *12-თვიანი ECL* წარმოადგენს *მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL*-ის ნაწილს, რაც განპირობებულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში, ან ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი *მომსახურების ვადის პერიოდში*, თუ ეს წელზე ნაკლებია, ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული დეფოლტის შემთხვევებით.

ECL, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ ამ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვისაა შეფასებული, წარმოადგენს შეფასებას დროის მომენტში, ნაცვლად ციკლის განმავლობაში შეფასებებისა, რომლებიც საზოგადოდ გამოიყენება რეგულირების მიზნებისთვის. ამ შეფასებებში ითვალისწინებენ *პერსპექტიულ ინფორმაციას*, ანუ ECL ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე, ალბათობით შეწონილ ცვლილებას.

PD შეფასების მიზნებისთვის, კომპანია საზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, რომელიც ერთ ან რამოდენიმე ჩამოთვლილ კრიტერიუმს შეესაბამება:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი გადააცილა გადახდის სახელშეკრულებო ვადებს;
- მსესხებელი ხვდება ნაკლებსავარაუდო გადამხდელის სიაში:
  - მსესხებელი გარდაცვლილია;
  - მსესხებელი გადახდისუუნაროა;
  - სავარაუდოა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება.

გამჟღავნების მიზნებისთვის კომპანიის დეფოლტის განმარტება სრულად მიესადაგება გაუფასურებული კრედიტის მქონე აქტივების განმარტებას. ზემოთ მოცემული განმარტება გამოიყენება კომპანიის ყველა სახის ფინანსური აქტივებისთვის.

კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას ახორციელებს ინდივიდუალურ საფუძველზე, ყველა ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის.

ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ხორციელდება შეფასებული საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეწონვით თითოეული შედეგის დადგომის ალბათობასთან. კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული სესხისთვის, საიდანაც ერთ-ერთი განაპირობებს საკრედიტო ზარალს, თუნდაც მსგავსი შედეგის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს.

როგორც წესი, ECL არის საკრედიტო რისკის შემდეგი პარამეტრების ნამრავლი: EAD, PD და LGD (რომლებიც განმარტებული და ახსნილია ზემოთ), რომელიც ახლანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეშვეობით. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკის პარამეტრების წინასწარი შეფასებით (EAD, PD და LGD) თითოეული სამომავლო [თვე / წელი]-სა და მომსახურების ვადის პერიოდისთვის, თითოეული რისკის ან კოლექტიური სეგმენტისთვის. ეს სამი კომპონენტი ერთმანეთზე მრავლდება და შესწორდება გადარჩენის ალბათობით (ანუ, რისკი დაიფარა ან დეფოლტს ჰქონდა ადგილი გასულ თვეში). ასე ეფექტურად გამოითვლება ECL თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის, რომელიც შემდეგ დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღამდე და ჯამდება. ECL-ის გამოთვლებში გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთი არის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი მნიშვნელობა.

ECL მოდელებში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ECL-ის გამოთვლა გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანია გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მიიღება კომპანიის მიერ და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო წელში.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთები და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი არის ის რისკი, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება მერყეობა უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების ცვლილებების გამო. კომპანიას გააჩნია დომინანტი უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების რყევების გავლენის რისკი მის ფინანსურ მდგომარეობაზე და ფულად ნაკადებზე.

სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში. მისი მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2018 წლის 31 დეკემბერს			2017 წლის 31 დეკემბერს		
ათასი ლარი	მონატარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს	მონატარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს
აშშ დოლარი	37,872	11,058	26,814	2,722	30,419	(27,697)
ევრო	8	672	(664)	33	7	26
სულ	**37,880**	**11,730**	**26,150**	**2,755**	**30,426**	**(27,671)**

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. არ განიხილება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არა-მონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას გამოიწვევს. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას გააჩნდა ნაშთები ქართულ ლარში და სხვა ვალუტებში.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის და ფასიანი ქაღალდების მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა მუდმივ ცვლადებთან ერთად:

	2018 წლის 31 დეკემბერს		2017 წლის 31 დეკემბერს	
ათასი ლარი	გავლენა მოგებასა და ზარალზე	გავლენა ფასიან ქაღალდებზე	გავლენა მოგებასა და ზარალზე	გავლენა ფასიან ქაღალდებზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით (2016: გამყარება 10%-თ)	5,363	4,558	(5,539)	(5,539)
აშშ დოლარის გაუფასურებაა 20%-ით (2016: გაუფასურება10%-თ)	(5,363)	(4,558)	5,539	5,539
ევროს გამყარება 20%-ით (2016: გამყარება 10%-თ)	(133)	(113)	5	5
ევროს გაუფასურებაა 20%-ით (2016: გაუფასურება10%-თ)	133	113	(5)	(5)

რისკის არსებობა გამოთვლილია იმ ვალუტაში დენომინირებული მხოლოდ მონეტარული ნაშთებისთვის, რომელიც განსხვავდება კომპანიის შესაბამისი საწარმოს სამუშაო ვალუტისგან

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჯა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და ზღვრებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შეუსაბამობის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია, საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	არამონეტარული	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები			-	31,519	51,097	51,095
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(2,933)	-	-	(10,323)	-	(13,256)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2018 წლის 31 დეკემბერს		-	-	**21,195**	-	**37,839**
2017 წლის 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები	18,789	-	-	30,349	-	49,138
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(473)	(26,933)	(3,422)	-	-	(30,828)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2017 წლის 31 დეკემბერს	**18,316**	**(26,933)**	**(3,422)**	**30,349**	-	**18,310**

კომპანიის ყველა სავალო ინსტრუმენტი დატვირთულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით და ეს განაკვეთი იცვლება ყოველთვიურად.

კომპანიას არ გააჩნია ოფიციალური პოლიტიკა ან პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვისთვის, რადგან ხემძღვანელობას ეს რისკი უმნიშვნელოდ აქვს მიჩნეული.

2018 წლის 31 დეკემბერს საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით დაბალი რომ ყოფილიყო (2017 წელი: 100 საბაზისო პუნქტით დაბალი), სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების შემთხვევაში, წლის მოგება იქნებოდა 54 ათასი ლარით (2017 წელი: 231 ათასი ლარით) მეტი, ძირითადად შედარებით დაბალი საპროცენტო ხარჯით ცვალებადგანაკვეთიან ვალდებულებებზე. საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი რომ ყოფილიყო (2017 წელი: 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი) სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების შემთხვევაში, წლის მოგება იქნებოდა 51 ათასი ლარით (2017 წელი: 231 ათასი ლარით) ნაკლები, ძირითადად, შედარებით მაღალი საპროცენტო ხარჯით ცვალებადგანაკვეთიან ვალდებულებებზე. მგრძნობელობა გამოთვლილია მხოლოდ ფინანსური იჯარის ვალდებულებებისთვის (2017: მხოლოდ ნასესხები სახსრებისთვის).

კომპანია ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგს თავისი ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთები შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღებით, ხელმძღვანელი პირების მიერ განხილული ანგარიშების საფუძველზე:

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

	2018			2017		
წლიური %.	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7%	1%	-	7%	1%	-
გაცემული სესხები	-	-	-	-	0.51%	-
ვალდებულებები						
ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	4.64%	-

ზემოთ მოცემულ ცხრილში გამჟღავნებული საპროცენტო განაკვეთები ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის.

ზემოთ მოცემულ ცხრილში ნიშანი „-“ ნიშნავს, რომ კომპანიას არ გააჩნია შესაბამისი აქტივი ან ვალდებულება მოცემულ ვალუტაში.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით.

კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 13).

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენები ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს,მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ-გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები (შენიშვნა 15)	(712)	-	-	(4,805)	(5,518)	(11,035)
სავაჭრო დავალიანებები (შენიშვნა 17)	(2,221)	-	-	-	-	(2,221)
სულ სამომავლო გადახდები, პირი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(2,933)	-	-	(4,805)	(5,518)	(13,256)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
სესხები ფინანსური ორგანიზაციებიდან	-	(3,603)	(3,422)	-	-	(7,025)
სავაჭრო დავალიანებები (შენიშვნა 17)	(473)	-	-	-	-	(473)
ფინანსური მომსახურების დავალიანება	-	(23,330)	-	-	-	(23,330)
სულ სამომავლო გადახდები, პირი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(473)	(26,933)	(3,422)	-	-	(30,828)

25 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ხარჯი. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად. კაპიტალის ოდენობა, რომელიც კომპანიამ მართა 2018 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით იყო 467,420 ათასი ლარი (2017: 305,443 ათასი ლარი).

26 რეალური ღირებულების შეფასება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ დაუკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

ა) რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებები

რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებებია, ისინი, რომელთა გაკეთება მოითხოვება ან ნებადართულია ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

რეალური ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, შემდეგია:

	2018				2017			
ათასი ლარი	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ	მე-2 დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ
არაფინანსური აქტივები								
- მიწა და შენობა-ნაგებობები	-	-	252,430	252,430	-	-	216,730	216,730
- ხომალდები, ამწეები და კონტეინერები	-	-	14,315	14,315	-	-	10,784	10,784
- საწარმოო ობიექტები, მოწობილობები და ინფრასტრუქტურა	-	-	85,157	85,157	-	-	62,825	62,825
სულ აქტივები რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებები	-	-	**351,902**	**351,902**	-	-	**290,339**	**290,339**

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება უნდა აისახოს განმარტებით შენიშვნებში. რეალური ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, გახლავთ შემდეგი:

26 რეალური ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

	2018 წლის 31 დეკემბერი				2017 წლის 31 დეკემბერი			
ათასი ლარი	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	პირველი	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები								
სხვა ფინანსური აქტივები								
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	8,591	-	8,591	-	7,275	-	7,275
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	106	-	106	-	73	-	73
- ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	-	31,518	-	31,518	-	30,349	-	30,349
სულ აქტივები	**-**	**40,215**	**-**	**40,215**	**-**	**37,697**	**-**	**37,697**
ვალდებულებები								
ნასესხები სახსრები								
- ვადიანი სესხი	-	-	-	-	-	7,025	-	7,025
სხვა ფინანსური ვალდებულებები								
- სავაჭრო დავალიანებები	-	2,221	-	2,221	-	473	-	473
- ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	-	11,035	-	11,035	-	-	-	-
- სხვა დარიცხული ვალდებულებები	-	998	-	998	-	1,799	-	1,799
სულ ვალდებულებები	**-**	**14,254**	**-**	**14,254**	**-**	**9,297**	**-**	**9,297**

რეალური ღირებულები იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, რეალური ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისათვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ზოგადად, მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება არის მათი საბალანსო ღირებულება. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებულის, ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაჰენტის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტები შეფასებული იქნა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები", ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; (ბ) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით, (c) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (c) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს ორი ქვე-კატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაა. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი შედის ამორტიზირებული ღირებულებით კატეგორიაში.

შეფასების მიზნებისათვის 2017 წ. 31 დეკემბერს ფასს 39-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება", შესაბამისად ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებად არის კლასიფიცირებული: (a) სესხები და მოთხოვნები; (b) გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები; (c) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები და (d) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით ("FVTPL"). FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებს ორი ქვე-კატეგორია აქვთ: (i) ამგვარად კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) სავაჭროდ გამიზნული. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ყალიბდება როგორც ცალკე კატეგორია. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი 2017 წლის 31 დეკემბერს შევიდა სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიაში. კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება ამორტიზირებული ღირებულების კატეგორიაში შევიდა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

28 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1 იანვრამდე

სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც ვცელდება 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ შესადარის პერიოდზე და ჩასწორდა ფასს 9-ით და ფასს 15-ით.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი პირობები. ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება რეალური ღირებულებით,ან ამორტიზებული ღირებულებით, რაც დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე და აღწერილია ქვემოთ.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივების შემდეგი კატეგორიები არასებობს: (ა) სესხები და მოთხოვნები); (ბ) გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები; (გ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები და (გ) ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებს, თავის მხრივ, ორი ქვეკატეგორია გააჩნია: (i) აქტივები, რომელთაც ეს კლასიფიკაცია ენიჭებათ საწყისი აღიარებისას და (ii) სავაჭროდ ფლობილად კლასიფიცირებული.

სესხები და მოთხოვნები არის არაკოტირებული, არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან გასანზღვრადი გადახდებით, გარდა მათისა, რომელთა ახლო მომავალში გაყიდვაც კომპანიას აქვს განზრახული. კომპანიის სესხები და მოთხოვნები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს" და „ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს".

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია. ფინანსურ ვალდებულებებს შემდეგი შეფასების კატეგორიები გააჩნიათ: (a) სავაჭროდ გამიზნული, რომელიც მოიცავს ასევე ფინანსურ წარმოებულებს და (b) სხვა ფინანსური ვალდებულებები. სავაჭროდ გამიზნული ვალდებულებები აღირიცხება რეალური ღირებულებით, ხოლო ღირებულების ცვლილება წლის მოგებაში ან ზარალში აღიარდება (ფინანსური შემოსავლის ან ფინანსური დანახარჯების სახით) მათი წარმოქმნის პერიოდში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. კომპანიის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს „სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს" და „ნასესხებ სახსრებს" ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები. გაუფასურების ზარალი მოგება-ზარალში მაშინ აღიარდება, როდესაც ის წარმოიქმნება ერთი ან მეტი მოვლენის შედეგად („ზარალის გამომწვევი მოვლენები"), რომელიც მოხდა ფინანსური იჯარის მოთხოვნების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

28 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1 იანვრამდე (გაგრძელება)

ამონაგების აღიარება. ამონაგების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანგარიშსწორების რეალური ღირებულებით და წარმოადგენს მიწოდებული საქონლისთვის მისაღებ თანხებს, ფასდაკლებების, უკან დაბრუნებების და დღგ-ის გარეშე. კომპანია ამონაგებს აღიარებს, როდესაც შესაძლებელია ამონაგების საიმედოდ შეფასება; როდესაც მოსალოდნელია, რომ სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი შემოვა საწარმოში; და როდესაც კომპანია თითოეული საქმიანობისათვის დაკმაყოფილდება სპეციფიკური კრიტერიუმები, როგორც ეს ქვემოთაა აღწერილი. როდესაც შეუძლებელია ბარტერული გაცვლისას მიღებული საქონლის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება, ამონაგები ფასდება გადაცემული საქონლის ან მომსახურების რეალური ღირებულებით.

მომსახურების გაყიდვა. მომსახურების გაყიდვა აღიარდება იმ სააღრიცხვო პერიოდში, როდესაც გაწეულ იქნა მომსახურება, კონკრეტული ოპერაციის შესრულების ეტაპის მინიშნებით, რაც ფასდება ფაქტობრივად მიწოდებული მომსახურების წილით მთლიანად გასაწევ მომსახურებაში.

მმართველობითი ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2018

1. საწარმოს ბიზნესის განვითარება, წარმადობა და მდგომარეობა:

ზოგადი ინფორმაცია: სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური (შემდგომში „კომპანია") დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი 1999 წელს და 2004 წლის 27 სექტემბერს, რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს, კომპანია რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა ქართულ რეგულაციებთან შესაბამის სააქციო საზოგადოებად და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ, საიდენტიფიკაციო კოდით: 215080999.

ძირითადი საქმიანობა: სტრატეგიულად განლაგებული ფოთის საზღვაო ნავსადგური საქართველოში ყველაზე დიდი ნავსადგურია, რომელიც ამუშავებს თხევად და მშრალ ტვირთს, კონტეინერებსა და ბორნებს. მას 15 ნავმისადგომი აქვს, ნავმისადგომის ჯამური სიგრძით 2,900 მეტრი. ნავსადგური ამჟამად წარმოადგენს საერთაშორისო ვაჭრობის გასასვლელს ევროპაში საქართველოსთვის, სომხეთისა და აზერბაიჯანისთვის და იდეალურადაა განლაგებული იმისათვის, რომ სამომავლოდ გახდეს ცენტრალური აზიის სავაჭრო საკვანძო ნავსადგური.

შემოთავაზებული მომსახურების გაყიდვები. კომპანიის მიერ შემოთავაზებული მომსახურებების ჩამონათვალი შემდეგია:

- საზღვაო და სანავმისადგომო
- გემიდან და გემზე ტვირთის გადმოტვირთვა და დატვირთვა
- კონტეინერების სასაწყობე ტერიტორიის მართვა
- ტვირთისა და კონტეინერების შენახვა
- დოკინგი
- ბორანი
- ტრანსპორტის გადამზიდი ბორანი

15 ნავმისადგომიდან 8 საოპერაციო იჯარით არის გაცემული და ამით კომპანია მის საიჯარო შემოსავალს გამოიმუშავებს

ათასი ლარი

	ამონაგების კატეგორია	ოდენობა
1	ამონაგები კონტეინერებიდან და საერთო ტვირთიდან	74,443
2	ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან	37,951
3	ამონაგები სასაწყობე ტერიტორიის მართვიდან	16,935
4	ამონაგები იჯარიდან	16,622
5	ამონაგები დამატებითი მომსახურებებიდან	4,098

წარმადობა. ფოთის საზღვაო ნავსადგურს გასული ათწლეულის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ზრდა ჰქონდა და ამ ზრდის გაგრძლების საფუძველი ისევ არის.

2018 წელს, კომპანიამ აღრიცხა საოპერაციო ამონაგები 150,049,729 ლარის ოდენობით. წმინდა მოგების ოდენობამ 57,800,000 ლარი შეადგინა, რაც 3%-ით მეტია გასულ წელთან შედარებით. თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა იყო 858, მათ შორის 93 ქალი (2017: 891, მათ შორის 93 ქალი)

ამონაგები 8%-ით მეტია 2017 წელთან შედარებით და შესაბამისობაშია გაზრდილი მოცულობის ბრუნვასთან.

2018 წელს ბრუნვის გაზრდის მთავარი მიზეზებია:

1. რეგიონალურმა სტაბილურობამ გააუმჯობესა საქართველოსა და კავკასიის დერეფანში ტვირთის გადაადგილების საფუძვლები;
2. საწვავის ფასის ზრდამ ნავთობპროდუქტების მწარმოებელ ქვეყნებს მეტი საშუალება მისცა ინფრასტრუქტურულ პროექტებში ინვესტირებისთვის, რის შედეგადაც გაიზარდა კომერციული გარიგებების რაოდენობა;
3. ნავსადგურის შესაძლებლობების გაზრდამ და მომსახურების ხარისხის გამოსწორებამ, გააუმჯობესა მომხმარებელთა ფასეული წინადადებები და ამით დამატებითი ბიზნესები მოიზიდა.

2. საწარმოს სამომავლო განვითარების გეგმები:

ნავსადგურის მისწრაფების, გახდეს კავკასიის რეგიონის მთავრი კარიბჭე, მხარდასაჭერად კომპანიამ წარადგინა ამჟამინდელი ლოკაციის ჩრდილოეთით გაფართოების პროექტი. პროექტი მოიცავს დამატებითი, 1,600 მეტრიანი ტალღთმტეხის, 700 მეტრიანი სანაპირო ნავმისადგომისა და 25 ჰექტარი სასაწყობე ტერიტორიის მშენებლობას თანამედროვე სამუშაო მოწყობილობებითა და ზედსტრუქტურებით.

გაფართოების პროექტი მიმართულია ორივე, ნაყარი მშრალი და საკონტეინერო ტვირთებისკენ და საშუალებას მისცემს ნავსადგურს მოემსახუროს 250 მ. საერთო სიგრძის და 13.5 მ. სიღრმის წყალშიგის მქონე გემებს და ამით ნავსადგურს საშუალებას ეძლევა გაუმჯობესებული სამომხმარებლო წინადადებების შეთავაზებისთვის უფრო დიდი ტევადობის გემებისა და ოპტიმიზირებული დამუშავების ღირებულების გამოყენებისა.

პროექტის მშენებლობის დაწყების თარიღი 2020 წლის დასაწყისია, მოსალოდნელი დასრულების თარიღი 2021.

3. საწარმოს მიერ შესრულებული კვლევის და განვითარების მიმოხილვა:

2018 წელს კომპანია არ იყო ჩართული კვლევისა და განვითარების აქტივობებში.

4. საწარმოს ფილიალების შესახებ ინფორმაცია:

კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები და მისი ადგილმდებარეობა ფოთში, საქართველოშია.

5. ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები:

	'000 ლარი	2018	2017	განსხვავებების განმარტება
1	ამონაგები	150,049	139,403	გაზრდილი ბრუნვა
2	მთლიანი შემოსავალი	91,815	87,870	გაზრდილი ბრუნვა
3	წმინდა შემოსავალი	57,800	55,856	გაზრდილი ბრუნვა
4	მთლიანი შემოსავლის მარჟა	61%	63%	სარეალიზაციო ღირებულების ზრდა

მთავარი არაფინანსური მაჩვენებლების ანალიზი შემდგეგია:

		2018	2017
1	გემების შემოსვლის რაოდენობა	სულ: 768 PSPC: 457 მოიჯარეები: 311	სულ: 927 PSPC: 515 მოიჯარეები: 412
2	TEU**-ს რაოდენობა	363,936	318,762
3	თანამშრომელთა რაოდენობა 31 დეკემბერს	832	891
4	საერთო ტვირთის ტონაჟი	941,728	1,275,910

***TEU= ოცფუტიანის ექვივალენტი კონტეინერი*

(i) ურთიერთობა თანამშრომლებთან. კომპანიის თანამშრომლების რაოდენობა 800-დან 900-მდე ფარგლებშია. კომპანიას გააჩნია კარგი სტრუქტურული დასაქმების პოლიტიკა და მხოლოდ შესაბამისი კვალიფიკაციის, გამოცდილებისა და უნარების მქონე კანდიდატები არიან კომპანიის მიერ დასაქმებული.

როგორც დამსაქმებელი, კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური შესანიშნავ დაწინაურების შესაძლებლობას, დადებით სამუშაო გარემოსა და კონკურენტუნარიან ხელფასს სთავაზობს შრომისმოყვარე ადამიანებს იქ, სადაც თანამშრომლების უფლებები კარგად არის დაცული.

(ii) ურთიერთობები მომწოდებლებთან და მომხმარებლებთან. კომპანიამ ძლიერი პროფესიონალური ურთიერთობა ჩამოაყალიბა კლიენტებთან, ერთგულების და კლიენტზე ზრუნვის გამოხატვით.

(iii) ურთიერთობა საგადასახადო ორგანოსთან. კომპანიის საგადასახადო აღრიცხვის სისტემა კარგად ჩამოყალიბებული და მართულია. კომპანიის ბუღალტერიის დეპარტამენტი დაკომპლექტებულია შესაბამისი კვალიფიკაციისა და საკმარისი გამოცდილების მქონე თანამშრომლებით, რომლებიც რეგულარულად ესწრებიან სხვადასხვა ტრენინგებს, რათა საქმის კურსში იყვნენ საგადასახადო კანონმდებლობის იმ ცვლილებების შესახებ, რომლებიც კომპანიაზე გავლენას ახდენენ.

6. დეტალური ინფორმაცია საკუთარი აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებით:

2018 წელს კომპანიას არ შეუძენია საკუთარი აქციები.

7. წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები:

2018 წელს კომპანია დათანხმდა უკეთეს საკრედიტო პირობებს გარკვეული რაოდენობის მომწოდებლებთან და შედეგად საკრედიტო ზღვრის პერიოდი გაიზარდა 0-დან 30 დღემდე.

8. საწარმოს საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და მათი მართვის მექანიზმები:

კომპანიის გაყიდვების უმეტესობა საბანკო გადარიცხვებით იწარმოება, კლიენტისთვის მომსახურების გაწევამდე; აქედან გამომდინარე, მოთხოვნების ამოღებას არანაირი დაბრკოლება არ აქვს. საკრედიტო პირობები კლიენტებთან 0-დან მიმდინარე თვეს+15 დღის ფარგლებშია.

9. მთავარი რისკები და გაურკვევლობები, საწარმოოს მიზანი და ფინანსური რისკების მართვის პოლიტიკა

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია

კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკების კონცენტრაცია. ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს საკრედიტო რისკების გამოვლენას და მონიტორინგს. 2018 წლის 31 დეკემბერს და 2017 წლის 31 დეკემბერს, კომპანიას არ ჰყავდა პარტნიორი, რომელსაც ჰქონდა კომპანიის კაპიტალის 10%-ზე მეტი ლარი აგრეგირებული მოთხოვნების ნაშთი.

კომპანიის საბანკო დეპოზიტები ორ ბანკშია განთავსებული, რითაც კომპანიას გააჩნია შეზღუდული საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია.

საბაზრო რისკი

კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება (ა) უცხოური ვალუტის ღია პოზიციების, (ბ) პროცენტით დატვირთული აქტივების და ვალდებულებების (გ) წილობრივი პროდუქტებისგან, რომლებიც ექვემდებარება ზოგად და სპეციფიკურ საბაზრო მოძრაობებს. ხელმძღვანელობა აწესებს ზღვრებს რისკების ღირებულებაზე, რომელიც შეიძლება იყოს მიღებული, და მასზე ხორციელდება მონიტორინგი ყოველდღიურად. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ გამორიცხავს ზღვრებს გარეთ მოვლენების და უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო მოძრაობების მიზეზით ზარალს.

ქვემოთ მოცემული საბაზრო რისკებისადმი მგრძნობელობა ეფუძნება ფაქტორში ცვლილებას მაშინ, როდესაც სხვა ფაქტორები უცვლელია. ნაკლებსავარაუდოა რომ პრაქტიკაში ასე მოხდეს და გარკვეული ფაქტორების ცვლილებები შეიძლება ერთმანეთთან დაკავშირებული იყოს - მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის და ვალუტის გაცვლის კურსების ცვლილებები.

პოლიტიკური რისკი

კომპანიის საქმიანობის სპეციფიურობის გამო, კომპანიის სამომავლო წარმადობა მჭიდროდაა დაკავშირებული საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებში პოლიტიკურ სიტუაციასთან.

სავალუტო რისკი

არის ის რისკი, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება მერყეობა უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების ცვლილებების გამო. კომპანიას გააჩნია დომინანტი უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების რყევების გავლენის რისკი მის ფინანსურ მდგომარეობაზე და ფულად ნაკადებზე.

სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში. მისი მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2018 წლის 31 დეკემბერს			2017 წლის 31 დეკემბერს		
ათასი ლარი	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	მონატარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
აშშ დოლარი	37,872	11,058	26,814	2,722	30,419	(27,697)
ევრო	8	672	(664)	33	7	26
სულ	37,880	11,730	26,150	2,755	30,426	(27,671)

კლაუს ჰოლმ ლოურსენი
მმართველი დირექტორი

ანდრეას ჰოხი
ფინანსური დირექტორი

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	N190991465
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	21.08.2019 წ
სანოტარო მოქმედების დასახელება	დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება
ნოტარიუსი	სალომე სალუქვაძე
სანოტარო ბიუროს მისამართი	ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული. კომერციული ფართი #4
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	597999990
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	28940754982319

ორიათას ცხრამეტი წლის ოცდაერთ აგვისტოს მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში. რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, 1 სართული, კომერციულ ფართ #4-ში, ვამოწმებ თარჯიმნის ქეთევან ბეჟიტაშვილის, დაბ. 09.04.1979წ. პირადი #01018003510, პირადობის მოწმობა #11IB13032 /დიპლომი #AA 0067541, გაცემული ილია ჭავჭავაძის სახელობის თბილისის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2001წ./ ხელმოწერის ნამდვილობას. მე ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარჯიმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმნის სისწორეზე. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმნის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე.

გადახდილია საზღაური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული #507-ე დადგენილების 31.3-ე მუხლის თანახმად 112.00 ლარი და 39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისათვის 2.00 ლარი. სულ გადახდილია 114 (ასთოთხმეტი) ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ–გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ცხელ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18